21-10-83
150 పైసలు

ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రిక

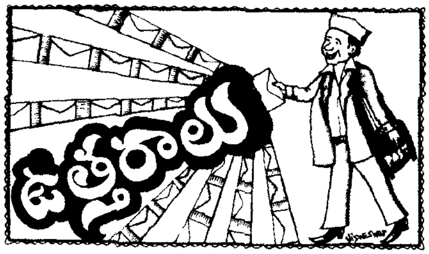
దసరా సంచిక

బ్రహ్మాండమైన అవకాశం!
బాదల్ ఫ్యానులు
ఉచితం!
ఒక్కొక్క ఫ్యాన్‌తోను ఒక స్టెయిన్‌లెస్ స్టీల్ పాత్ర
Badal
PRINCESS
Badal
అన్ని రకాల బాదల్ ఫ్యానుల పైన శీతాకాలపు తగ్గింపు ధరలు!
త్వరపడండి!
ఈ కొద్ది రోజుల సదవకాశాన్ని చేజారనీయకండి.
అసోసియేటెడ్ మార్కెటింగ్ ఏజెన్సీస్
4-4-340/బి గిరిరాజ్ లేన్
బ్యాంక్ స్ట్రీట్, హైదరాబాద్-500 001
Badal fans
● టేబుల్ ● సీలింగ్ ● పెడస్టల్ ● క్యాబిన్
● ప్రముఖ ఫ్యాన్ డీలర్లందరివద్ద లభ్యంకాగలదు.
AMA 21 83 TEL

పాఠకులు, రచయిత(త్రు)లు, ఏజెంట్లు, ప్రకటనకర్త లందరికీ మా దసరా శుభాకాంక్షలు.

సకాలానికి అందని కారణంగా ఈ వారం న్యూఢిల్లీ లేఖ వెయ్యలేకపోతున్నాము —సం.

ముఖచిత్రం

నటి రాధిక ముఖపద్మము
పటుతరమగు పంటివరుస ప్రతిబింబింపన్
చిటి నగవు చిందులాడగ
ఘటిమముగా ముందు బొమ్మ ప్రకటితమయ్యెన్!

బాపట్ల వెంకటేశ్వరసాయి,
(చెరువుజమ్ములపాలెం)

ఎనలేని సేవ

'ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రిక' పాఠకులకు, పాఠకుల ద్వారా తదితరులకు చక్కని మేధాశక్తి గల సంపాదకీయ పర్యవేక్షణలో ఎన్నికైన తెలుగు వారి సామాజిక జీవితానికి సంబంధించిన కథలు, వ్యాసాలు, సీరియల్ నవలలు, పాఠకుల సమస్యలను తీర్చే – ఉత్తరాలు, ప్రశ్నావళి, డాక్టర్ సలహాలు వంటి శీర్షికలు, కడుపుబ్బ నవ్వించే కార్టూన్లు, రాబోయే చలన చిత్రాలు, సన్నివేశములతోకూడిన నటీనటుల ముఖచిత్రాలు మొదలైనవి.

అంతేగాకుండా; రచయిత్రి, రచయితలకు ప్రతిఏడాది కథల పోటీలు నిర్వహించి, ఉత్తమ రచనలకు డబ్బు రూపంలో బహుమతులతో పాటు, తగిన ప్రోత్సాహమిచ్చి, ప్రతివారం తెలుగు వారి విజ్ఞాన వికాసమునకై; ఎనలేని సేవ జేస్తున్న 'ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రిక' నిర్వాహకులకు నా జోహార్లు.

"సత్యశ్రీ" (ఖుర్దారోడ్)

వజ్రోత్సవ సంచిక

వజ్రోత్సవ సంచిక, కన్నుల పండుగగా వుంది. శ్రీ డి. వి. నరసరాజుగారి 'గాడిద గుడ్డు' కథ ఆద్యంతం కడుపుబ్బ నవ్వించింది. పాత సంచికలోని కథలు మరోసారి చదువుతుంటే మనసు గతంలోకి పరుగులెత్తి గంతులేసింది.

పాత సంచికలోని ఆనాటి ప్రకటనలు, భాష చూసి మా పిల్లలు ముక్కుమీద వేలేసుకున్నారు. ముప్పాతిక సంవత్సరాల దీర్ఘకాలంలో ఆంధ్రపత్రిక ఆంధ్రులకు చేసిన సేవ అపారము, అద్వితీయము. ఇంతటి మహాయజ్ఞానికి నాంది పలికిన మహనీయుడు శ్రీ పంతులుగార్కి ఆనంద భాష్పాలతో ప్రణమిల్లటం, వారి ప్రతిరూపానికి పాదాభివందనం చేయటం నా విధిగా భావిస్తున్నాను.

వక్కలంక రామారావు (మానేపల్లి)

సీరియల్

మానస మురళి సీరియల్ ఎంతగానో నచ్చినది. ఉమాపతి అనే ఆయన కన్నబిడ్డను ముళ్ళకంచెపాలు చేసి తన జీవితం గడపాలను కొన్నాడు. కాని బిడ్డ గతి ఏమి అయిపోతాది ఆలోచించలేదు. "విజయ్ అనే మంచి వ్యక్తిని పెళ్ళిచేసుకుంటాను ఇంతవరకు చెడిపోయినాది చాలు ఇకనయిన బాగుపడుతాను" అని ఇంటి నుండివెళ్ళితే "నీవు చనిపోయావు అనుకుంటాను" అనేసాడు. కన్న తండ్రి ఆ పని చేయించేదేనా ? మానస పాత్ర ఎంతగానో నచ్చినది.

యెలిగేటి నరసయ్య,
పోస్టు బాక్స్ నంబర్–4528,
అబూదాబి, యు. ఏ. ఇ.

[66వ పేజీ చూడండి]

ఆంధ్రసచిత్రవారపత్రిక

వ్యవస్థాపకులు :
దేశోద్ధారక కాశీనాథుని
నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు
స్థాపితం : 1908
శివలెంక శంభుప్రసాద్
సంపాదకుడు :
[1938–1972]
శుక్రవారం : 21–10–'83
రుధిరోద్గారి నామ సం. ఆశ్వయుజ శు. పూర్ణిమ
సంపుటము 76 సంచిక 6
సంపాదకుడు :
శివలెంక రాధాకృష్ణ
ఆంధ్రపత్రిక కార్యాలయము,
గాంధీనగరం. విజయవాడ-520 003.

విషయానుక్రమణిక

ముఖచిత్రం :

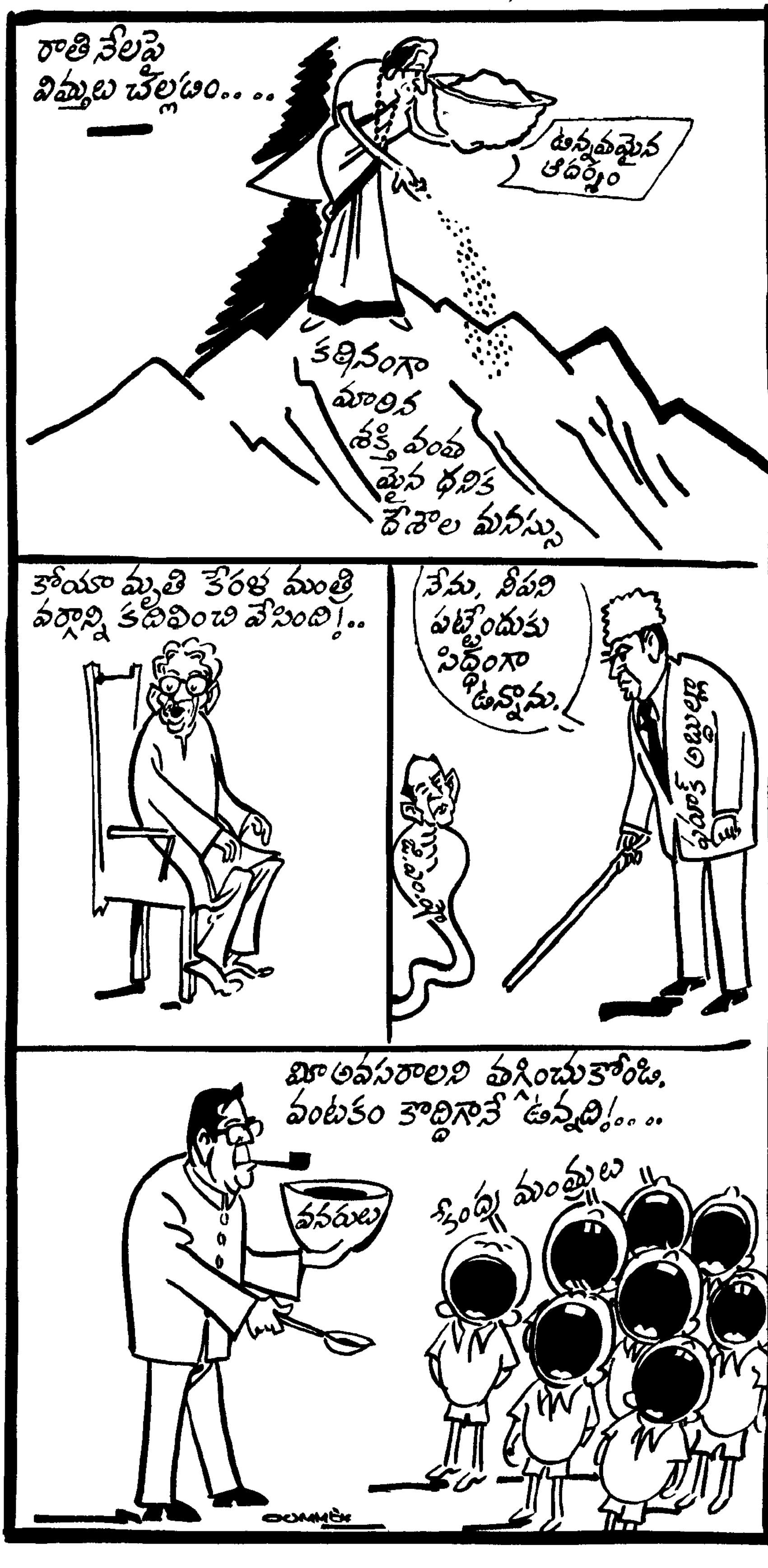
శ్రీ దుర్గాదేవి
(ఫొటో : గట్టా రత్తయ్య)

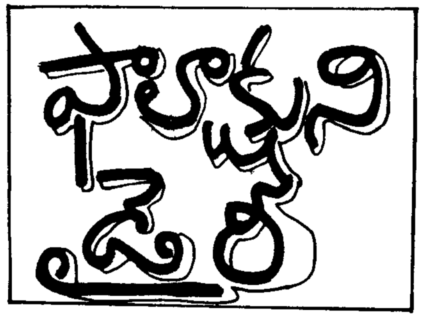
కథలు :

సీరియల్ నవలలు :

వ్యాసాలు, శీర్షికలు :

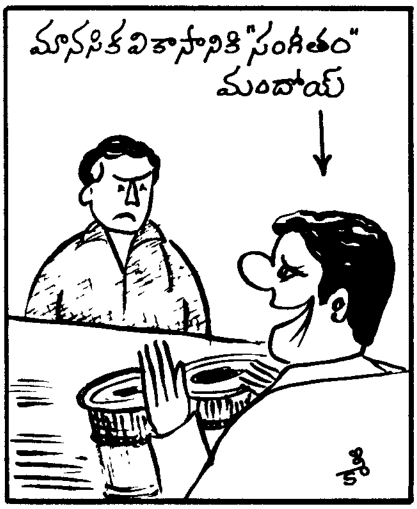
లోకంపోకడ * డామెన్

బ్రిటన్‌లో భారతీయ సంగీతం!

బ్రిటన్‌కు చెందిన లైసెస్టర్‌షైర్ విశ్వవిద్యాలయంలో భారతీయ సంగీతాన్ని ప్రప్రథమంగా పాఠ్యభాగం చేశారట. మొట్టమొదట వాద్యసంగీతాల్ని ప్రవేశపెట్ట నిర్ణయించి కలకత్తాకు చెందిన ప్రముఖ సితారు విద్వాంసుడు దేబ్రబత చౌదురినీ, తబలా విద్వాంసుడు అనిల్ పాలిత్‌నూ ఆహ్వానించారట ఆ విశ్వవిద్యాలయపు అధికారులు. వీరు— యిరువురూ అక్కడికి వెళ్ళి ఆ శాఖ ఆరంభించి వస్తారట—

మునిసిపల్ పంపులో మద్యం!

వెస్ట్ జర్మనీ ట్రయర్ నగరంలోని ఓ భాగంలో నివసించేవారు ఓనాటి ఉదయాన్ని నీటిపంపు తెరిచి ఎగిరి గంతేశారట. కొందరు ఆశ్చర్యానందాలతో, మరి కొందరు వెగటుతో. ఆ పంపులలోంచి ధారావాహికంగా వైన్ వస్తోందట. దేశవాళీ దేవదాసులు టకటకలాడుతూ బక్కెట్లూ బిందెలూ నింపేసి, స్టాకు చేసుకున్నారట. కేవలం నీళ్ళు కావల్సినవారు చికాకుపడి, కార్పోరేషనుకు రిపోర్టిస్తే వారు నీటి సరఫరా వారికి రిపోర్టిచ్చి డొంక కదిపితే వైన్ ఫ్యాక్టరీ గొట్టాము పొరపాటున నీటి గొట్టాముతో ఓ ప్లంబరు కలిపినందుకు యీ సంఘటన జరిగి, కొన్ని వేల మార్కుల విలువగల వైన్ ఉచిత సరఫరా అయ్యింది మొర్రో అని ఆ వైన్ ఫ్యాక్టరీ సొంతదారు లబోమన్నాడట. నీటిని వైన్‌తో కలుషితం చేసినందుకా ఫ్యాక్టరీ యాజమాన్యం మీద నీటి పారుదల శాఖ కేసు వేస్తే, యీ కథవిన్న జడ్జిగారు కేసు బాగుంది గానీ నీటిలో వైన్ కలుస్తే నీరు కలుషిత మవుతుందని ఋజువు చేయడం కష్టం అన్నారట—ఆయనింటో కూడా వైన్ వచ్చుండవచ్చునా—ఆఫ్‌కోర్స్!

బొంబాయిలో నేరాలు తగ్గాయి!

బొంబాయి నగర పోలీసుశాఖ తమశాఖ అమోఘ నిర్వహణ ద్వారా నగరంలో నేరాలు తగ్గాయని రొమ్ము విరుచుకుంటోందట. ఎనభై ఆరుశాతం కేసులు కనిపెట్టి నిందితులను పట్టిస్తున్నాయనీ, మొత్తం నేరాలు నలభై శాతానికి తగ్గాయని కూడా లెక్కలు చూపుతున్నదట. అయితే ఆ శాఖ జరిపే అమానుష దారుణ రాక్షస భీకర కృత్యాలను మాత్రం ఒద్దికగా దాచేస్తోందట. పోలీసు కస్టడీలలో 1980 – 83 లలో పద్దెనిమిదిమంది నేరస్థులు కారణం బయటికి రాని చావు పొందారట. నేరపరిశోధనలో యీ శాఖ నేరస్థులను కొట్టడం, వాతలు పెట్టడం, వ్రేళ్ళ గోళ్ళనూ, వేళ్ళనూకూడా కోసిపారేస్తున్నారట. అంతేగాక నాలుక కోయడం, కళ్ళు పీకడం, దారుణంగా కొట్టి చంపడంవంటి చర్యలు టోకున జరుగుతున్నాయట.

సబ్ రిజిస్ట్రారు ఆట కట్టించిన శాసనసభ్యుడు!

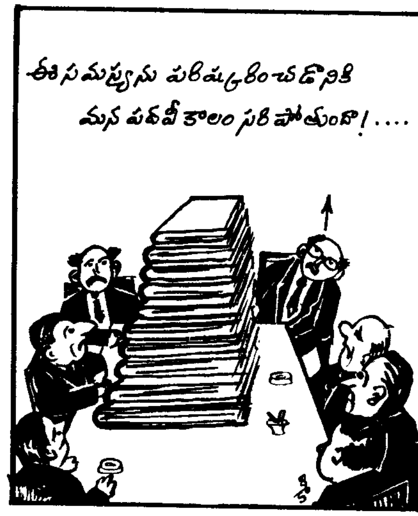
ఎల్లాపూరు హాలియాల్‌లో ఒహ సబ్ రిజిస్ట్రారుగారు హిత్తలహళ్ళి లార్జ్ స్కేల్ మల్టిపర్పస్ సొసైటి నుంచి లోను అప్లికేషన్లు పెట్టి డబ్బు తీసుకోదలచిన ఓ ఆరుగురివద్ద నుంచీ మొత్తం 275 రూపాయలు లంచం వొడేసి పుచ్చుకుని, రిజిస్ట్రేషనులో జిడ్డు ఆడుతూండేసరికి ఆ ఆరుగురికి వొళ్ళుమండి. కె. వి. దేశ్‌పాండె అనే ఓ యమ్మెల్యేగారికి రిపోర్టు చేస్తే ఆయన రయమున అచటికరుదెంచి ఆ సబ్ రిజిస్ట్రారువద్ద మొత్తం వసూలుచేసి, వారికి యిచ్చేసి, చేయి దులుపుకున్నాడట.

హత్యకు దారితీసిన పొలం తగాదా!

తిరుచ్చికి చెందిన పి. మళయాళ పిళ్ళై అనే ఓ 57 ఏళ్ళాయన పొలం తగాదాలలో వచ్చిన కోపంలో పరశురామావతారం ఎత్తి, గొడ్డలితో 70 ఏళ్ళ మాణిక్యం అనే అతనిని నరికి చంపేశాడట. ఈ పరశురామునికి చట్టం యావజ్జీవ శిక్ష ప్రసాదించిందిట.

ఐక్యరాజ్యసమితికి 600 కిలోల బరువు!

తమిళనాడు ద్రవిడ మున్నేట్ర కజగం పార్టీ అధ్యక్షుడు యం. కరుణానిధి సింహళ తమిళుల బాధలు అనే విషయాన్ని తాను భూతద్దంలో చూడటమేగాక, అందరికీ చూపనారంభించి, ప్రధాని ఇందిరాగాంధి ఆ భూతద్దంలో చూడ నిరాకరించిన కారణాన్న కారాలు మిరియాలూ నూరి తాను అసెంబ్లీలో తన పదవికి రాజీనామా యిచ్చి, కోటిన్నర తమిళుల వద్ద యీ విషయంమీద సంతకాలు తీసుకుని అది పదిహేను పుస్తకాలుగా చేసి, ఆరు వందల కిలోల బరువుగల ఆ భారాన్ని ఐక్యరాజ్యసమితికి పంపి, యీ విషయంలో మీరయినా జోక్యం

కలుగజేసుకోండేని యు. యన్. జనరల్ సెక్రటరీని అభ్యర్థించారట. భారతదేశ ప్రధాని యీ విషయంలో జోక్యం కలుగజేసుకుని, పార్థసారధి అనే ప్రత్యేకాధికారిని దూతగా పంపి పరిస్థితులను అదుపులో పెట్టి ఇరు వర్గాల వారినీ సమావేశపరచి, ఓ ఏకాభిప్రాయానికి వచ్చేలా చేసే ఆమె ప్రయత్నం తనకు సంతృప్తికరంగా లేదని డి. యం. కె. కరుణానిధి అన్నారట.

రైల్లో శవం!

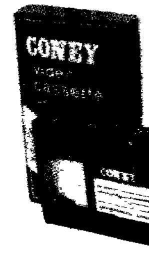
టూటికోరిన్ – కోయంబత్తూరు రైల్లో ఓ 35 ఏళ్ళ శవాన్ని విరుధునగర్ రైల్వే స్టేషను అధికారులు కనుగొన్నారట. అది మరణమా! లేక బలవన్మరణమా (హత్య) అన్న విషయంగానీ, ఆ వ్యక్తి ఎవరు అనిగానీ తేల లేదట. ★

కోనీ సంగీత సంచయం వచ్చిందండీ వీనుల విందుకు తయారుకండీ!

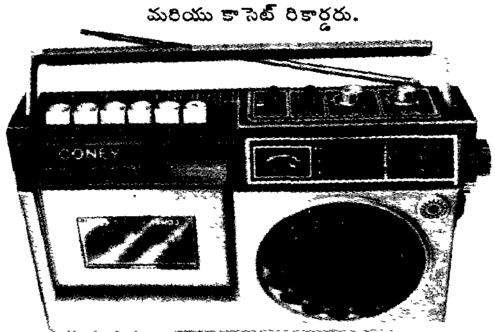
కోనీ స్టూడియో నాణ్యతగల కాసెట్ టేపు
సుస్పష్టమైన స్వరమాధుర్యాన్ని అందించే సాఫీగా, మృదువుగా సాగిపోయే టేపులు సి 30. సి 45, సి 60, సి 90 సైజులలో దొరుకుతున్నాయి.

కోనీ వి హెచ్ ఎస్ వీడియో కాసెట్
జపాను నిపుణుల ఆధ్వర్యంలో రూపొందింపబడినది. సజీవమైన రంగుల తెరతో విస్పష్టమైన ధ్వనితో ఎంతో మన్నికయినది.

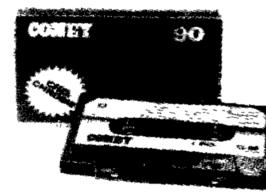
కోనీ టు-ఇన్-వన్
అద్భుతమైన మూడు బ్యాండ్ల రేడియో మరియు కాసెట్ రికార్డరు.

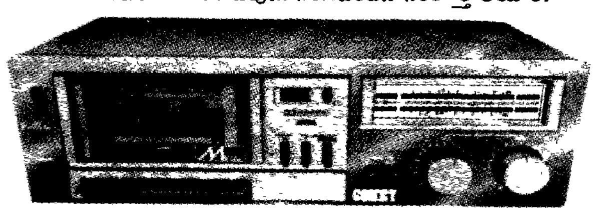
కోనీ ముందే రికార్డుచేసిన స్టీరియో కాసెట్ టేపులు
వైవిధ్యంగల 280కి పైగా టేపులు మీ ఎన్నికకోసం సిద్ధంగా ఉన్నాయి.

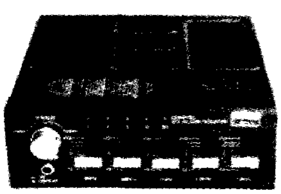
కోనీ క్రోమ్ డయాక్సైడ్ కాసెట్ టేపు
అరిగిపోని హెడ్‌క్లీనింగ్ లీడర్ ఉన్న భారత దేశంలోని ఏకైక నమూనా.

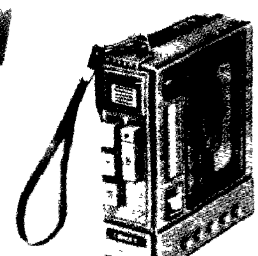
కోనీ స్టీరియో కాసెట్ డెక్-ఇఎ 777
"హైఫీ" సాంకేతిక విజ్ఞానంతో అత్యాధునిక విలువలను పొందుపరచి మెటల్ టేపును సంగపరచిన సరికొత్త తయారీ.

కోనీ స్టీరియోగ్రాఫిక్ ఈక్వలైజర్
అయిదు ఫ్రీక్వెన్సీ కంట్రోలర్స్. ఎల్.ఇ.డి.లతోబాటు20 హెచ్ జడ్ నుండి 20,000 హెచ్ జడ్ వరకు పూర్తి ఫ్రీక్వెన్సీ సదుపాయంఉంది.

కోనీ మినీ కాసెట్ రికార్డర్
బ్యాటరీలు, విద్యుత్‌తో రెండువిధాల పనిచేస్తుంది.

కోనీ వాక్ అ బౌట్ స్టీరియో కాసెట్ ప్లేయర్

కోనీ®

ఇతర వివరాలకు సంప్రదించండి :
కోనీ ఎలక్ట్రానిక్స్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్
1-40-3. మౌంట్ పూనమల్లి రోడ్డు సెయింట్ థామస్ మౌంట్
మద్రాస్-600 016 ఫోన్ : 433996 కేబుల్ : కోనీ ఎలెక్

● ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో మా ముఖ్య ప్రతినిధి : వాణీ ఎలెక్ట్రానిక్స్, 8-67/A, దిల్‌సుఖ్‌నగర్, హైదరాబాద్-500 660. టెలిఫోన్: పిపి 59000 ● శ్రీకాకుళం, విజయనగరం, విశాఖపట్టణం, తూర్పు గోదావరి జిల్లాలకు ముఖ్య ప్రతినిధి: బాలాజీ ఎంటర్‌ప్రైజెస్, 9/126, టౌన్ నాయుడు వీధి, పార్వతీపురం-532 502. టెలిఫోన్: 169 ● పశ్చిమ గోదావరి, గుంటూరు, ప్రకాశం జిల్లాలకు ముఖ్య ప్రతినిధి: మూర్తి ఎంటర్‌ప్రైజెస్, 4-2-1/2, మునిసిపల్ షాపింగ్ కాంప్లెక్స్, (శ్రీ వెంకటేశ్వర టాకీస్‌కి ఎదురుగా) ఏలూరు-534 001, టెలిఫోన్: 892 ● కృష్ణా, ఖమ్మం, నల్గొండ జిల్లాలకు ముఖ్య ప్రతినిధి: సప్తస్వర్ (అలంకార్ థియేటరుకు ఎదురుగా), గాంధీ నగర్, విజయవాడ-520 003.

C.146.83.TE.

అనంత రాగం

యం. ఉమామహేశ్వరరావు

హాలులో కూర్చుని ఎదురుగా ఉన్న శుభలేఖ లన్నింటినీ మళ్ళీ లెక్కపెట్టేడు అనంతం.

వరుసగా అన్నింటిమీదా అవి చేరవలసిన వాళ్ళపేర్లు వ్రాసి ఉన్నాయి. ముందుగా వ్రాసుకున్న జాబితా ప్రకారంగా బంధువుల పేర్లు, ఆ తరువాత వరసగా తెలిసినవాళ్ళ పేర్లు, స్నేహితుల పేర్లూ, ఇరుగూ – పొరుగూవాళ్ళ పేర్లూ అన్నీ కవర్లపై సక్రమంగానే వ్రాసి ఉన్నాయి.

అనంతం వయస్సు అరవై దాటి అరవై ఒకటిలో పడిందప్పటికి. అప్పటివరకూ చేస్తున్న ఉద్యోగం నుంచి రిటైరై ఎంతోకాలం కాలేదు. జీవితం అనే గ్రంథంలోని పేజీలు అన్నీ చదవడం పూర్తయ్యాయనుకునేలోగానే అరవై సంవత్సరాలు పూర్తయిపోతాయి మనిషికి. ఈలోపునే చేస్తున్న ఉద్యోగం నుంచి రిటైరైపోవడం తెలిసీ ఎదురు చూసే సంఘటన అది. శారీరకంగా విశ్రాంతైనా, మానసికంగ దుర్భర పరిస్థితి అప్పట్నించీ.

అనంతం యిద్దరు కొడుకులూ మంచి ఉద్యోగాలనే బంగారు రెక్కలొచ్చి సుదూర తీరాలకు వెళ్ళిపోయారు.

వాళ్ళక్కడ – తనిక్కడ ... బారమైన మనసుతో ...

ముప్ఫై సంవత్సరాలు కాపురం చేసి కష్టాల్లోనూ, సుఖాల్లోనూ భాగస్వామి అయిన యిల్లాలు జబ్బుపడి పైలోకాలకు వెళ్ళిపోయి న్నాడు మాత్రమే గుండెలు పగిలేలా రోదించాడు.

తల్లికి తలకొరివి పెట్టడానికైనా అందు బాటులో లేక ఎక్కడో దూరంగావున్న కొడుకుల కోసం గుండెలవిసేలా ఏడ్చాడు ... బాధపడ్డాడు.

ఎన్నోసార్లు జీవితంమీద విరక్తిపుట్టి చచ్చిపోవాలనిపించింది. కాని మిగిలిన ఆఖరి కన్నప్రేగు మమతానుబంధంతో ఆ ప్రయత్నం నుంచి లాగి యివతల పడవేసింది.

తను బ్రతికి తీరాలి ...

బ్రతికి ఏనాటికైనా తన కర్తవ్యాన్ని నిర్వర్తించాలి ...

తనింటి వాకిట్లో పెళ్ళిపందిరి కలకల్లాడుతూ కనిపించాలి ... తన చేత్తో మంగళాక్షితలు తన కూతురి శిరస్సుపై ప్రోక్షించాలి ...

... కన్నకొడుకుల విషయంలోనూ యిదే కోరేడు తను. అయితే ... ఏమయింది ?? ... ఏంచేసేరు వాళ్ళు ?? ...

తన ఆశల్ని నిలువునా కూల్చేసేరు.

ఎవరికివాళ్ళు తమకు నచ్చిన వాళ్ళను ఎంచుకున్నారు. ఆదర్శాలంటూ ఎక్కడెక్కడో పెళ్ళిళ్ళు చేసుకుని ఇంటికి చక్కావచ్చారు.

తన ఆశలన్నీ నీటిమీద మూటలైనాయి.

కాలం మారింది...

ఈ కాలం పిల్లల అభిరుచి వందేళ్ళు ముందుంది.

ఇది పురోగమనమో, తిరోగమనమో అర్థం కాని ఏదో గమనంలో వుంది. అందుకే బావిలో గిలకలా కొట్టుమిట్టాడరాదన్న సత్యాన్ని గ్రహించి వూరుకున్నాడు.

ఉద్యోగం నుంచి రిటైరైనాక వచ్చిన యాభైవేల రూపాయలూ తన పేర్న 'బేంక్'లో వేసుకున్నాడు.

"ఒరే పిల్లలూ !... నేను రిటైరై పోయాన్రా !!" అంటూ ఉత్తరం వ్రాస్తే... అలాగా అని, రావడానికి తీరికలు లేవంటూ వ్రాసేరు వాళ్ళు. అంతటితో తీరిపోయిందను కున్నారు వాళ్ళ బాధ్యత.

వాళ్ళకు నిజంగా తీరుబడి లేకగాదు. తనమీద కోపం... తనకు వచ్చిన డబ్బుమీద వ్యామోహం... ఆ డబ్బు పంచి వెంటనే వాళ్ళకు యివ్వలేదు... అందువల్ల వాళ్ళకు అది అపకారం చేసినట్లా ?...

ఎలా అవుతుంది ?... కాదే ? !...

కారణం ! భారతి.

ఆ ఇద్దరి తరువాత పుట్టిన ఏకైక కూతురు. తల్లిలేని పిల్ల... ఆమెను కూడా ఓ అయ్య చేతిలో పెట్టాలని, ఓ యింటిదాన్ని చెయ్యాలని తండ్రిగా ఆశించడం తప్పా ?!...

ఎంతో ప్రయాసపడి కొడుకులున్న చోటు కెళ్ళొచ్చేడోసారి.

"మీరు, మీ జీతాలతో హాయిగా బ్రతకండిరా ! మిమ్మల్ని నాకోసం పయాపైసా అడగను. నన్ను పెంచమనికూడ అడగను. కాని చెల్లి పెళ్ళి చేయాలి. మీలాగే అదీ పుట్టింది. మీలాగే అదీ ఓ యింటిదైతే కన్నతండ్రిగా నా బాధ్యత తీరుతుంది." అన్నాడు.

"ఆమాత్రం మేమూ చెయ్యగలం ఆవిడ పెళ్ళి !... ఆ డబ్బు మా కివ్వడాని కిష్టంలేదని చెప్తే సరిపోతుందిగా !!" నిష్ఠూరంగా పలికేరు కోడళ్ళు.

"అవును. నిజంగానే ఇష్టంలేదు. భారతి పెళ్ళి జరిగేక ఏం చేసినా... ఏం పంచినా..." నిర్మొహమాటంగా ఆ మాటలు అని, అక్కడొక్క నిముషంకూడా వుండకుండ బయల్దేరి వచ్చేసేడు...

*　　*　　*

అనంతం ఆలోచనలకు అంతరాయం కలిగిం దొక్కమారుగా. తేరుకుని శుభలేఖ లన్నింటినీ దొంతిచేసి కట్టగట్టేడు.

తెల్లారి లేచి దూరప్రాంతాల వాళ్ళకు ముందుగా పోస్టు చేసెయ్యాలి. ఇరుగూ, పొరుగుకు స్వయంగా యిచ్చి రావాలి ...

దీర్ఘంగా నిట్టూరుస్తూ లేచేడు అనంతం.

ఎలాగైతేనేం పెళ్ళింకా రెండ్రోజులుందనగా వచ్చేసేరు కొడుకులూ– కోడళ్ళూ.

వాళ్ళను చూసి అనంతం పెద్దగా సంబర పడిపోలేదు. వాళ్ళు రాకున్నా, ఒంటరిగానే, ధైర్యంగానే ఈ పెళ్ళి జరిపించదలుచుకున్నాడు. అయితే శుభలేఖలు అందీ అందడంతోటే ఏమను కున్నారో, పరిగెత్తుకువచ్చేరు భార్యాపిల్లలోతో—

"మామయ్యగారు, మనమెవళ్ళం లేవనుకునే ఈ పెళ్ళి నిశ్చయించారు." పెద్దకోడలు శాంతి అశాంతిగా అంది.

"పోనీలే, అక్కా !! యిప్పటికైనా కబు రంపేరు. సంతోషిద్దాం..." చిన్నకోడలు లలిత మరీ లాలిత్యంగా సాగదీసింది మాటల్ని. చివుక్కు మంది అనంతం మనస్సు. కొడుకుల వంక చూసేడు. మౌనంగా చూస్తూ కూర్చున్నారు వాళ్ళు. ముందుగా తనే నోరు విప్పేడు

"ఈ శుభకార్యం అయినాక మరింక నాకేం బాధ్యతలున్నాయి గనుక !?... వచ్చిన ఆ యాభైవేల రూపాయల్లోనూ పాతికవేలు కట్నం

పోగా, ఖర్చులన్నీ కలిపి మరో పదివేల వరకూ జరుగుతాయి. మిగతా డబ్బును బాంక్‌లోనే ఉంచేస్తే బావుంటుందని ఆలోచిస్తున్నాను."

ఆగి వాళ్ళవంక చూసేడు.

"ఆ మిగతా డబ్బు బాంక్‌లో ఎందుకు? మా కిచ్చేసేయండి! మా దగ్గర మీరు ఉందురు గాని. మేమేం పరాయివాళ్ళం గాదుగా?!!"

కోరస్‌గా పలికారు కొడుకులు.

"మీరామాట అనలేదేమాని అనుకుంటున్నా!! మీరు పరాయివాళ్ళని ఎవరన్నారు? నావాళ్ళు... నా పిల్లలు. నా మంచీ— చెడులు యిక ముందునుంచీ మీరుగాక యింకెవరు చూస్తారు?! అయితే మీరిప్పుడు చాల దూరంలో వున్నారు. మీకు సంసారాలున్నాయి. ఇక్కడ వున్న మన ఆస్థి, ఈ ఇల్లూ— రెండెకరాల పొలమేగా!! ఈ రెండూ మీ యిద్దరికీ చెందుతాయి. నా తదనంతరం వాటిని మీ ఇష్టం వచ్చినట్లుగా చేసుకుందురుగాని... ఏమంటారు?"

ఆగి కొడుకులవంక చూసేడు అనంతం.

"మీ ఇష్టం వచ్చినట్లు చేయండి! ఏం చేసేదీ? ఎప్పుడు చేసేదీ వ్రాస్తే వస్తాం..."

అంతే అన్నారా కొడుకులు.

బాధగా తల పంకించాడు అనంతం.

అనంతం ఎంతోకాలంగా కళ్ళు కాయలు కాచేలా ఎదురు చూస్తున్న రోజు. అతని ఆశయం తీరే సమయం.

ఆ ఇంటి వాకిలి పెళ్ళిపందిరితో కలకల్లాడింది. పంపించిన శుభలేఖలు అందుకున్న మిత్రులూ, బంధువులూ, ఇరుగూ, పొరుగూ అందరూ వచ్చేరు. పెళ్ళిపందిరి కిటకిటలాడింది.

భారతిని ముస్తాబుచేసి కూర్చోపెట్టేరు వదినలు యిద్దరూ. వరుడు ఇంజనీరు సుధాకరం ప్రక్కన పెళ్ళిపీటలమీద తనకూతుర్ని చూసుకుని ఎంతో తృప్తిగా నిట్టూర్చాడు అనంతం.

"మాంగల్యంతంతు నానేన, మమజీవన హేతునా..." పురోహితుల మంత్రాల శబ్దంతో, భారతి మెడలో మూడుముళ్ళు వేసేడు పెళ్ళి కొడుకు సుధాకరం.

గుప్పెటనిండా పట్టుకున్న అక్షింతలు కూతురి శిరస్సుపైనా, అల్లుడి శిరస్సుపైనా జల్లేడు కళ్ళవెంట ఆనంద భాష్పాలు రాలుతుండగా... కాళ్ళు కడిగి అల్లుడికి కన్యాదానం చేసేడు,

మనిషి జీవితంతో పెనవేసుకునేవి రక్త సంబంధం, ఆత్మీయతాను బంధాలున్నూ...

ఆత్మీయులు లెక్కకుమించి వున్నారు. అందరి ఆశీర్వాదాలు తన బిడ్డ భారతికి అందేయి.

ఇక రక్తసంబంధాలుగా మిగిలిన ఇద్దరు కొడుకులూ మాకు శలవుల్లేవంటూ భార్యల్నీ, పిల్లల్నీ తీసుకుని ప్రయాణం కట్టేరు.

"ఓ, నాలుగు రోజులుండి వెళ్ళండిరా! మళ్ళీ ఎప్పుడొస్తారో ఏమిటో!!!..." గుండెల నిండా నిండిన అనురాగంతో అర్థించాడు వాళ్ళను. ఆ అర్థించడంలో ఏం లోటుందని?... కన్న తండ్రిగా కోరుతున్న కోరిక అది.

అనురాగం అందించే ఆ కన్న పేగులోని మమతకు ఆ కొడుకులు చాల దూరంగా, భావాల కందనంత దూరంగా తిష్ఠ వేసుక్కూర్చున్నారు.

తండ్రి ప్రార్థనకు కరగలేదు వాళ్ళు. ముందుకే సాగేరు భార్యల్నీ, పిల్లల్నీ తీసుకుని.

* * *

భారతి అత్తగారింటికి ప్రయాణం అవుతొందా రోజు. కాలుగాలిన పిల్లిలా అశాంతిగా అటూ, ఇటూ తిరుగుతున్నాడు అనంతం.

ఏదో బెంగ, దిగులు మనసులో ముసురుకున్నాయి.

గాఢాంధకారంలో దిక్కులు తోచక వెదుకులాడుతున్న వాడిలా, కలత చెందిన గుండె చెఱువై, కన్నీరు కడవై పొంగి పోతోందా సమయంలో ...

ఎవరు ఆనకట్ట వెయ్యగలరా కన్నీటి వరదకు ?!... ఓదార్చి, సేదదీర్చే వాళ్ళింకెవరున్నారు గనక ?...

పరాకుగా ఉన్న అనంతం రెండు పాదాల మీద చటాల్న వాలిపోయింది భారతి.

ఉలిక్కి పడ్డాడు ...

కనురెప్పల శబ్దం కూడా వినిపించేంత నిశ్శబ్దం ఆ సమయంలో ...

అరవై ఏళ్ళు పైబడిన అనంతం ఒక్కమారుగా నూరు సంవత్సరాల వృద్ధుడై పోయాడు.

శరీరంలోని నవనాడులూ కృంగిపోతున్నాయన్నట్లనిపించింది. వంగి, కూతుర్ని లేవ

దీశేందుకు కూడా శక్తి చాలని నిశ్సహాయతతో వణికిపోతూ జాలిగా, బాధగా, ఆమె వేపు చూసేడు.

భారతి వెక్కి, వెక్కి ఏడుస్తోంది.

కన్నీటితో తడిచిపోయిందప్పటికే ... ... ఆ చిన్నారి కూతురు మనస్సులో రగిలే ఆవేదనను తండ్రిగా గ్రహించి కూడా ఏమీ చేయలేక పోయాడు.

గుండె దిటవు చేసుకుందుకు ప్రయత్నించాడు.

''నాకేం ఫరవాలేదమ్మా !!... ఇంత కాలం బ్రతకలేదూ ధైర్యంగా !! అలాగే బ్రతుకుతాను తల్లీ... నా గురించి ఏమీ బెంగ పెట్టుకోవద్దు. చూడమ్మా ! ఈ పండుటాకు ఎప్పటికైనా రాలిపోయేదేగా ... ఒంటరైనా, పది మందితో వున్న సమయంలోనైనా,... సమయం ఆసన్న మైతే రాలిపోక వుంటుందా తల్లీ !? ... వెళ్ళిరా అమ్మా !...''

అనంతరాగం

అవును మరి ! అంతకంటే యింకేమన గలడు ఏ తండ్రయినా ? కన్నకొడుకులు ఉండ మన్నా ఉండలేదు. రెక్కలు వచ్చిన పక్షులు వాళ్ళు. ఆడపిల్లకు రెక్కలు రాకపోయినా, అండగా తామున్నామనే ధైర్యం చెప్పి, 'భరోసా' అనే రెక్కలిచ్చి అత్తవారింటికి పంపించాలి. కూతుర్ని తమ తమ వద్దే ఉండిపొమ్మని అడిగే నైతిక అధికారంగాని, అలా వుంచుకునే శక్తిగాని లేని అశక్తత కన్నవాళ్ళది.

''వారానికి ఒక్కటైనా నీ బాగోగులతో ఈ ముసలి తండ్రికి ఉత్తరం వ్రాసి పడేస్తుండమ్మా !!'' ఓదార్చబోయాడు.

అల్లుడు సుధాకరంకు కూడ చెప్పాకో వలసినవి చెప్పి, ఆ సాయంత్రమే 'గోదావరి' ఎక్స్‌ప్రెస్ ట్రయినులో వాళ్ళను ఎక్కించి, సర్వం కోల్పోయినవాడిలా యింటికి చేరేడు అనంతం.

*   *   *

కాలం ఎవరితోనూ సంబంధం లేకుండా తన పని తాను చేసుకుంటూ పోతోంది.

ఒంటరితనంతో జట్టుకట్టుకుని ఉందా మన్నా ఉండలేకపోతున్నాడు అనంతం. నాలుగైదు సార్లు కొడుకులకు ఉత్తరాలు వ్రాసేడు పిచ్చిగా తనకే అర్థం కాని ఏదో ఆవేశంతో...

ఎప్పటికైనా తనను వాళ్ళు అర్థంచేసుకుంటారన్న ఆశ. తన రక్తంతో పుట్టిన వాళ్ళలో తన పట్ల ఆ విముఖత తాత్కాలికమే నని భావించాడు...కాని,

వాళ్ళ నుంచి ఏ జవాబూ లేదు. కనీసం వాళ్ళెలా వున్నారో తెలీదు.

ఆ రోజు............

పోస్టుమన్ అనంతం పేర్న ఓ ఉత్తరం యిచ్చి వెళ్ళేడు.

తడబడే అడుగులతో వచ్చి అందుకున్నాడది. శరీరం చిన్నగా కంపించసాగింది. మనస్సంతా గజిబిజిగా అల్లుకున్న పరిస్థితి.

కవరు చించి చూసేడు.

హైదరాబాదు నుంచి కూతురు భారతి వ్రాసింది.

......నాలుగు నిమిషాలు పాటు ఉత్తరం లోని అక్షరాల గుండా అనంతం మనస్సు పరిగెట్టింది.

అక్షరక్షరానికీ ఎగిసిపడే తరంగాల్లా సంతోషం. ప్రతీ వాక్యంలోనూ కూతురి ప్రేమ, ఆప్యాయతా, జాలి, తపన,కనిపించాయా వృద్ధ మనస్సుకు.

ఉత్తరాన్ని ఆశాంతం చదివేసేడు అనంతం.

అతని మనస్సు గాలిలో స్వేచ్ఛగా ఎగురుతున్న పక్షిలా వుంది. అప్రయత్నంగా అతని పెదాలు గొణుకున్నాయి.

''అమ్మా! భారతీ !...నువ్వు నా కూతురివే గాదమ్మా ! ... నా పాలిటి దేవతవి. నన్ను కన్న తల్లివి...నీ మనస్సు నాకు తెలుసునమ్మా !! నీ భర్త సుధాకరానికి యిక్కడ 'బదిలీ' అయిందని, ఇక నిన్ను కనిపెట్టుకుని దగ్గరే ఉంటామనీ, కంటికి రెప్పలా చూసుకుంటామనీ, నువ్వు వ్రాసేవు... ఈ వార్తను చదివి తట్టుకోలేకపోతున్నాడీ తండ్రి... ఆనందంతో ఉక్కిరిబిక్కిరైపోతున్నాడీ ముసలిపీనుగ...

కన్న కొడుకులుండీ, వెలివేసినా, పరాయింటిదానివైగూడ ఈ దిక్కుమాలిన తండ్రి మీద నీకున్న జాలీ, ప్రేమా నాకు తెలుసు తల్లీ !!

... ... అవునమ్మా !...అవును... నాకీ ఒంటరితనం ఖైదు నుంచి విముక్తి కలిగించేందుకే నువ్వు వస్తున్నావు గదూ !!''

అస్పష్టంగా గొణక్కుంటున్న అనంతం అలా ఎంతోసేపు ఆ ఉత్తరం పట్టుకుని కన్నీరు కారుస్తూ ఉండిపోయాడు. ★

కోల్గేట్ తాలూకు నమ్మకమైన ఫార్ములా మీ నోటి శ్వాస శుభ్రంగా, తాజాగా వుండేలా చేస్తుంది...
మీ పళ్లు ఆరోగ్యంగా, దృఢంగా వుండేలా చేస్తుంది.

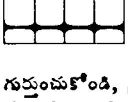
ఎలాగో చూడండి:

మీ పళ్లలో ఇరుక్కుపోయిన ఆహారపు తునకల్లో దుర్వాసన, దంతక్షయం కలిగించే సూక్ష్మజీవులు పెరుగుతాయి.

కోల్గేట్‌లోని అద్వితీయమైన శక్తి గల నురుగు లోతుగా చొచ్చుకుపోయి, హానికరమైన ఆహారపు తునకలనీ, సూక్ష్మజీవులనీ తొలగిస్తుంది.

ఫలితం: ఆత్మవిశ్వాసాన్నిచ్చే తాజా శ్వాస, దంతక్షయం నుంచి రక్షణ, ఆరోగ్యమైన గట్టి పళ్లు.

గుర్తుంచుకోండి, ప్రతిసారీ భోజనం కాగానే కోల్గేట్ డెంటల్ క్రీమ్‌తో పళ్లు బ్రష్ చేసుకోండి. నోటి దుర్వాసన పోగొట్టుకోండి...దంతక్షయాన్ని ఎదుర్కోండి.

దీని తాజా పిప్పరమెంట్ రుచి మీ కెంతో నచ్చుతుంది!

సీరియల్

జీవన మురళి

కొండముది శ్రీరామచంద్రమూర్తి

14

(గత సంచిక తరువాయి)

భక్త జనాన్ని వెంట బెట్టుకుని ఇంద్రసేన్ పిట్టల వేటకు వెళ్లి అప్పుడే తిరిగొచ్చాడు. కౌజులూ, పరిగలూ తప్ప చెప్పుకోదగినవేవీ అతని వల్లో ఇవ్వాళపడలేదు. అతనికి మనసంతా విసుగ్గా వుంది. గత వారం రోజులుగా మహాలక్ష్మి కూడా రాత్రుళ్లు అతని దగ్గరకు రావడంలేదు. వాసన చూసి చూసి వదిలేసిన పుష్పంలా వుంది ఆవిడ అతనికి. క్రొత్త రుచులు కనబడడంలేదు ఆమె శరీరంలో అతనికి. ఆమెలో అతనికి క్రొత్త అందాలు కనబడడం లేదు. కళాలయంలో ఇంకా కొందరున్నారు. వారేమీ అసూర్యం పశ్యలు కారు. వాళ్ళకూ తెలుసు మగవాడంటే ఏవిటో. పోనీ వారిలో ఎవరినన్నా ఇంద్రభవన్‌కు రప్పించుకుందామా అంటే మురళీకృష్ణ, పరమేశ్వరం అందుకు వీలులేకుండా, రాత్రివేళ వాళ్లు గడప దాటడానికి వీల్లేకుండా ఆంక్షలు పెట్టారు.

తన పుట్టినరోజు నాటి విందులో తనకు జరిగిన పరాభవం అతణ్ని ముల్లులా బాధిస్తూనే వుంది. ఆ జీవన కెంత ధైర్యం ? తను ఇచ్చిన ఉంగరాన్నే తన మొహాన కొట్టింది. నలుగుర్లోనూ నీతి పాఠాలు వల్లించింది ! పరమేశ్వరం డబ్బు లేక అవమానం పాలౌతాడని తను ముచ్చటపడితే, ఆ మురళీకృష్ణ ఒకడు తన ప్రాణానికి, ఎక్కడి నుండో డబ్బు తెచ్చి తన ముందు పడేశాడు — తీసుకోవోయ్ పుల్లయ్యా అన్నట్టుగా. వాళ్ల విషయంలో తనేం చేయలేకపోతున్నాడు. ప్రతిసారీ దేభ్యం మొహం వేసుకుని వాళ్ళ ముందు నీళ్లు నమలవలసి వస్తున్నది. ఇందుకు ఎవర్నుకుని ఏం లాభం ?— నాగలింగం మంత్రాంగం అట్లా వుంది !!

ఇన్నిరోజులూ నాగలింగాన్ని కూడా దూరంగానే వుంచాడు ఇంద్రసేన్. అతనికి మందు ఇవ్వడం మానేశాడు. పై రాబడి లేకుండా చేశాడు. ఖర్చుపెట్టిన ప్రతి పైసకూ ఖర్చు వివరాలడగడం మొదలు పెట్టాడు. తేడా వస్తే డొక్క చీల్చేస్తానని భయపెట్టాడు. నాగలింగం తెగ భయపడిపోయాడు. ఎట్లామళ్లీ ఇంద్రసేన్ దగ్గర పరపతి సంపాయించుకోవడమా అని మథనపడసాగాడు.

క్రిందిటిరోజు రాత్రి నాగలింగానికి అతని భార్య, పరమేశ్వరం ఇంట్లో తాము చేసివచ్చిన భాగోతం అంతా చెప్పింది. "చూశారా, ఆ పిల్ల సంగతి ! పందుల పెంటయ్య కూతుర్ని వాళ్లు ఇంట్లో పెట్టుకున్నారు ఇన్నాళ్లూ ! రామ రామ! ఆ పిల్లే మోసం చేసిందో, వాళ్లే ఆ పిల్లను చూసి భ్రమలో పడ్డారో, ఏమైతే ఏం మహా ఘోరం జరిగిపోయింది. ఆచారం తగలడిపోయింది.

ఆమె వాక్ప్రవాహానికి అడ్డుతగిలి "ఏమిటన్నావ్, మళ్ళీ చెప్పు!" అని అడిగి,

"ఆ పిల్ల పందుల పెంటయ్య కూతురా!" అంటూ ఆశ్చర్యం ప్రకటించి, "ఔరా !" అంటూ ముక్కుమీద వేలేసుకుని, ఆదరాబాదరా ఇంద్రసేన్ దగ్గిరకు వచ్చాడు.

"ఏం, మళ్ళీ ఏం తీసుకు వచ్చావ్, కొంప మీదకు ?" అంటూ ఇంద్రసేన్ కోపంగా అడిగాడు.

"మన కొంప మీదకు కాదు దొరవారూ ! ఆ మురళీగాడి కొంపమీదకే వచ్చింది!" అంటూ తాను విన్నదంతా ఏకరువుపెట్టాడు. "ఆ అమ్మాయి అసలు రూపం తెలిసిపోయింది కదా దొరవారూ ! ఇహ వుచ్చులో చిక్కుకోక ఏం చేస్తుందీ ?" అన్నాడు.

"ఉచ్చుల సంగతి తరువాత, ముందిది చెప్పు, ఆ మురళికి అంత డబ్బు ఎక్కడిదీ ?"

"తాకట్టు పెట్టాట్ట దొరవారూ !"

"ఎవరి దగ్గర !"

"కామిశెట్టి దగ్గర !"

"ఆ తాకట్టు వాకట్టు అయ్యే మార్గం ఏవిటి ? "

"కొంచెం ఓపికపట్టండి దొరవారూ ! వాళు ఇహ లేవలేని దెబ్బ కొడుదురుగాని ! ఈ లోపల ఆ పొగరెక్కిన చిలక సంగతి చూడండి!"

"ఏం చేస్తామయ్యా ? — అది ఒక పట్టాన అంకుశానికి వచ్చేట్టులేదు!" నిరాశ, కొంత కోపం, మరింత అసహనం అన్నీ వున్నాయి ఆ జవాబులో.

"ఆ చిలక మీ గూటికే సరాసరి ఎగిరొస్తే !"

ఇంద్రసేన్ నమ్మలేనట్లుగా అతనివేపు చూశాడు, 'నాగలింగం నీకంత తెలివితేటలున్నాయా ?"

"దొరా ! పథకంమీద పథకం వేస్తున్నాను. ఎంత పకడ్బందీగా వేస్తున్నా కాలం కలిసిరావడం లేదు, అంతే తప్ప నా పొరపాటు ఏమీలేదు దొరగారూ ! తమరు నా మీద ఆగ్రహం చూపించేశారు! " కళ్ళనీళ్ళు పెట్టుకున్నట్టుగా అన్నాడు నాగలింగం,

"ఛా ! ఛా ! అదేంలేదులే ! ఈసారి ప్లాన్ ఏమిటో చెప్పు !"

'వెరీ సింపుల్ సార్. ఆ జీవన దగ్గరకు వెళ్ళకుండా అందరూ బాయ్‌కాట్ చేసేశారు. ఆ ఇల్లు జనానికిప్పుడు ఆమడ దూరంలోవుంది.

జరిగిన కథ — 11 : మురళీకృష్ణ జీవనకు పుట్టినరోజు కానుకగా రాధ-కృష్ణ బొమ్మ ఇస్తాడు. ఇంద్రసేన్ పుట్టినరోజు సందర్భంలో అతను ప్రారంభించబోతున్న అభాగ్యుల కళాలయంకు విరాళంగా జీవన ఇంద్రసేన్ ఇచ్చిన ఉంగరాన్ని తిరిగిఅతనికి ఇచ్చేస్తుంది. పాటల మహాలక్ష్మితో కలసి పాట పాడుతూ జీవన, మురళీకృష్ణ తనకు హితబోధ చేయడం వినిమండిపడతాడు ఇంద్రసేన్. పేరంటానికి వచ్చిన నాగలింగం భార్య జీవన పుట్టుపూర్వోత్తరాలు అక్కడి వారందరికీ వివరిస్తుంది. అందరూ ఆ కార్యక్రమం పూర్తవకుండానే వెళ్లిపోతారు. మురళీకృష్ణ వర్ధనమ్మను శాంత వచనాలతో సమాధాన పరుస్తాడు.

ఎవరూ ఆ పిల్లను పేరంటానికి పిలవరు. ఒక వేళ ఆ పిల్ల పిలిచినా వెళ్ళదు. మొదలుపెట్టిన మంగళవారం నోము మధ్యలోనే కుక్కముట్టుకు పోయింది. ఎవరు పిలుస్తారా అని ఆ పిల్ల ఎదురు చూస్తున్నది వేయికళ్ళతో. మనం పిలుస్తాం— ఇంద్రభవన్ పిలుస్తుంది! పాటల మాలచ్మి నోము నోచుకుంటున్నదని చెప్పి కబురు చేస్తాం. దాంతో దీపం దగ్గరకు పురుగు పరుగెత్తుకుంటూ వస్తుంది. సాలెగూడులో చిక్కుకొంటుంది. తమరు ఆ పొంగును స్వంతం చేసుకుంటారు!''

నాగలింగం చెప్పిన పథకం గురించి ఓక్షణం ఆలోచించాడు ఇంద్రసేన్.

''పథకం బాగానే వుంది కానీ అందులో కొన్ని మార్పులు చెయ్! ఇంద్రభవన్‌కు కాదు ఆ అమ్మాయి రావలసింది. తోటలో వున్న బంగ్లాకు రావాలి. అండర్‌స్టాండ్?''

''చిత్తం! అట్లాగేనండి!!''

''మాలచ్మి పంపించిందని, ఓ పిల్లను పంపించు. ఆ పిల్ల ఎవరో ఎవరికీ తెలీకూడదు. మాలచ్మి దగ్గరకు వెళితే, అక్కడ ఆ పిల్ల కనబడకూడదు, జీవనకూడా కనబడకూడదు. గార్డెన్ బంగ్లాదాకా జీవనను ఆ పిల్ల వెంట బెట్టుకు రావాలి!''

ఇంద్రసేన్ చెబుతున్నదానికి నాగలింగం గొర్రెలాగా తలూపాడు. తలూపినట్టుగానే పథకం అమలు జరిపాడు. మురళీకృష్ణ, పరమేశ్వరం లేకుండా చూసి ఓ పిల్లను వాళ్ళింటికి పంపి పేరంటానికి పిలిపించాడు. జీవన బ్రహ్మానంద పడిపోయింది.

''మామ్మగారూ! పాటల మాహాలక్ష్మి పేరంటం చేస్తోందట. పిలిచింది నన్ను. వెళ్ళి రానా?'' అంటూ వర్ధనమ్మనడిగి ఆమె అంగీకారం తీసుకుని, చక్కగా అలంకరించుకుని, ఆ వచ్చిన పిల్ల వెంట బయలుదేరింది. ఆ పిల్ల జీవనను కళాలయానికీకాక, ఇంద్రభవన్‌కీ గాక ఇంకోచోటుకి తీసుకుపోవటం చూసి, ''ఏమి టమ్మాయ్, ఎక్కడికి తీసుకుపోతున్నావూ?'' అని అడిగింది రవంత ఆశ్చర్యంతో.

''తోటలో వున్న బంగ్లాకండీ!'' అన్నది ఆ పిల్ల. బంగ్లా వరకూ జీవనను తీసుకువచ్చి, ఆ పిల్ల పక్కకు తప్పుకుంది. జీవన ఎంతో సంతోషంగా లోపలకు అడుగుపెట్టింది.

లోపల పేరంటం హడావిడి ఏమీ కనబడ లేదు ఆమెకు. ఆడవాళ్ళులేరు, కానీ అగరబత్తీల వాసనలుమాత్రంగుమ్మనముసురుకొంటున్నాయి. గాజుల గలగలలు లేవు. కానీ రికార్డు ప్లేయర్‌లో నుంచి మాత్రం కవ్వించే కంఠస్వరం లేపమంటావా, నిద్దుర లేపమంటావా అంటూ పాడుతోంది. ఆడవాళ్ళ మంజులారవాలు విన బడడంలేదు. కానీ రెండు మూడు మగగొంతుకలు మాత్రం విస్కీవాసనవేస్తూ గరగరమంటున్నాయి.

వాతావరణం అంతా వెగటుగా, జుగుప్సా కరంగా వుంది. గోడలకు పూర్తి నగ్నచిత్రాలు వ్రేలాడుతున్నాయి. నిలువెత్తు అద్దాల్లో ఆ నగ్నచిత్రాలు ప్రతిఫలిస్తున్నాయి. ఇంద్రసేన్ సోఫాలో ఏటవాలుగా పడుకుని చర్చిల్ సిగార్ తాగుతూ, మధ్య మధ్యలో జానీవాకర్‌ను సిప్ చేస్తున్నాడు. అతని ముందు నాగలింగం, మరో ఇద్దరు జమాజెట్టీల్లాంటి మనుష్యులూ పిల్లుల్లా కూచున్నారు, దొరవారి నోట్లోంచి వచ్చే మాటలకు పగలబడి నవ్వుతూ, మధ్య మధ్యలో తామూ ముతగ్గా మాట్లాడుతూ, ఎంత పచ్చిగా ఎవరు మాట్లాడితే మిగిలినవాళ్ళు అంతగా ఎంజాయ్ చేస్తున్నారు. వాళ్ళకు ఎదురుగావున్న ప్లేట్లలో తాండూరి చికెన్ వుంది. జీడిపప్పు పకోడీ వుంది. గరం మసాలా వుంది.

జీవన లోపలకు రాగానే బయటి తలుపులు మూసుకుపోయాయి.

''వెల్‌కమ్ డార్లింగ్, వెల్‌కమ్, ప్లీజ్ కమిన్!'' అన్నాడు ఇంద్రసేన్ సోఫాలో తానున్న పోజును మార్చకుండానే.

జీవన వెనక్కు చూసింది, ముందుకు చూసింది, పక్కలకు చూసింది. తన పరిస్థితి

జీవన మురళి

తనకు తెలిసి, లోలోపల వణికిపోయింది. పైకి మాత్రం గంభీరంగా వుంది. మేకపోతు గాంభీర్యంతో "ఏవిటిది ?" అన్నది కోపాన్ని అసహ్యంగా మార్చుకుంటూ.

"ఎటు చూసినా ఏమీ లాభం లేదు జీవనమ్మగారూ! తమమీద దొరవారు మోజు పడ్డారు. మోజుతీర్చి వెళ్ళిపొండి!" అన్నాడు నాగలింగం, ఎంతో మర్యాదను ఒలికిస్తూ.

"ఇది, ఇది నీ కుట్రా ?" ఆమె నొసలు ముడివడ్డాయి. "ఓరి ముసలి నక్కా! నీకు వయసుడాటినా, ఈ రకం బుద్ధులేవిట్రా ?"

నాగలింగం పకపక నవ్వాడు. "నన్ను తిట్టినా ఫర్వాలేదు జీవనమ్మగారూ! పందుల పెంటయ్య కూతుర్ని కోరుకోవడంలోనే అయ్యగారు, మా దొరవారు ఎంతో ఔదార్యం చూపించారు. వారి పెద్దమనసు నర్థంచేసుకుని, వారి కోరిక తీర్చి తనకు కావలసింది పుచ్చుకోండి. మేం అదిగో ఆ వరండాలో నేమా, మెట్లకిందా ళ్ళా వుంటాం. వీళ్ళు ఎవరో తమకు తెలియదు అమ్మగోరూ! వాళ్ళు కళ్ళు విప్పితే చాలు, ఎదుటివాడి కాళ్ళ కీళ్ళు తొలిగిపోతాయి. వాళ్ళు ఉదయంపూట ఓ చెంచాడు మనిషి రక్తం పుచ్చుకొంటారు ప్రతి రోజూ. సాయంకాలం మనిషి మాంసం వేపుడు చేసుకుంటారు రొట్టెల్లోకి. ఆ తర్వాత తమ ఇష్టం!"

నాగలింగం వాళ్ళ ఇద్దర్నీ తీసుకుని బయటికి వెళ్ళిపోయాడు.

వాళ్ళటు వెళ్ళిన్తర్వాత ఇంద్రసేన్ సోఫా లోంచి లేచాడు. చేతిలో విస్కీ గ్లాసు అట్లాగే వుంది. నోట్లో సిగార్ అట్లాగే వెలుగుతోంది.

"నువ్వూ పుచ్చుకో డార్లింగ్, నా పెగ్గు— భలేగా వుంటుంది!" అన్నాడు. అతని కళ్ళు జోతుల్లా మండుతున్నాయి.

"యూ రాస్కెల్, యూ స్టుపిడ్, యూ స్కౌండ్రల్...!"

ఇంద్రసేన్ జీవన తిట్లకు పగలబడి నవ్వాడు. "మందువొద్దా ? పోనీలే ఇష్టం లేక పోతే పుచ్చుకోకు, నీ వాటా కూడా ననే పుచ్చుకుంటా. మరయితే నీకేం కావాలి ? నువ్వు నాకు కావాలి. అందుకు బదులుగా నువ్వేదన్నా అడుగు, ఇచ్చేస్తాను."

జీవన ఓ మూలకు పరుగెత్తింది అతనికి దూరంగా. "నాకు ఏమీ వద్దు. నన్ను ఇక్కణ్ణుంచి పంపించెయ్ పోతాను!" అన్నది.

అమ్మమ్మ! అట్లా అంటే ఎట్లా ? మందన్నా తీసుకో, చికెన్ అన్నా తిను. అప్పుడు గాని నీకు హుషారు రాదు, బలం వుండదు.

బల్ల మీద ఖాళీ విస్కీ సీసా కనిపించింది జీవనకు. ఆమె ఆ సీసాను తీసుకుని బల్లకేసి కొట్టింది. సీసా పగిలి, పదునుగా ఆమె చేతిలోకి వచ్చింది. ఆ పగిలిన సీసాను పట్టుకుంది ఆమె. అతని వేపు దాన్ని ఝుళిపిస్తూ అన్నది.

"ముందుకు అడుగువేశావో, నువ్వన్నా చస్తావు నన్నన్నా పొడిచేసుకుంటా."

ఇంద్రసేన్ ఆమె వేపు కొద్ది క్షణాలు నిశ్చలంగా చూశాడు. "ఉత్త మూర్ఖురాలుగా వున్నావ్!" అంటూ గొణిగాడు. "ఎందరో ఆడవాళ్ళను చూశాను నేను. బెట్టుచేసినవాళ్ళూ వున్నారు, బెట్టులేకుండా లొంగిపోయినవాళ్ళూ వున్నారు. బెట్టుచేసినా, లేకున్నా, ప్రతి ఆడదానికీ ఏదో ఒక ధర వుంది. గిట్టుబాటు ధరవుంటే, బెట్టులేదు. అనుకొన్న మొత్తం దొరక్కపోతే, దొరికేటంతవరకూ. మునిపళ్ళమీద బెట్టు, చెప్పు నీ ధర ఎంత ? బంగారమా ? చీరలా ? డబ్బా ? ఎంత బంగారం, ఎన్ని చీరలు, ఎంత డబ్బు ? ఏం కావాలో తీసుకో, నన్ను కాదనకు. రా !"

అతను ఓ బీరువా తెరిచాడు. ఎన్నిరకాల చీరలో! షిఫాను చీరలు, జార్జెటు చీరలు, సిల్కుచీరలు, పట్టుచీరలు, దేశంతో నేసినవి, విదేశాల నుండి దిగుమతి చేసుకున్నవి, బుటా వున్నవి, బుటా లేనివి, ప్యూర్ జరీ చీరలు, ఆర్టిఫిషియల్ జరీ చీరట, అంచు పెద్దవి, అంచు చిన్నవి, అన్నింటినీ ఆమె ముందు కుప్ప పోశాడు. "కోరుకో, ఎన్ని కావాలో, ఏంకావాలో అన్నీ నీవే!" అన్నాడు దర్పంగా.

బీరువా అడుగు నుండి రాజస్థాన్ చేతిపనీ కొయ్యపెట్టె తీశాడు. ఆ పెట్టె మూత తెరిచాడు. ట్యూబ్‌లైట్ల కాంతుల్లో ఆ పెట్టెలో వున్న నగలు మనోహరంగా మెరిశాయి. ఇరవైనాలుగు కేరట్ల బంగారంతో వున్న కడియాలు, వంకీలు, కాసుల పేర్లు, గుళ్ళపేర్లు, బంగారంలో రాళ్ళు తాపడం చేసిన ముంగరలు, జూకాలు, పాపిటబొట్లు, జడకుచ్చులు, వడ్డాణాలు, గోమేధికాలు, మరకతాలు, పుష్యాలు, వజ్రాలు, రత్నాలు ఎన్నో రంగుల రాళ్ళు తాపిన ఎన్నోరకాల ఆభరణాలు, వాటిని జీవన ముందుకు తోశాడు.

"తీసుకో ఏం కావాలో, నా కోరిక తీర్చు" అన్నాడు డాబుగా.

మళ్ళీ అంతలో అక్కడేవున్న ఇనప్పెట్టె తలుపు తెరిచాడు. లోపల పదులు, వందల నోట్లు గుట్టలుగా. చేతికి వచ్చినన్ని తీసి ఆమె మీదకు విసిరేశాడు.

"ఇప్పుడు చెప్పు. ఆ చీరలకన్నా, ఆ నగల కన్నా, ఆ ధనంకన్నా అందమైందా నీ శరీరం ? ఖరీదైందా నీ సొళ్ళు ? వాటిని తీసుకో. అలంకరించుకో. విలువ పెంచుకో. నువ్వు సుఖపడు, నన్ను సుఖపెట్టు."

జీవన ఆ చీరల దగ్గరకు నడిచింది. ఒక్కటొక్కటి తీసుకుని పరిశీలిస్తున్నట్టుగా

పరిశీలించి అందులో అతి ఖరీదైన చీరను పర్రున చింపేసింది. పగలబడి నవ్వింది.

''చూశావా నీ విలువైన చీర గతి ?''

నగలనన్నిటినీ గుప్పిటతో తీసింది. విసిరి నేలకు కొట్టింది. ''నా శీలానికీ ఈ బంగారానికీ సామ్యం పెట్టావా ? ఛూ !'' అంటూ ఉమ్మేసింది. ''ఏదీ ఒక్క బంగారం ముక్కతిను —ఎంత విలువైందో చూస్తాను !'' అంటూ ఇంద్రసేన్ మీద విసిరేసింది. కరెన్సీ నోట్లను చేతిలోకి తీసుకుంది. ఓ వంద రూపాయల నోటు తీసుకుని ముక్కలు ముక్కలుగా చింపేసింది.

''చూశావా వీటిని, కాయితం ముక్కల్ని ! ఇవా నా శీలాన్ని నిర్ణయించేది ?'' అంటూ విసురుగా తలుపు దగ్గరకు పరుగెత్తబోయింది. ఆమె ఊహ ముందే పసిగట్టినట్టుగా ఇంద్రసేన్ ఆమెకు అడ్డంగా నుంచున్నాడు.

''వెళ్తావా ?'' అన్నాడు చేతులుబారజాపి.

''వెళ్తాను, వెళ్ళిపోతాను !'' పిచ్చిగా అరుస్తోంది జీవన.

''నే'నక్కరలేదా?' క్రమంగా ఇంద్రసేన్‌లో దానవత్వం పెరుగుతోంది. అతని కంఠం కాఠిన్యంతో గీరవోయింది.

''నువ్వు... నువ్వు... కాదు ! నేను మురళిని ప్రేమిస్తున్నాను. మనస్ఫూర్తిగా ప్రేమిస్తున్నాను. అతని కాలి గోటికి గూడా నువ్వూ, నీ డబ్బూ పోలదు. ఒక్క క్షణం ఈ తలుపు తీ ! అప్పుడు తెలుస్తుంది నన్ను నువ్వెట్లా బంధించి వుంచగలవో ? ఎక్కడున్నా సరే, మురళి, నా మురళి నన్ను వెతుక్కుంటూ నాకోసం వస్తాడు. నన్ను రక్షిస్తాడు.''

''అట్లాగా ?'' ఇంద్రసేన్ వికటంగా నవ్వాడు. అతన్ని రాక్షసత్వం సంపూర్తిగా ఆక్రమించుకుంది. ''అంతటి మగావాడా నీ మురళి !'' అతను ఆమె మీదకు పశువుగా లఘించాడు. ఆమె ఎంతగా తప్పించుకుందామని ప్రయత్నిస్తున్నా, ఆ ప్రయత్నాన్ని చిందర వందరచేస్తూ ఆమె జాకెట్టును పట్టుకుని చింపేశాడు. ఆమె చీర పట్టుకుని కుచ్చెళ్ళు లాగాడు. ఆమె కేవలం లోపల పావడాతో, దయనీయంగా అటూ యిటూ పరుగెత్తుతోంది. చిరిగిపోయిన జాకెట్టు ఆమె యౌవనాన్ని దాచలేక పోతోంది. ఇంద్రసేన్ ఇప్పుడు తలుపుల్ని బార్లా తెరిచాడు. ''పిలు, నీ మురళిని !'' అన్నాడు వ్యంగ్యంగా.

''మురళీ !'' ఆమె ఎలుగెత్తి కేకవేసింది. ''ము... ర... ళీ... ! ము... ర... ళీ... !'' ఆమె మళ్ళీ మళ్ళీ పిలుస్తోంది. ఆకేక తోటంతా ప్రతిధ్వనిస్తోంది. కొండల్లో, కోనల్లో, దయగల గుండెల్లో, ఆర్తిగా ధ్వనిస్తోంది.

''వెళ్ళు. ఎక్కడికి వెళ్తావో వెళ్ళు !'' ఇంద్రసేన్ ఛీత్కరించాడు.

అనాదిగా మగవాడు, స్త్రీనిచూసి, ఆమె బలహీనతను చూసి, ఆమె ఆకర్షణను చూసి, ఆమె పొందుకోసం పసువుగా చేస్తున్న ఛీత్కారం అది. ఇంద్రసేన్ వికటంగా హుంకరించాడు. తరతరాలుగా అబలనుచేసి ఆమెను దోచుకోవాలని ఆమెను ఆమె ఆత్మను, శరీరాన్ని తనస్వాధీనంలో వుంచుకోవాలని మగవాడు చేస్తున్న హుంకారం అది. ఇంద్రసేన్ నరనరమూ కామాగ్నితో కుతకుతలాడిపోతోంది. అతని గుండె గుబగుబలాడుతోంది. అతని నరాలు ఆవేశంతో స్వాధీనం తప్పుతున్నాయి. అతణ్ని లక్ష్యపెట్టనట్టుగా, బోనులోనుండి బయటపడ్డ లేడిలా, జీవన గదిలో నుండి మెట్లమీదనుండి కిందికి ఒక్క గెంతు గెంతింది. కిందవున్న కాపలా వాళ్ళలో ఒకడు వెధవనవ్వు నవ్వి ఆమెను వొడిసి పట్టుకుని, నడుంమీద ఓ చెయ్యివేసి, మెడకింద మరో చెయ్యిలేని ఆమె నిస్సహాయంగా రోదిస్తుండగా తిరిగి ఎత్తుకునివచ్చి ఇంద్రసేన్ దగ్గర కుదేశాడు. ఇంద్రసేన్ పకపక నవ్వాడు. రావణాసురుడు, నరకాసురుడు, యాహ్యాఖాన్ నవ్విన నవ్వు. పురుషమౌఢ్యం చేసిన అట్టహాసం అది !

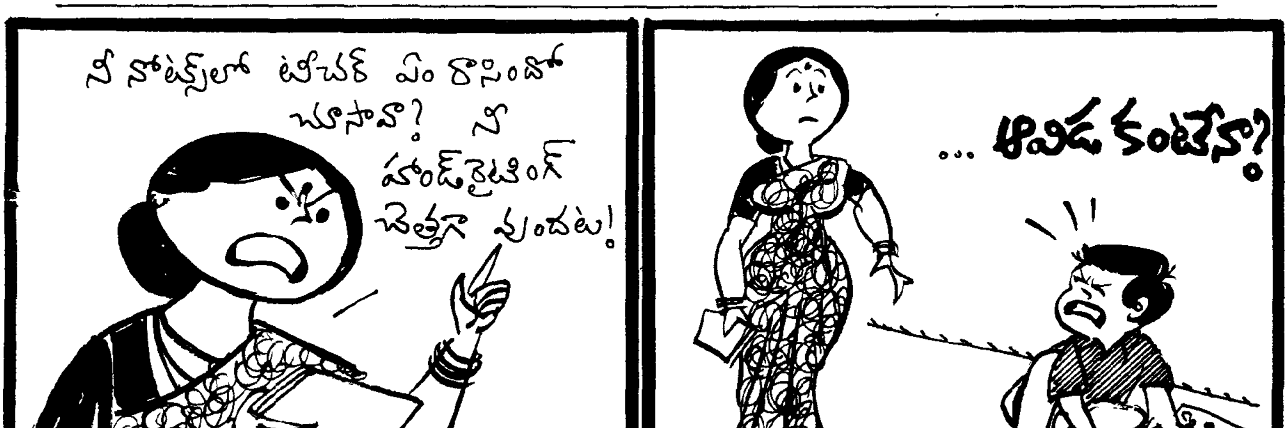
''ఎక్కడికి పోగలవ్ జీవనా ?... నా కోర్కె తీరింతర్వాత నీకు బయటకు దారి !'' అతను మరింత ముందుకు వచ్చాడు. ఆమె పావడా బొందు పట్టుకున్నాడు. ఒక్కలాగు లాగితేచాలు, ఇన్నివేల సంవత్సరాల నగ్నసత్యం, స్త్రీ సౌందర్యం అతని ముందు రాసిగా కనిపిస్తుంది. మైకంలో అతను పెదిమలు తడుపుకున్నాడు.

''మురళీ ! ఎక్కడున్నావు మురళీ ? రా మురళీ ! నీ జీవనను రక్షించుకో మురళీ !''

ఆమె ఆర్తనాదాన్ని ఏ దేవతలు విన్నారో, ఏ అదృష్టలేశం ఆమె పాలవున్నదో, ఆ తోటకు పక్కగా పోతున్న మురళీకృష్ణకు ఆ కేక వినిపించింది. ఆ శబ్దం అతని నరనరాలను ఉద్రేకపరిచింది. తోటలో అడ్డంపడి, రాళ్ళు తొక్కుకుంటూ, తుప్పలను దాటుకుంటూ, అతను బంగ్లా చేరుకున్నాడు. ఎదురుగా అతనికి కనిపించిన దృశ్యం అతని రక్తాన్ని ఉడికించేసింది. అతని బలం అతనికి తెలియకుండానే రెండింతలు మూడింతలు, నాలుగింతలైంది. అతని ఆత్మశక్తి ప్రబోధితమై అతని భౌతికకాయాన్ని వజ్రసన్నిభం చేసింది. ఏ మల్లయోధుడూ పనికి రానట్లుగా, ఏ కరాటేవీరుడూ ఎదుర్కోనట్లుగా, మురళీకృష్ణ ఆ స్థలంలో కాపలావున్న ఇద్దరు వీరుల్ని ఎదుర్కొన్నాడు. దెబ్బలు కొట్టాడు. దెబ్బలు తిన్నాడు. చివరకు మట్టికరిపించాడు. ప్రొద్దున్నే ఓ చెంచాడు రక్తం పుచ్చుకునే వీరశూర శిఖామణి రక్తం కక్కుకుని కిందపడిపోయాడు. మాంసం వేపుడు చేసుకుని రొట్టెల్లోకి నంజుకునే మహావీరుడు మాంసం ముద్దగా మారి స్పృహలేకుండా పడిపోయాడు. ఆ ఇద్దరి గతీ చూసి నాగలింగం కాలికి బుద్ధి చెప్పాడు. తాగివున్న ఇంద్రసేన్ రెండో దెబ్బకే మనలోకంలో లేకుండా ఉంగలు చుట్టుకుపోయాడు.

జీవన గబగబా చీర వొంటిని చుట్టుకుంది. మురళిని కావలించుకుని, అతని గుండెలపై తల ఆనించి ఏడ్వడం మొదలెట్టింది.

''ఛ ! ఛ ! వూరుకో, వూరుకో. వొచ్చేసానుగా, ఐ యామ్ హియర్ ! చూడూ, వాడు ఆ ఇంద్రసేన్ ఎట్లాపడిపోయాడో ! నిన్ను

తాకిన చేయిని విరిచేశాను. ఇంకేం భయంలేదు. పోదాం పద !''

మురళీకృష్ణ ఆమెను బుజంమీదకు ఎత్తుకున్నాడు. తోటలోగుండా బయటికి తీసుకు వచ్చాడు. పైన చల్లని వెన్నెల. జీవన గుండె చప్పుడు అతనికి వినిపిస్తోంది. ఆతని వూపిరి ఆమెకు వెచ్చగా తగుల్తోంది. ఇద్దరూ మౌనంగా 'జీవనా !' 'మురళీ !' అని పదేపదే అనుకుంటు న్నారు. జీవన కిందికి దిగి మెల్లగా నడవడం మొదలెట్టింది.

15

జీవన మీద జరిగిన దౌర్జన్యం, ఆమెను మోసగించిన తీరు, ఇంద్రసేన్ దుష్టత్వం, నాగలింగం పన్నాగం, పరమేశ్వరాన్నీ, వర్ధనమ్మనూ, మురళీకృష్ణనూ ఎంతో ఆవేద నకు గురిచేసినయ్. ఇప్పుడేం చేయాలి తాము ? పోలీసు కంప్లయింట్ ఇస్తే ? కళాలయంతో వున్న సంబంధాన్ని తెగతెంపులు చేసుకుని, అతని మొహం చూడవలసిన అవసరం లేకుండా చేసుకుంటే ? మరోసారి అతని ప్రవర్తనను గురించి విద్యార్థులతో ముచ్చటించి, వాళ్లచేతనే బుద్ధి చెప్పిస్తే ?

వీటికి, వేటికీ కూడా వర్ధనమ్మ ఒప్పుకో లేదు. ''మీకు తెలీదర్రా ! ఈ దేశంలో ఆడదాన్కి బోలెడు సానుభూతి అయితే చూపిస్తారు కానీ, ఆమెను ఆదుకోటానికి ఎవరూ ముందుకు రారు. ఇప్పటికే జీవన ఎంతో అల్లరిపడింది. ఆ పిల్లకో మార్గం దొరికే వరకూ, ఇహ ఆ అమ్మాయిని గడపదాటి బయటకు పోనివ్వను. గడప ఇవతల వున్న స్త్రీని ఇంద్రసేన్ కానీ, మరితరులు కానీ ఏమీ చెయ్యలేరు. ఇహ వాడు చేసిన పాపం సంగతా ?– దానికి వాణ్ణి మనం శిక్షించనక్కరలేదు, దేవుడన్న వాడిదా బాధ్యత. నరకుణ్ని చంపటానికి కృష్ణుడే వెళ్లలేదూ, రావణున్ని చంపటానికి రాముడే వెళ్లలేదూ, అట్లాగే వాడూ చస్తాడు, వాడి రోజు వచ్చి నప్పుడు !''

జీవన మురళి

పరమేశ్వరం వాదన మరో విధంగా వుంది. ''జీవనకు జరిగిన అన్యాయానికి సాక్ష్యం ఏదీ ? చూసినవాడివి నువ్వొక్కడివి. నీ సాక్ష్యం పనికి రాదు, నువ్వు పార్టీవి కాబట్టి. జీవన ఇంద్రసేన్‌ది తప్పంటే, ఇంద్రసేన్ కాదు పొమ్మంటాడు. కాకపోతే జీవన మీదే తిరిగి నేరారోపణ చేస్తాడు. అప్పుడేం చేయగలమూ ? ఈ సమయంలో దుష్టుడికి దూరంగా వుండడం మాత్రమే మనం చేయగలిగింది !''

''అయితే కళాలయంతో కూడా సంబం ధాలు తెంచేసుకుంటే పోలా ?'' మురళీకృష్ణ తీవ్రంగా అన్నాడు. అతని హృదయం భగ భగ మండుతోంది.

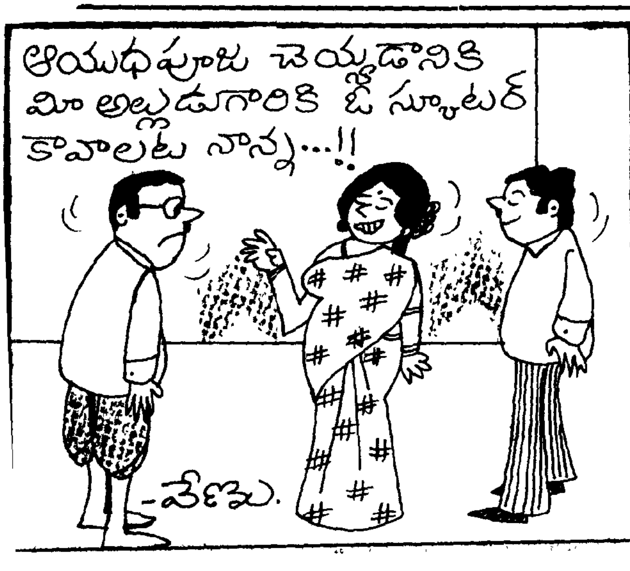
''ఇప్పుడిప్పుడే మానవలోకంలోకి అడుగు పెడుతున్న మహాలక్ష్మి సంగతీ, మిగిలిన వాళ్ళ సంగతీ ఏం చేస్తావూ ?''

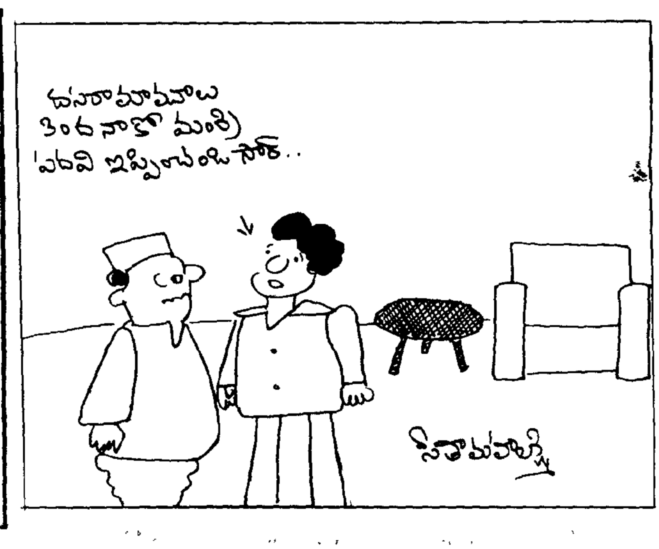
మురళీకృష్ణ సమాధానంచెప్పలేకపోయాడు. అతని మనసులో ధకిట తకిట ధాం తకిట ధకిట అంటూ భామగా అభినయం నేర్చుకుంటున్న మహాలక్ష్మి మెదిలింది. ''పచ్చివంటి దానినిరా, పాలంటును చేతులకు'' అంటూ క్షేత్రయ్య శృంగారపదం నేర్చుంటున్న మహాలక్ష్మి మొహం కనిపించింది. ఇంద్రసేన్‌మీది కోపం ఆ అమాయకురాలికి అపకారం కాకూడదని అని పించింది. వర్ధనమ్మకు కూడా జీవనమీద ఇప్పుడు కారుణ్య భావన ఎక్కువైంది. జీవన దైవోప హతురాలు. ఆమెమీద తాను కూడా ధాష్టీకం చెలాయిస్తే అదేమి న్యాయమూ ? ఈదృష్టితో జీవనకు లోగడ ఇచ్చిన స్వాతంత్ర్యంలో, అందించిన వాత్సల్యంలో అధిక భాగం తిరిగి ఇచ్చేసింది.

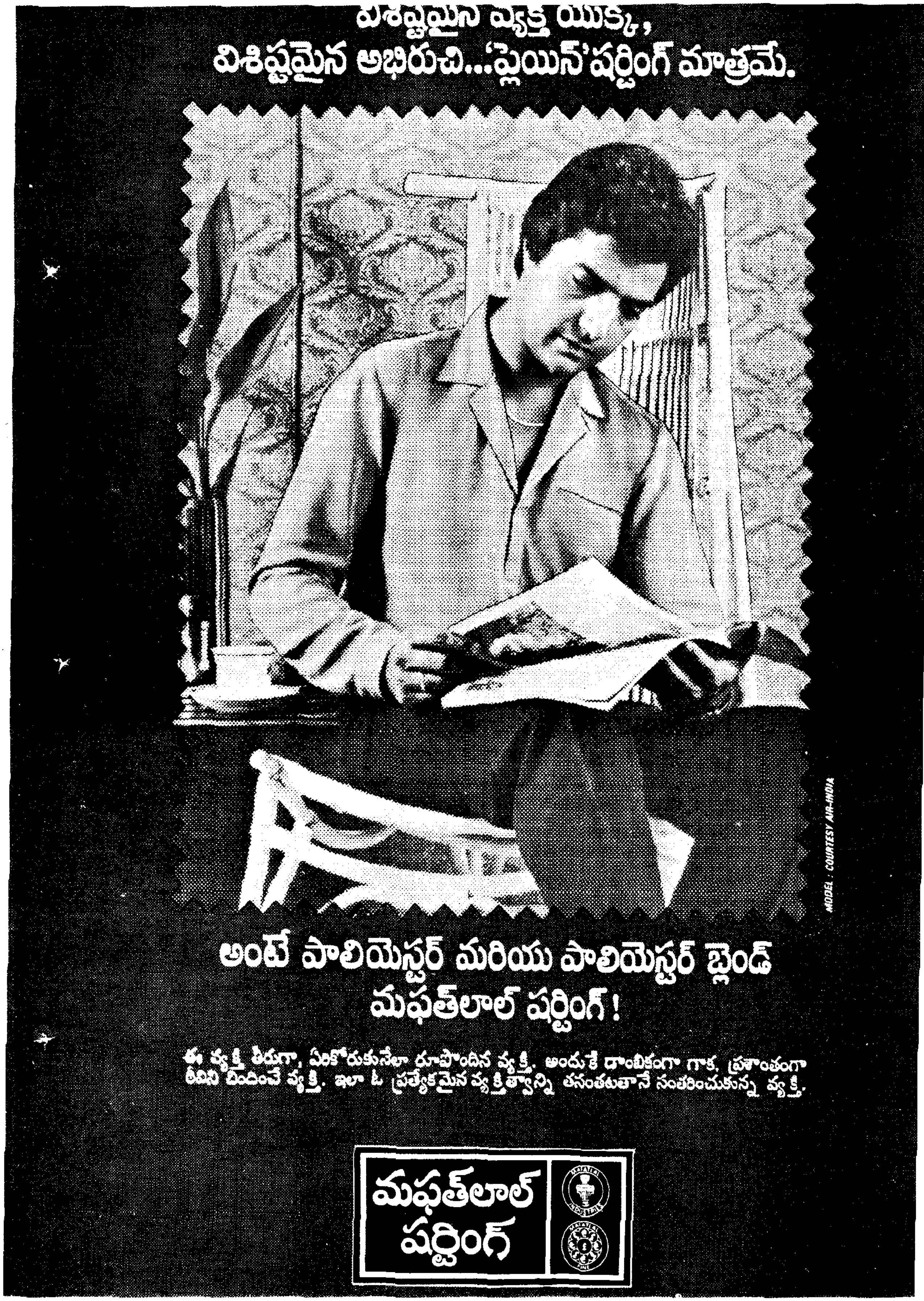
జీవనమీద అత్యాచారానికి ప్రయత్నం జరిగి వారం రోజులు పైనే అయింది, ఆమె కూడా మెల్లమెల్లగా ఆ దుర్భర అనుభవాన్ని మర్చిపోవ డానికి ప్రయత్నం చేస్తోంది. పరిస్థితులు యధా స్థితికి చేరుకుంటున్నాయి.

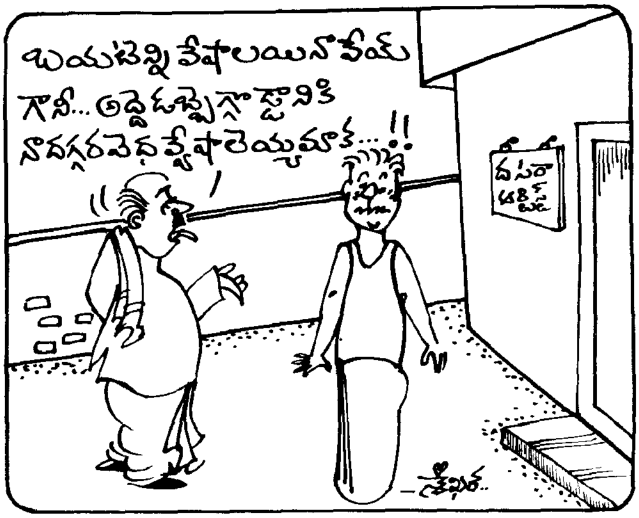
పగలు తొమ్మిది గంటలు దాటింది. ప్రొద్దున్నే మబ్బులు కమ్మినా, అవి తొలగిపోయి ఎండ కరకర మంటున్నది. ఇంటి ముందు బిచ్చగాడు వో వేదాంత కీర్తన అపస్వరాలతోపాడి బిచ్చం వేయించుకుని మరో గడప దగ్గరకు వెళ్ళి పోయాడు. పరమేశ్వరం పూజ పూర్తయింది. జీవన రెండోసారి కాఫీ కలిపి మురళీకృష్ణ కిచ్చేసింది. వర్ధనమ్మ వంట కాలేదని హడావిడి పడుతోంది. జీవన ఇంటి ముందున్న మందారం చెట్టుపూలు కాసిని కోసుకు రావడం కోసం గుమ్మందాకా వెళ్ళి, గుమ్మం ముందు ఆగుతున్న నాల్గయిదు రిక్షాలను చూచి, రవంత ఆశ్చర్యంతో దిగుతున్న వాళ్ళను పరికించ గుర్తు పట్టి, ఆశ్చర్యం భయంగా మారగా గబగబా లోపలకు పరుగెత్తుకు వచ్చి గదిలో తలుపు పక్కన నిలబడింది, ఆందోళనతో 'భగవంతుడా ఏది దారి ?' అని లోలోపల ప్రార్థించు కుంటూ. మూడు రిక్షాల్లోనుండి జబర్దస్తీ ల్లాంటి అయిదారుగురు మనుషులు దిగారు. మరోరిక్షాలో నుండి జీవన తండ్రి దిగాడు– సన్నగా వున్నాడు. ఎండిపోయి కనిపిస్తున్నాడు. ఇంకో రిక్షాలో నుండి వో లావుపాటి ఆడమనిషి దిగింది. మొరటుగావుంది. ముక్కుకు ముంగర, కాళ్ళకు వెండి కడియాలు, రేగిన జుత్తు, ఎర్రని చీర, నల్లని రెవిక, తాంబూలం వేసుకుని వేసుకుని గారపట్టిన పళ్ళు. పందుల పెంటయ్య పక్కనే వో బట్టతల ముసలాయన వున్నాడు. అయిదువేళ్ళకూ ఉంగరాలు, సిల్కు లాల్చీ, పొందూరు ఖద్దరుపంచె, ఆకుచెప్పులు, పొన్నుకర్ర, బుంగమీసాలు, నల్లగా చింతనిప్పులా వున్నాడు. నోరు తెరిస్తే బంగారప్పన్ను కనబడు తోంది. అతని పెద్ద బొజ్జ ఆయాసంతో ఎగిరెగిరి పడుతోంది. మెళ్ళో వున్న పులిగోరు అటూ యిటూ కదులుతోంది. చెవుల దుద్దులు ఎర్రగా మెరుస్తున్నాయి.

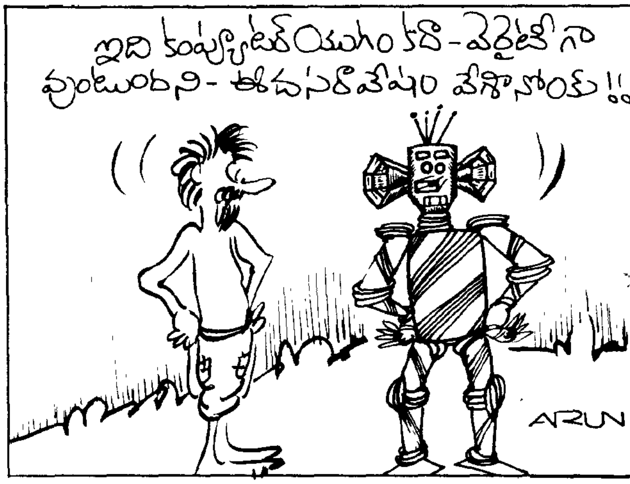
''ఏంది మావగారూ, ఏందట్టానిలబడ్డారు. పదండి ఆ ఇంట్లోకి. ఎక్కడో దాక్కునుంటుంది మీ అమ్మాయి, లాక్కురండి బయటకు నా

విశిష్టమైన వ్యక్తి యొక్క,
విశిష్టమైన అభిరుచి...'ప్లెయిన్' షర్టింగ్ మాత్రమే.
MODEL : COURTESY AIR-INDIA
అంటే పాలియెస్టర్ మరియు పాలియెస్టర్ బ్లెండ్
మఫత్‌లాల్ షర్టింగ్!
ఈ వ్యక్తి తీరుగా, ఏరికోరుకునేలా రూపొందిన వ్యక్తి. అందుకే దాంబికంగా గాక, ప్రశాంతంగా ఠీవిని చిందించే వ్యక్తి. ఇలా ఓ ప్రత్యేకమైన వ్యక్తిత్వాన్ని తనంతటతానే సంతరించుకున్న వ్యక్తి.
మఫత్‌లాల్
షర్టింగ్

కప్పగించండి !'' అతని గొంతు గరగరా శబ్దిస్తోంది.

''అట్లాగే అల్లుడుగారూ !'' పెంటయ్య తలూపాడు. ఇంటోకి వచ్చాడు.

''ఎవరండీ లోపల ?'' అంటూ పెద్దగా పిలిచాడు. మురళీకృష్ణ, పరమేశ్వరం బయటకు వచ్చారు. ''మా అమ్మాయి ఇంట్లోంచి పారిపోయి వచ్చింది !''

''ఇంట్లోంచి అంటారేటి మామగారూ ! అయ్యా — ఆ పిల్ల పెళ్ళిపీటలమీద నుంచి పారిపోయొచ్చింది. మీ ఇంటో తలదాచుకుందిట. ఆ సంగతి మాకు తెలిసింది !'' ఉంగరాల మనిషి దర్పంగా, నిందాపూర్వక స్వరంతో అన్నాడు.

''ఎట్లా తెలిసిందీ ?'' పరమేశ్వరం నింపాదిగా అడిగాడు. మురళీకృష్ణ ఏదో అనబోయాడు. ''బీపేషెంట్'' అంటూ అతణ్ని అపవారించాడు.

''మీ వూరివాళ్ళే మాకు ఉత్తరం రాశారు ఓ వారం క్రితం. నిన్న ఓ మనిషి కూడా వచ్చాడు నిజమేనంటూ !'' పెంటయ్య అన్నాడు.

''ఎవరు రాశారు ఉత్తరం ?'' వర్ధనమ్మ అడిగింది అపనమ్మకంతో.

లావుపాటి ఆడమనిషి పెద్దగా అన్నది కల్పించుకుంటూ, ''ఏం ? ఎవరు రాశారో చెప్పాలా మీకు ? చెప్పకపోతే మా అమ్మాయిని మాకు అప్పజెప్పరా మీరు ? అసలు మీరెవరూ మా జీవనమ్మను ఇంట్లో పెట్టుకోవడానికి ?''

''అసలు మీరెవ్వరూ ఇట్లా మమ్మల్ని నిలదీయడానికి ?'' వర్ధనమ్మ కోప్పడింది.

''ఎవరమా ? నేను దాని పిన్నమ్మను. ఈయనేమో దాని కన్నతండ్రి. వీరేమో దాని కట్టుకోవాలనుకున్న పెద్ద మనిషి. ఇప్పుడన్నా అర్థమైందా ? చెప్పండి, ఏదీ మా జీవనమ్మ ? ఎక్కడుంది ?''

జీ వ న ము ర ళి

''మీరు కన్నవారే కావొచ్చు. కానీ ఆ పిల్ల మనసు తెలిసినవారు కారు !'' వర్ధనమ్మ రెట్టించింది. ''ఆ అమాయకురాలి గొంతు కోయాలనుకున్నవాళ్ళు.''

''అట్టా అన్నదా ఆ జగమొండి పిల్ల ! ఏదీ రమ్మనండి నా ముందుకు, నేను అడుగుతాను !''

జీవన తలుపు పక్క నుండి మెల్లగా నడుస్తూ ముందుకు వచ్చింది.

''అమ్మా ! తల్లీ ! ఎన్నాళ్లకు చూచానే నిన్ను మళ్లీ ? అసలు చూడగలను అనే అనుకోలేదు ఎంత చిక్కిపోయావే ! '' అంటూ వగలు వొలకపోయ సాగింది జీవన పిన్నమ్మ.

''ఏమే, పాపిష్టిదానా ! ఎందుకు పారిపోయావ్ అట్టా ? నా ప్రాణం మీదకు తెచ్చావు కదుటే ?'' పెంటయ్య వొంటి కాలిమీద లేచాడు బక్కకోపంతో.

''అయిదువేలు పోస్తేకాని నీ అయ్య నిన్ను నాకియ్యలేదు. పారిపోతే నే నెట్టా వూరుకుంటా, నువ్వన్నా కావాలి, డబ్బన్నా కావాలి !'' అన్నాడు ఉంగరాల పెళ్లికొడుకు. జీవన అందరివైపూ చూసింది. అందరి మాటలు విన్నది. ''పిన్నీ ! నీకు నా మీద ఎంత ప్రేమ వుందో 'నా వీపు మీద నువ్వు పెట్టిన వాతలే చెబుతాయి. అంచేత ప్రేమా అదీ ఇహ నటించబోకు. అదో అనవసరం కష్టం. నాన్నా ! నే నెందుకు పారిపోయానో నీకూ తెలుసు. మళ్లీ ఎందుకు చెప్పడం ? ఇష్టంలేని మనువుకు ఏ ఆడది ఒప్పుకుంటుంది ?— అందులో నా వయసుడిగిన వాడితో ! అయ్యా పెళ్లికొడుకు గారూ ! అయిదు వేలు ఎందుకు పోశారు నాకోసం ? నాతో ముందు మాట వరుసకైనా చెప్పలేదు మీరు. నేనేమన్నా గొడ్డునా, చెట్టునా అట్లా డబ్బిచ్చి కొనుక్కోటానికీ, కొట్టుకుపోవటానికీ ? మా అయ్య ఎవరూ నన్ను మీకియ్యడానికీ ? డబ్బు ఇయ్యడం మీ పొరపాటు. నాకు మీ వూసే అక్కర్లేదు వెళ్లండి ! '' ఎంతో కాలం నుంచో ఆమెలో గూడుకట్టుకున్న బాధ, అగ్ని ఆ సమయంలో అట్లా ఆ మాటలు రూపంలో బయట పడింది.

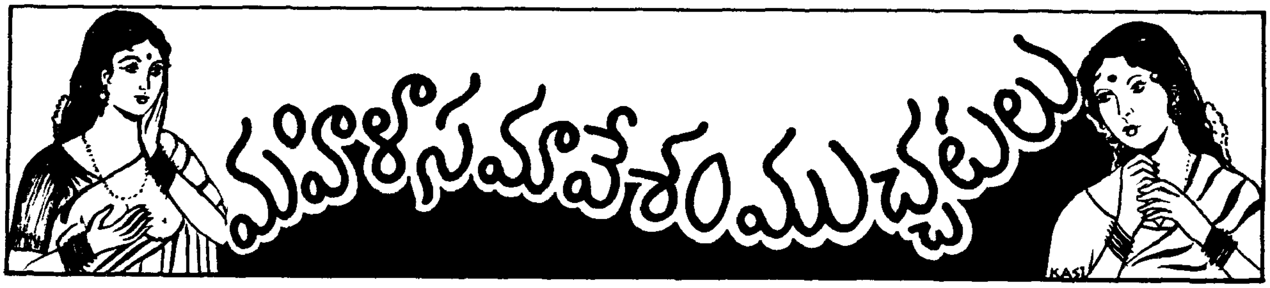
ఆ మాటలు విన్న వారు అవాక్కయ్యారు. తమకు తెలిసిన జీవన కాదు ఈ పిల్ల. ఆనందపురం వచ్చింతర్వాత ఏదో జరిగింది ఆమెకు. ఏంజరిగి వుంటుందబ్బా ? పెంటయ్య గాండ్రిస్తూ ఆమె మీదకు వచ్చాడు. పినతల్లి చేతులూపుకుంటూ, పెద్దగా అరుస్తూ జీవనను భయపెట్టబోయింది. పరమేశ్వరం ఏదో చెప్పబోయాడు. వాళ్లు వినిపించుకోలేదు. వర్ధనమ్మ మాటలకు విలువ లేకుండా పోయింది.

(ఇంకా ఉంది)

మంచి - చెడు

మంచి—
చెడు—
రెండూ
మనిషి కుపయోగపడేవే !
మొదటిది
ఎలా
నడుచుకోవాలో చెబితే
రెండోది
ఎలా
నడుచుకోకూడదో
చెబుతుంది !!

— 'సింహం'

శ్రీ జి. కృష్ణా

ఇరువది ఏళ్ళక్రిందట మద్రాసులో డా॥ బెసెంట్‌చే స్థాపింపబడి శ్రీమతి మార్గరెట్ కజిన్స్‌చే పోషింపబడిన అఖిలభారత మహిళా సభ డిసెంబర్ 29 నాడు పుట్టింటికొచ్చింది. శ్రీమతి కజిన్స్, మహిళాసభకు "మాతృదేవత" అని రామారావు సతి చెప్పింది. అయితే, "నేను మహిళా సభకు పితృదేవుడినా" అని డా॥ కజిన్స్ ప్రశ్నించారు. మహిళాసభవారు కజిన్స్ దంపతుల్ని మాతాపితలుగానే భావించారు.

మహిళాసభను చూట్టానికి వెళ్ళేముందు, నా దుస్తుల్ని పరీక్షించుకున్నాను. తీరా సీతాకోక చిలుకల్లో తూనీగ నైపోతానేమోనని నా భయం. సమావేశం తేనాంపేట కాంగ్రెస్ మైదానంలో ఒక పాక. పురుష సమావేశాల్లోకంటే రమణీయంగా ఉంటుందని అనుకున్నాను. కాని రమణులు ఈ పాకను అలంకరించటంతో ప్రత్యేక రమణీయతను చూపలేకపోయారు. మొగవాళ్ళ సమావేశాల్లో, స్త్రీలను నిలబడనివ్వరు. స్త్రీలు అలాంటి పిచ్చిపనులు చెయ్యరు, బస్సుల్లో చూస్తూనే ఉన్నాం. నా కంటె బలిష్ఠంగా ఉన్న స్త్రీలకు అనేకసార్లు నా చోటును ఖాళీచేసి సమర్పించాను. వందఏళ్ళ తాతయ్యకు సీటు లేకపోతే చోటిచ్చే ఉదారస్త్రీ నాకు ఇంతవరకూ కనబడలేదు. స్త్రీలకుగాని, పురుషులకుగాని అర్హతనుబట్టి చోటివ్వటం ప్రయాణీకులు నేర్చుకోవాలి. ఇంతకీ నే చెప్పబోయేది —మహిళాసభకు అనేకులు పురుషులుకూడా వచ్చారు. వాళ్ళంతా సభ చుట్టూ నిలబడటంతో — స్త్రీ అనగా పూర్ణం; పురుషుడు పైన పిండి — అంటె, సభ ఒక పూర్ణం బూరెగా నాకు సాక్షాత్కరించింది. కార్యక్రమం ఇంకా ప్రారంభంకాలేదు. "కరుణామూర్తి గాంధీమహాత్మా" అని లౌడ్ స్పీకర్ (దూరశ్రవణయంత్రం)లోంచి వినబడుతోంది.

దేశంలో వివిధ ప్రాంతాలనుంచి వచ్చిన వివిధ స్త్రీలు — వివిధమైన చీరెకట్టులు — వివిధ భాషల సమ్మేళనం — చూట్టానికి వింతగానే కనబడుతుంది. అరవకట్లు, మహారాష్ట్ర కన్నడ కట్టులకంటె రసికతాదూరంగా ఉండేవి వేరే ఎక్కడా కనుపించవు. ముఖ్యంగా ఘన శరీరలకు గోచీకట్టు మహారాక్షసంగా కనబడుతుంది. తెలుగువాళ్ళల్లో సనాతనులు అవలంబించే కాశాకట్టుకూడా తత్తుల్యమే. అందం మాట అటుంచి అన్నిటికంటే హృదయాన్ని కలతపెట్టే దృశ్యం మరోటి ఉంది.

సభలోకి వెళ్లబోతుంటే నాకు ఒక వితంతు సోదరీమణి కనపడటంతో, చుట్టూ ఉన్న స్త్రీలను చూచి ఆనందించే ఉత్సాహం మాయమైపోయింది. వితంతు శకునం మంచిది కాదంటారు. అయితే ఆ పట్టంపు మహానాగరికులైన హిందూ పెద్దలకే—ఎదురుగా వితంతువో, పిల్లో, కుక్కో వచ్చినంతమాత్రాన దురదృష్టం సంపాదించుకోగలిగిన వ్యక్తి మానవ ప్రపంచం నుంచి దూరమైపోవటానికి అత్యున్నతార్హత సంపాదించుకున్నట్లే. తుమ్మితే ఊడిపోయే ముక్కు గల వాడి ఆరోగ్యాన్ని ఏమనాలి ? మన సంఘంలో వ్యాప్తి అయిన కరుణరసభావం — 'ఆత్మవత్సర్వభూతాని' తత్వం—ఇంత ఉత్కృష్ట దశలో ఉండటం గర్వింపదగ్గ విషయం.

సభలోకి వెళ్లాను. అక్కడ నా సోదరులు కొందరున్నారు. భయంలేదు అనుకున్నాను.

నా పక్కనే హైద్రాబాదునుంచి వచ్చిన శ్రీమతి రంగమ్మ ఓబులరెడ్డిగారు కూర్చొని ఉన్నారు. మీరు 'ఓబులరెడ్డి రంగమ్మగారా' అని పలకరించాను. కాదు — "రంగమ్మా ఓబులరెడ్డిని" అని ఆమె నవ్వుతూ నన్ను సరిచేసింది. కాని ఇట్లాగా భర్త పేరును — ఎల్లకాలం, ఎక్కడికిపోయినా — మోస్తూ ఉండటం మహిళా సభవారు తీవ్రంగా నిరసించి ఖండించేయాల్సిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. చాలామంది తెలుగు మహిళలు, ఒక్క రంగమ్మా ఓబులరెడ్డిగారు మినహా — భర్త పేరును మోస్తున్నట్లు కనపడటంలేదు. కాని ఆంధ్రేతరులు పెళ్ళి కావటమేమిటి — భర్త పేరును మొయ్యటమేమిటి — ఏకకాలంలోనే జరిపేస్తారు. లేడీ

ఆంధ్రపత్రిక

1948 జనవరి 7

సంచిక నుంచి

రామారావు — శ్రీమతి అనసూయాబాయికాళే, బీగం అమీరుద్దీన్, నైసతి, మిసెస్ దిల్జిత్ ఆచారి, మదాంసన్ యట్‌సేన్, ఈ నా రాత చూచి ఎవళ్లయినా ఆంధ్రేతరులు, ఆంధ్ర స్త్రీలకు పతిభక్తి లేదనేరు గనక — మా ఆంధ్ర మహిళల హృదయాల్లోనే వారి వారి పతులు, ఇళ్ళు దొరకని ఈ రోజుల్లో జీతం డబ్బులన్నింటిని అద్దెగానే సమర్పించుకుంటూ నివాసం చేస్తున్నారు.

సమావేశానికి వచ్చిన ఆంధ్రమహిళలంతా— యువతులతోసహా — సోమిదేవమ్మలు లాగానే ఉన్నారు. తెలుగు స్త్రీలలో — లేడీ రామారావు లాంటి వ్యక్తిని నేనింతవరకూ చూడలేదు. లేడీ రామారావుగారికి ఏభై ఏళ్లకు పైగా ఉంటాయి. (స్త్రీల వయస్సును ఎంచటం పొరపాటు — కాస్త క్షమించాలి) కాని పలిత కేశాలు కూడా ఆమె అందాన్ని కించపరచలేకపోయ్యాయి. అందాన్ని వార్ధక్యారామంలోకి తోడుగా తీసుకొని వెడుతున్నారు లేడీ రామారావు. ఆమె గొంతులో జీరలేదు — ఆజ్ఞాపించటానికి అర్హమైన వాదం ఆమె సొమ్ము. సభా వేదికకి ఆమె అలంకారం. కాని లేడీ రామారావు హోల్డర్ లేకుండానే సిగరెట్ త్రాగితే బాగుంటుందని నా ఊహ. సాహిత్యాన్ని కావ్యోన్నతాలకి తీసి కెళితేనేగాని గుర్తించని మన దేశీయులు, స్త్రీ సౌందర్యాన్ని బహిరంగంగా పొగడితే ఓర్చలేరు. కాని నేను ఆ అర్థంలేని నియమాన్ని ఉల్లంఘించ దల్చుకున్నాను.

శ్రీమతి సుబ్బలక్ష్మి ప్రార్థనతో సమావేశం ప్రారంభమయింది. పాడేటప్పుడు ముఖంలో వికృత కవళికలు రాకుండా ఉండటం గొప్ప అదృష్టమనాలి. గానం వినటమే కాకుండా, గాయకురాలి (లేక గాయకుని) ప్రసన్న వదనం కూడా చూస్తూ ఉండాలని మనకు కోర్కె ఉంటుంది. కాని చాలామంది గాయకులు మన కోర్కె తీర్చరు. ఆమె పాట సభికుల్ని నిద్రాపరవశుల్ని చేసింది.

లేడీ రామారావు తన అధ్యక్షపీఠాన్ని అనసూయాబాయి కాళేకు అప్పగిస్తూ మాటల సందర్భంలో "నేను అప్పుడు కాలేజీలో చదువుతున్నాను—బాలికను" అని నవ్వుకుంది. కాని

కాస్త సేపయింతర్వాత అనసూయాబాయి కాళే మాట్లాడుతున్నప్పుడు — చప్పట్లు కొట్టాల్సి వచ్చింది. లేడీ రామారావు చే తి లో ఉన్న పెన్సిల్‌ని పెదివాల మధ్య అదింపట్టి చప్పట్లు కొడు తుంటే ఆమె ఇంకా బాలికే అని నాకు తోచింది. శ్రీమతి కాళేలో మాజీ అధ్యక్షురాలి సరదాలేదు చాలా గంభీరమైన వ్యక్తి. ఆమె పూర్వ చరిత్రలో, కార్యవాదిత్వం కనబడుతూనే ఉంటుంది. చిమూర్, అష్టి దేశభక్తుల్ని రక్షించటానికి, ఆమె చూపిన పట్టుదల, మహిళా భ్యున్నతికి కూడా చూపగలదనే అందరితో పాటు నేనూ నమ్ముతున్నాను.

సమావేశ విజయాన్ని కోరుతూ నెహ్రూ, సరోజినీదేవీ, రాజాజీ మొదలైనవారు అనేకుల దగ్గర నుంచి సందేశాలొచ్చాయి. అందులో రాజాజీ సందేశానికి ప్రత్యేకతఉంది. నేను ముందు చెప్పాను— బస్సుల్లో సీట్లివ్వటాన్ని గురించి. బస్సు ఎక్కిన స్త్రీకల్లా, అమాంతం సీటు ఖాళీ చేసి ఇచ్చే ఫక్కీలో ఉంది రాజాజీ సందేశం. మొగవాళ్ళు చేసిన చెడుపుని ఆడవారు సరిదిద్దాలని ఆచార్యులవారు చమత్కరించారు. ఈ మధ్య లాహోరులో ఒక స్త్రీ వచ్చి, మరో సోదరి కొంపలో దౌర్జన్యంగా ప్రవేశించి, ఆ సోదరిని వెడల నడిపిందట! లేడీ హిదయతుల్లా గోడ దూకటం చూసి, కిజార్ హయ్యత్ తివానా సన్యాసి స్వీకరించాల్సి వచ్చినది! చెప్పాలొస్తే లక్ష ఉన్నాయి. పరాయి స్త్రీలను హింసిస్తున్న భర్తల్ని ఏం చేశారు ఆ కల్లోలిత ప్రదేశాల్లోని భార్యలు ? వాళ్లంతా సమ్మెచేస్తే వాళ్ళ మగవాళ్ళు ఇంత పేట్రేగిపొయ్యేవారా ? అందుకే అనుకుంటా, రాజకుమారి అమృతకార్, "ఈ ఘోరం అంతా పురుషులపైనే రుద్దదల్చుకోలేదు. మేమే భరించదల్చుకున్నాం" అంది.

స్వీడన్ నుంచి వచ్చిన సోదరీమణి మెళ్లో దండ వెయ్యబోతే, ఆ దండలో తలదూర్చటానికి వీలులేకపోయింది. చిన్నదండ! ఆమె వెంటనే 'మాది చిన్నదేశం" అని ప్రారంభించింది. ఆ చమత్కారాన్ని అర్థం చేసుకున్నవారు చాలా తక్కువయినట్లు నాకు కనపడింది. నేనొక్కతిన్ని నవ్వితే "ఏమిటమ్మా! ఆడవాళ్ళల్లో పెదబావగారిలాగా!" అని మూతులు విరుచుకుంటారని నా భయం. మరీ అంత 'ఇదైన' ఆడవాళ్లు ఏమిటీ అని ఎవరైనా అంటారేమో. వినండి. మద్రాసు ద్విభాషానగరం అని భూగోళశాస్త్రం చదువుకున్నవాళ్ళకి తెలుసు. అరవంకాని, తెలుగు కాని ఎవరైనా వేదికపైనుంచి మాట్లాడితే, ప్రతినిధి హోదాలో ఉన్న సోదరీమణులు "ఇది ఏ భాష ?" అని కేకలేశారు. అఖిల భారత సభలో పాల్గొనే ప్రతినిధులకు ఇంత గొప్ప అవివేకం కూడనిది.

కొందరు పురుషులు కూడా సభలో ప్రసంగించారు. వీళ్లు మాత్రమే సభకు కొంత రసాన్ని కలగచేశారు. టి. ఆర్. వెంకట్రామశాస్త్రిగారు "పురుషులు క్రియలు—స్త్రీలు వాక్యాలు" అనే సామెతను చెప్పటం— ఒక్క పశువైద్య శాస్త్ర శాఖలోనే స్త్రీలు లేరని డా॥ లక్ష్మణస్వామి ముదలియార్ గారనటం— చాలా నవ్వు పుట్టించాయి. డా॥ కజిన్స్ సంగతి చెప్పనక్కర లేదు. ఆయన కుమార్తెల్తో వాళ్ల మాతృదేవి ముచ్చటలు చెప్పుకున్నాడు.

మొదటిరోజు కార్యక్రమం "జన గన మన అది నాయగ జయగే"తో పూర్తి అయింది—

మర్నాటి నుంచి ప్రతినిధుల సమావేశాలు. ఆ సమావేశాలు జరిగే ప్రదేశాలు క్షణక్షణం మారిపొయ్యేవి. ఆ మార్పులకి వేరే ఉదాత్త కారణాలేవీ లేవు. మార్పు జీవితానికి అవసరం. ఈ ఆదర్శాన్ని మహిళామణులు బాగా గుర్తించి సమావేశ నిర్ణయాల్లోకి చంచలాత్మల్ని జొప్పించారు. ప్రతినిధుల సమావేశాల్లో "అరవంలోకి అనువాదాలు" చెయ్యటంలో పట్టుదల మినహాగా, నాకు ఎట్టి ప్రత్యేకతా కనిపించలేదు. బహిరంగ సభలో అనువాదాలు చెయ్యటంలో అర్థం ఉంది. కానీ బహిరంగ సమావేశాల్లో అనువాదాలే జరగలేదు; ఆ అనువాదంలో కూడా "ట్రేడ్ యూనియన్" అంటే "వ్యాపార సంఘం" అని అనువదించటమే వినాల్సింది.

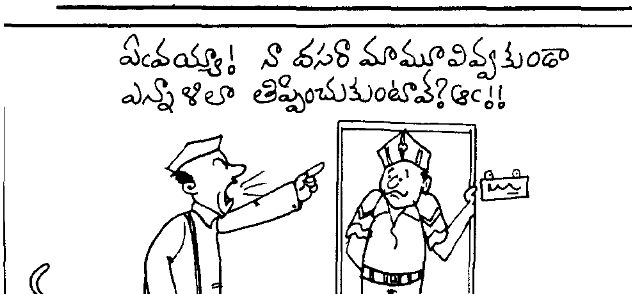
మహాసభ కార్యక్రమాల్లో, ఆంధ్ర ప్రతినిధులు ఎక్కువగా పాల్గొనలేక పొయ్యారనే చెప్పవచ్చు. అసలు దక్షిణాది వారే ఎక్కువగా పాల్గొనలేదు. కేరళ సోదరి మచ్చుకైనా కనపడలేదు! దక్షిణాదివారు కొంత డాంబికం నేర్చుకోవాలి.

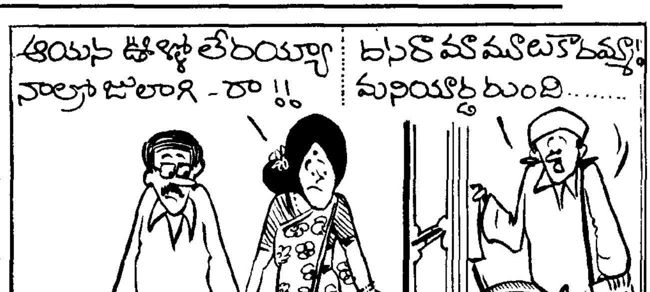
ఆంధ్ర ప్రతినిధులను గురించి తెలుసుకుందాం. కామేశ్వరమ్మగారు జనతః ఆంధ్ర స్త్రీ. కాని ఆమె మైసూరుకు ఆంధ్రదేశానికి— రెండింటికీ ప్రతినిధి. శ్రీమతులు మితం లాం, లేడీ రామారావు, కపిలా ఖాండ్వాలా. హజరా బేగంల లాగా (మొగరాయుళ్ళలాగా!) ప్రవర్తించటం కామేశ్వరమ్మగారు నేర్చుకోవాలి. కాని కామేశ్వరమ్మగారు పెట్టిన రెండు సవరణలూ నెగ్గడం చూస్తే— ఆమె బాగా అవసరం ఉన్నప్పుడే పైకి వస్తుంది, అనిపించింది నాకు. ఇక శ్రీమతి ఈద్పుగంటి రత్నమాంబ. పంచాయితీ పాలనలో చూపిన శౌర్యం సమావేశంలో కనపడలేదు. బొంబాయి షరీఫ్‌గా, మితం లాం ఏం చేసిందో చెప్పడం తేలికే అయినా— ఏం చెప్పాలో నాకు తెలియదు. కాని పెనమకూరు వెళ్తే అడుగడుక్కీ శ్రీమతి రత్నమాంబ తలపుకొస్తుంది.

శ్రీమతి రంగమ్మ ఓబులరెడ్డి చక్కగా మాట్లాడగలదు. హైద్రాబాదు ప్రతినిధి. ఈమె కూడా సమావేశంలో ఎక్కువగా పాల్గొనలేదు — వందన సమర్పణ కాలంలో తప్ప.

శ్రీమతి కొండా పార్వతీదేవి కేవలం గాంధీ తత్వాన్నే అనుసరిస్తున్నట్లు నాకు కనపడింది. సమావేశంలో గాంధీ తత్వానికి చోటేముంది ? మాట్లాడాలి. తీరా ఇదొక తీర్మానాల సమావేశం అని నాకు ఒకరు చెప్పారు. అందుకని సమావేశంలో ఎక్కువగా మాట్లాడగలిగినవారి విషయం తప్ప, మిగతావారిని గురించి ఆట్టే తెలియటానికి అవకాశంలేదు.

ఒక మంత్రిస్థానం, ఏదో ఒక గవర్నర్

స్థానం — ఇలాగే నాలుగు స్థానాలిచ్చినంత మాత్రాన ఆనందపడ నక్కర్లేదని మహిళా సభ వారి ఉద్దేశ్యం. ఇక నా ఉద్దేశ్యం : ఒకచోట నూలు ఒడికే కేంద్రం, ఒకచోట సంగీత పాఠశాల, వేరొకచోట ఒక ఆసుపత్రి పెట్టినంత మాత్రాన ఒక ఉద్యమం కాదు. దుర్గాభాయిగారి లాగా మీరంతా ఏదో ఒకటిచేసి చూపండి. అంతా కలిసి బయల్దేరి డబ్బు వసూలుచేసి — ఊరూరా ఆసుపత్రులు, పాఠశాలలు పెట్టించండి. బాలికా పాఠశాలలేకాదు. బాలురుకూడా మీ పిల్లలే. ఈ పనిని చేయవచ్చు — ప్రయత్నించండి. మీతో సహకరించనివాళ్ళ విషయం ఆలోచించుదాం.

స్త్రీల ఉద్యోగాల్ని గురించి శ్రీమతి కపిలా ఖాండ్వాలా చాలా బాధపడింది — ఆవేశపడింది. కాని ఇది ప్రత్యేకం స్త్రీల సమస్య కాదు. ఎక్కడో చెదురుగా జరిచే సంఘటనలపైన, ఒక విశాల తీర్మానం చెయ్యనవసరంలేదు. పురుష ఉద్యోగులుకూడా అనేక బాధలు పడుతున్నారు. అసలు విధానమే మారాలి. అంతేగాని బాధలన్నీ స్త్రీల సొమ్ము కాదు. భాగస్వాములున్నారు. రెండు గంటలకి కానుపు జరుగుతుందనగా కూడా పనిచేస్తున్న సోదరీమణులని చూచి శ్రీమతి ఖాండ్వాలా వాపోయింది. ''పిచ్చితల్లీ ! మా చేలో నాటువేస్తూ ప్రసవించిన సోదరిని నే నెరుగుదును. నువ్వు ఎరగవు.

నీకు బొంబాయి తెలుసు — పల్లెటూళ్ళు తెలుసా ? — చెయ్యాల్సిన పని బోలెడుంది — ఆ పని తీర్మానాలవల్ల కాదు.''

మహాసభకి వచ్చిన నలుగురైదుగురు ప్రతినిధులతో కరస్పర్శ చేయటం సంభవించింది. వారు జీవితంలో — ఆ చేతులతో తింటం తప్ప

మహిళా సమావేశం....

వేరే ఏ పనీ చేసినట్లు నేను నమ్మలేకపోయ్యాను. నా చెయ్యి వారికి ఏమైనా బాధ కలిగించిందేమో నని కించపడ్డాను. అదే పురుషుని బలహీనత.

ఇంగ్లండ్, సింహళం, ఫ్రాన్స్, చైనా, పాండిచేరి, ఇండొనీషియాల మహిళా సంఘాల వారు, మహాసభకు తమ ప్రతినిధుల్ని పంపించారు. చైనా నుంచి వచ్చిన ప్రతినిధి అమెరికా దేశీయురాలు ! ఇండొనీషియానుంచి నల్గురు స్త్రీలు వచ్చారు. వారు ఇండొనీషియావారే. కాబట్టే వారి ఉనికి అందరి దృష్టినీ ఆకర్షించింది. అలాగే చైనానుంచి కూడా చైనీస్ ప్రతినిధే వచ్చినట్లుంటే ఎంతో బాగుండేది. ఇండొనీషియా ప్రతినిధుల నాయకురాలు, ఇండొనీషియన్ భాషలోనే ఉపన్యాసం చేసింది. చాలా తమాషాగా ఉంది. ఆమె తర్వాత మరో ఇండొనీషియన్ వనిత — మిసెస్ ఉత్తమి సూర్యధర్మ — ఇండొనీషియా ముస్లిం మహిళా సభ ప్రతినిధి ఇంగ్లీషులో ప్రసంగించింది. మిసెస్ సూర్యధర్మ ఇండొనీషియన్ ముస్లిం వనితలకే కాదు, ఇండొనీషియన్ సౌందర్యానికి కూడా ప్రాతినిధ్యం వహిస్తుంది. ఆమె వంక ఫిలిం ఫ్లాష్‌లైట్లు కన్నార్పకుండా చూచాయి. పాండిచేరీ ప్రతినిధి—పాపం—చాలా బాధపడ్డది. ''మా పాండిచేరీవాళ్ళని మీరు పరాయివాళ్లను చూచినట్లు చూస్తున్నారు. పాండిచేరీ అంటే సారాయి, సిల్కులు దొరికేచోటు మాత్రమే అని మీ భావం, పాండిచేరీ ఇక్కడికి 200 మైళ్ళ లోపు. మేమూ భారతీయులమే—మీలాగా కష్టపడిన వాళ్లమే—ఇంకా కష్టపడుతూనే ఉన్నాం'' అని చెప్పినప్పుడు సభికులు వార్తను విన్నట్లు విన్నారు. గోవా నుంచి ఎవ్వరూ రానట్లుంది. ఒకే ఇంట్లో ఒకర్ని ముఖం ఒకరు ఎరక్కుండా కాపురం చేసినట్లుగా, మన పాండిచేరీ, గోవా వాళ్ళు మనకు విదేశీయులే !

శ్రీమతులు మితంలాం, వి. టి. లక్ష్మిగారి కారు కదల్లేదు. ఒకచోట పట్టి తోస్తున్నారు. ఇంతలో అక్కడికి ఇద్దరు సార్జెంట్లు వెళ్లారు. కందగడ్డ లాంటి ముఖంతో లాం గారు ''మేం తోస్తుంటే మీరు చూస్తూ ఊరుకున్నారా ?'' అంది. అందులో ఒక సార్జెంటు 'మేడం— ఇప్పుడేగా మీరు పురుషులతో సమానులమని ఉపన్యసించారు'' అన్నాడు. ఆ మాటకి మితం లాం చాలా ఆనందపడింది.

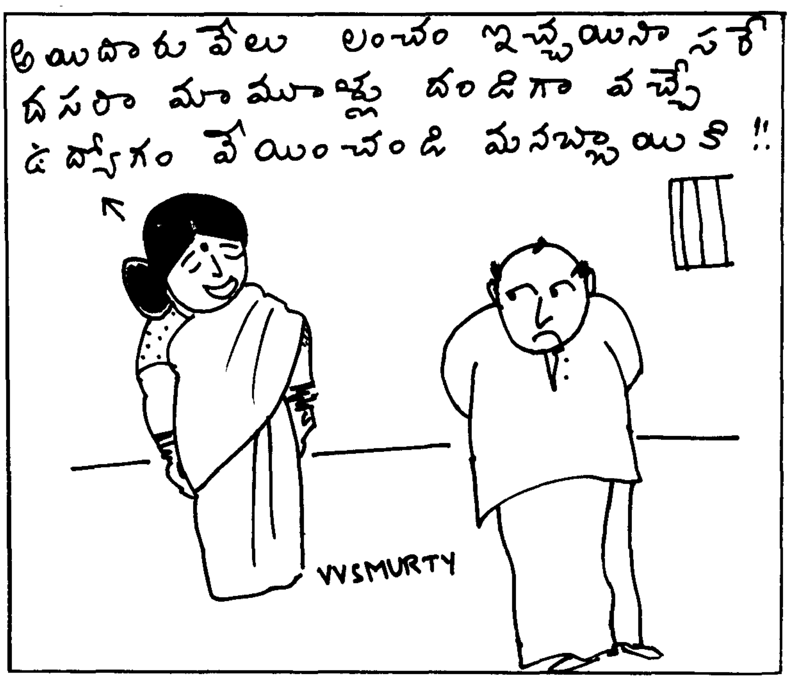
చివర రోజున తిరిగి బహిరంగ సమావేశం తేనాంపేటలో ప్రారంభమయింది. విలేఖరులు చాలా తక్కువమంది వచ్చారు. లీలామణినాయుడు వచ్చి ''మీరు తగ్గిపోయ్యారు'' అని మందహాసం చేసింది. ఒక విలేఖరి ''మేడం, శ్రోతల సంఖ్య కూడా తగ్గింది'' అని చమత్కరించాడు. వాస్తవానికి శ్రోతలు తగ్గిపోయ్యారు. మంగళహారతి వేళకు కొంచం ఎక్కువ మంది పోగడ్డారు. అయితే ఒక మాట : మంగళహారతి మటుకు దివ్యంగా ఉంది. మా గ్రామం వదిలి పెట్టి వచ్చాక ఇలాంటి మంగళహారతి వినలేదు.

చివరకు ''జయ జయ జయ జయ వందే మాతరం''తో కార్యక్రమం అంతమయింది.

శ్రీమతి కమలాదేవిని గురించి ప్రస్తావింప పనిలేదు. ''నన్ను అటకమీద పెట్టేశారు'' అని చెప్పుకుంది కమలాదేవి. కష్టించిగాని, నాయకత్వం పొందగూడదని కమలాదేవి వాదన. ●

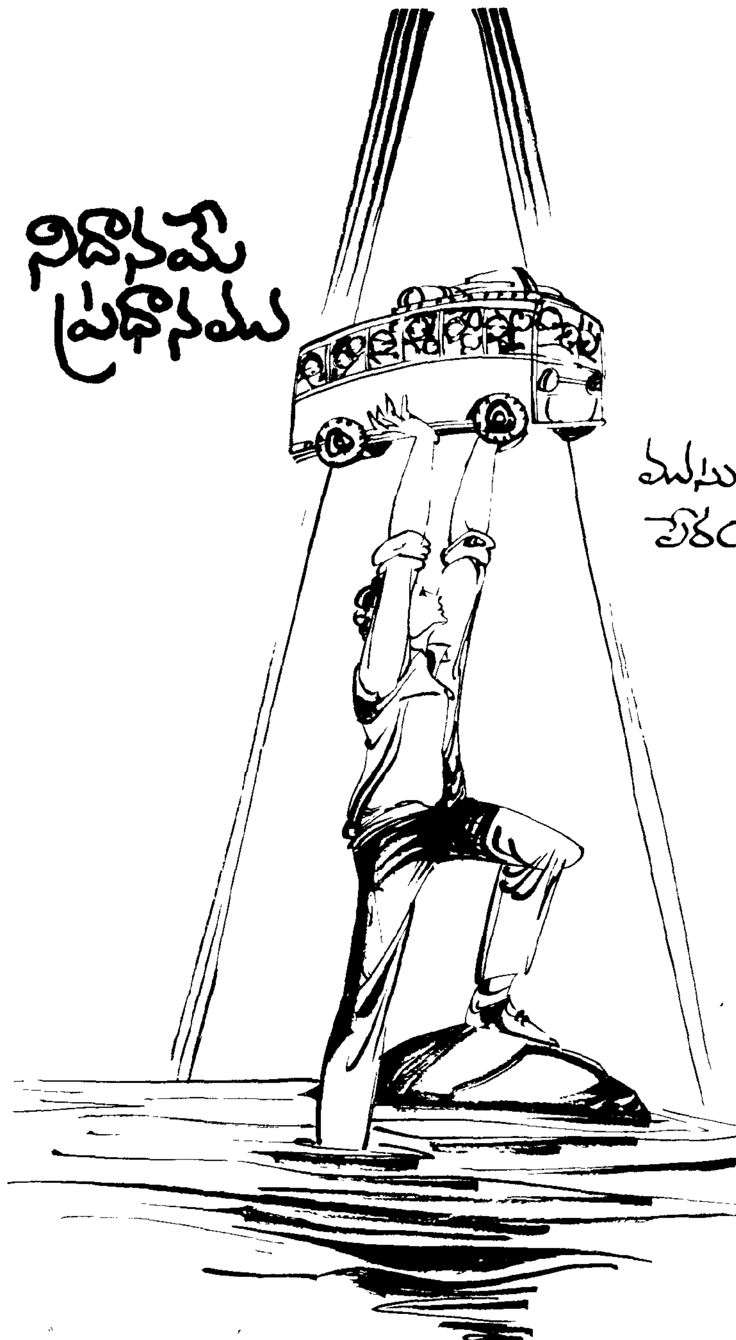
చెవిటి వారికి కొత్తవినికిడి పరికరం

జపాన్ శాస్త్రవేత్తలు ఒక కొత్త హియరింగ్ ఎయిడ్‌ను తయారుచేశారు. ఇది ప్రపంచంలోని మొదటి బిల్ట్—ఇన్—హియరింగ్ ఎయిడ్ కాగలదు. మామూలు హియరింగ్ ఎయిడ్‌లు శబ్దతరంగాలని పెద్దవిచేసి కర్ణభేరికి అందచేస్తాయి. కానీ ఈ కొత్త పరికరం శబ్దతరంగాలని నేరుగా మధ్య చెవిలోనికి పంపుతాయి. దీనిని రూపొందించటానికి అయిదు సంవత్సరాలు పట్టింది. మరో కొన్ని పరీక్షలు తరువాత దీనిని చెవిటివారి ఉపయోగార్థం విడుదల చేస్తారు. దీని తాజా పరీక్షలతో 20 మంది చెవిటివారికి ఈ పరికరాన్ని అమర్చి పరీక్షించారు. వారు సరిగ్గా వినగలుగుతున్నట్లు వారు తెలియచేశారు.

నిదానమే ప్రధానము

ముసునూరి వీరయ్యశాస్త్రి

భీమవరం వెళ్ళే బస్సుకోసం ఎదురుచూస్తున్న రమేష్ మిత్రబృందానికి దూరం నుంచి వస్తున్న రెండు బస్సులు కనిపించాయి. మెయిన్ రోడ్డు రద్దీగా ఉండటంవల్ల బస్‌స్టాప్ దగ్గరకి రావడానికి అయిదు నిముషాలు పట్టింది. బస్సులు వచ్చి ఆగగానే జనం పరుగెత్తసాగారు. ఏ బస్సులో ఎక్కాలో తెలియక కొంతమంది నిలబడి ఆలోచనల్లోపడ్డారు.

"ఒరే, వెనక బస్సు లిమిటెడ్ హాల్ట్సు. ఆ బస్సు ఎక్కుదాం" అన్నాడు రమేష్ మిత్రుల నుద్దేశించి.

మిగతా మిత్రబృందం సరేనన్నారు.

అందరూ బిలబిలా బస్సెక్కేశారు.

"ఒరే, డ్రైవర్ కుర్రవాడేరోయ్" బస్సెక్కాక ఆనందం పట్టలేక అన్నాడు వీరేంద్ర.

రమేష్ నవ్వి, "అయితే మన బస్సు గాలిలో తేలి పోతుందన్నమాట" అన్నాడు.

'అంతేగదా!' మిగతావారు అతని తీర్మానాన్ని ఆమోదించారు.

లిమిటెడ్ హాల్ట్సు, ముందున్న పాసెంజర్ బస్సును తప్పించుకుని బయలుదేరింది.

రమేష్ తన అన్నగారి పెళ్ళికి మిత్రులను దగ్గరుండి తీసుకెడుతున్నాడు. అందరూ మంచి ఉత్సాహవంతులే! అల్లరి తమ సొత్తుగా ఉంది. వారి ప్రవర్తన పెళ్ళివారి బస్సులా హడావిడిగా— అల్లరిగా— ఆందోళన కలిగించేలా వుంది బస్సు లోపల.

బస్ గూడెం దాటింది. ఇంతలో—

వెన్క నుంచి పాసింజర్ బస్సు ఎవరూ ఊహించని విధంగా లి. బస్సును ఓవర్ టేక్ చేసుకొని వెళ్ళిపోవడం దానిలోని రమేష్ బృందానికి మనస్తాపం కలిగిస్తోంది. ఇది తల తీసేసినట్లుగా అనిపిస్తోంది. అంతేకాదు, పా—బస్సు కండక్టర్ చూసిన చూపు, నవ్విన నవ్వు వారిని దహించివేస్తోంది.

"ఏమండీ డ్రైవర్‌గారూ ఇది బస్సా, రెండెడ్ల బండా!" కడుపులో మంట బయట పెట్టేశాడు రమేష్.

"డ్రైవర్ బాబుది కొత్త సర్వీసేమో!"

"కొత్త సర్వీసైతే ఈ బస్సెందుకు డ్యూటీ ఎక్కాలట్ట, మనల్ని చంపకపోతే. ఏదో తొందరగా వెడుతుందని యిదెక్కితే—సాయంత్రానికి చేరేట్టుంది." చికాగ్గా అన్నాడు శర్మ.

అయినా వేగం పెరగలేదు.

"డ్రైవర్ బాబూ" అని, మిత్రుల చెవుల్లో ఏదో చెప్పాడు రమేష్.

జిందాబాద్ ఏకకంఠంతో అరిచారందరు.

"వేగం పెరగని ఈ బస్సు" అన్నాడు రమేష్.

"దీర్ఘాయుష్మాన్ భవ"

అలా సాగుతున్నవారి అల్లరి సాటి ప్రయాణీకులకి ఇబ్బంది కలిగించింది. ఒకరిద్దరు చెప్పారు. అయినా ఆగుతుందా వారి అల్లరి. స్పీడుగా బస్సు నడపని డ్రైవర్లందరూ వారి దృష్టిలో దద్దమ్మలే!

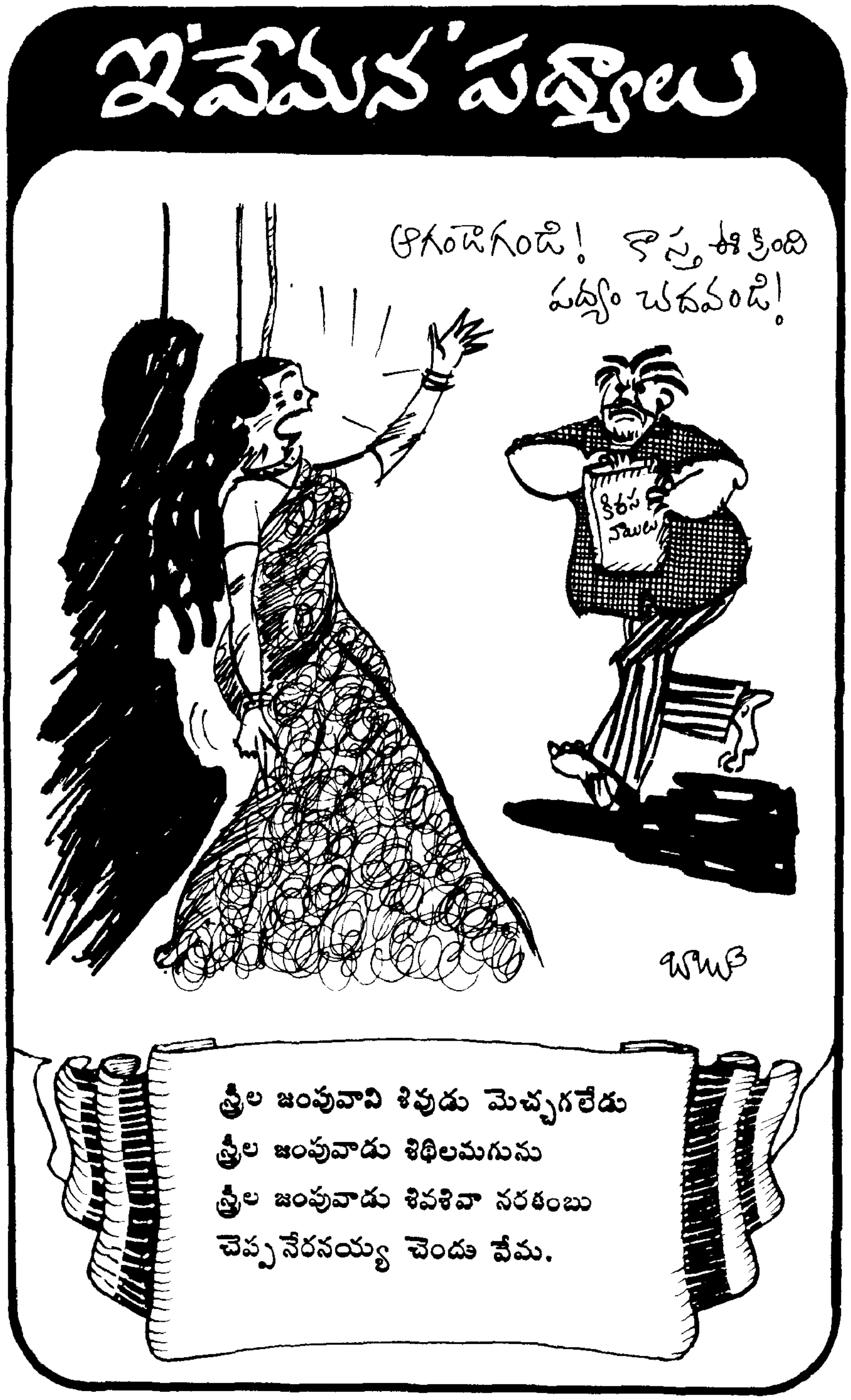
మునుసూరు వచ్చింది. అక్కడ స్టేజి దగ్గర పా. బస్సు ఆగింది. రమేష్ ఆనంద పడిపోతూ, "గురూ, మనం పాసెంజర్ బస్సును దాటి వెళ్ళిపోతున్నాం" అన్నాడు జనాన్ని దింపుకుంటున్న పా. బస్సును చూసి. వారందరూ ఆశించినట్టుగానే లి. బస్సు ముందుకు వచ్చింది. వేగం కూడా పెరిగింది. యువకులు పాటల్లో పడ్డారు. ముసలివాణ్ణి సైతం నవయువకునిలా చేసే వాతావరణం బస్సులో క్రియేటుచేస్తున్నారు యువకబృందం.

ఇంతలో పిడుగుపాటులా పా. బస్సురావడం లి. బస్సు డ్రైవర్ దానికి దారి ఇవ్వడం, అది రాకెట్‌లా ముందుకు దూసుకుపోవడం—బస్సులో యువకులు నీరుకారిపోవడం క్షణాల్లో జరిగిపోయాయి. మళ్ళీ యువకులు డ్రైవర్ని రెచ్చగొట్టాలని, అతనిలో పౌరుషం తేవాలని అల్లరి మొదలుపెట్టారు. అయినా లాభం లేకపోతోంది.

"ఖర్మకాలి ఈబస్సెక్కామునాయనోయ్" పైకి రాగాలు తీసాడు రమేష్.

"పెళ్ళికి బయలుదేరిన వాళ్ళం, కార్యానికి వేళ్ళేలా వున్నాము దేవుడోయ్" వీరేంద్ర అన్నాడు.

తప్పట్లు ....

''డ్రైవర్''
''డాన్ డాన్''
''కండక్టర్''
''డాన్ డాన్''
''బస్సు వేగం''
''పెరగాలి''

నిదానమే ప్రధానము

ఇంతలో బస్సు ఆగింది.

''ఏమయ్య బాబూ, చీమ ఏదైనా అడ్డం వచ్చిందా, బస్సాపావు'' గట్టిగానే అన్నాడు శర్మ.

బస్సులో నవ్వులు.

''ఏమిటయ్యా మీ అల్లరి. మంచి మర్యాదా లేకుండా ఏమిటి?'' కోపంగా అడిగాడు డ్రైవర్ బస్సు ఆపి.

రమేష్ నిలబడి, ''అవునయ్యా, ఈ బస్సు పేరేమిటి ? ఈ నత్తనడక ఏమిటి?'' అడిగాడు నిలదీస్తూ.

డ్రైవర్ వెంటనే, ''ఇది లిమిటెడ్ హాల్ట్స్ బస్సేగానీ, ఎక్స్‌ప్రెస్ బస్ కాదు'' అన్నాడు.

నవ్వులు.

''పాసెంజర్ బస్సు కూడా కాదు నాయనా యిది–రెండెడ్లబండి'' హేళనగా అన్నాడు శర్మ.

బస్సు మళ్ళీ ముందుక్కదిలింది.

కనుచూపు మేరలో కనుపించని విధంగా వెళ్లిపోయింది పా. బస్సు.

పెంటపాడు దాటింది లి. బస్సు. చిలకం పాడు చేరుకుంది. హఠాత్తుగా సడన్‌బ్రేకులో ఆగిపోయింది లి. బస్సు. బస్సులో వాళ్ళందరు కంగారుపడ్డారు. లేచి చూసారు. ఎదురుగా జనం. అక్కడి వాతావరణం చాలా గందర గోళంగా వుంది. లి. బస్సులోని జనం కూడా దిగి, అక్కడ దృశ్యంచూసి కొయ్యబారిపోయారు. లి. బస్సును తప్పించుకుని ముందుకురికిన పా. బస్సు కాల్వలో పడింది.

పిల్లలు ఏడుస్తున్నారు.

పెద్దవాళ్ళ దెబ్బలుతగిలి మూల్గుతున్నారు. ఇంకా బస్సులోంచి జనాన్ని బయటకి తీస్తున్నారు అక్కడి గ్రామస్థులు. ఒక మూల బస్ డ్రైవర్ కాలు విరిగి, విపరీతంగా బాధ పడుతున్నాడు. కండక్టర్‌కి పెద్దగాయాలేమీ తగల్లేదుగాని, తల బొప్పి కట్టింది. బస్సు దగ్గర జనాన్ని లాగే పనిలో నిమగ్నమై ఉన్నాడు. కార్యరంగంలోకి దిగారు రమేష్ బృందం. చాలా జనాన్ని రక్షింప గలిగారు. అదృష్టవశాత్తు ఎవరికి ప్రాణభయం లేదు. అందరూ క్షేమంగా బయటికి రాగలిగారు.

వాతావరణం కాస్త మెరుగుపడింది.

లి. బస్సు డ్రైవర్ నెమ్మదిగా రమేష్ బృందాన్ని చేరుకున్నాడు. మీరు ఆశించిన వేగానికి ఫలితం ఏమిటో చూసారాన్నట్లున్న అతని చూపుల్ని తట్టుకోలేకపోయారు వారు.

''చాలా ఘోరం జరిగింది'' అన్నాడు రమేష్ బాధగా.

''అవునండి. ఎప్పటికప్పుడు ఆ డ్రైవర్‌కి చెబుతూనే ఉంటాము. కానీ వినడు. స్పీడు లేకపోతే జీవితంలో పసలేదంటాడు. మీరుకూడా అతన్నే సమర్థిస్తారనుకుంటా'' అన్నాడు డ్రైవర్ అక్కడకు చేరిన యువకుల నుద్దేశించి.

''అయ్య బాబోయ్, వద్దండి బాబూ! కళ్ళారా చూసాకా కూడా మా అభిప్రాయాన్ని మార్చుకోకపోతే ఎలా ? మీ ఆర్టీసివారి స్లోగను వుందిగదా ! 'నిదానమే ప్రధానమని' అదే మా ఆదర్శం కూడా!'' అని రమేష్ అనేసరికి నవ్వులు వెల్లివిరిసాయి అక్కడ. ★

ప్రేమ్ సబ్బుతో స్నానం
రోజంతా ఉల్లాసం
మీ శరీరమునకు మృదుత్వమునిచ్చి సహజ
సౌందర్యమును పెంపొందించు సబ్బు ప్రేమ్.
దీని స్వచ్ఛమైన నురగ, పరిమళము
మీ మనసును పులకింపజేయును.
Prem
REFRESHING SOAP
PREM
గులాబి మరియు ఆకుపచ్చ
రంగులలో లభించును
Prem
జయలక్ష్మి
గుంటూరు వారి తయారీ
Imageads M-1783

సీరియల్

మానస చూరశి

కొడాలి సాంబశివరావు

(గత పంచిక తరువాయి)

మరుదినం ఉమాపతి వాళ్ల ఇంటికి వెళ్లాడు విజయ్. అక్కడతన్ని ఎవరూ గౌరవించ లేదు. కనీసం ఏఒక్కరూ పెదవివిప్పి మాట్లాడ లేదు. విజయ్‌ను చూసి ముఖాలు ప్రక్కకు త్రిప్పు కున్నారు అయిష్టంగా. మానస చెల్లెలు రాధిక మాత్రం ఒక్క నిమిషం అతని ప్రశ్నలకు అంటీ ముట్టనట్లు జవాబులు చెప్పింది.

—నిరుత్సాహంగా తిరిగి వచ్చాడు విజయ్.

తమ్ముడిని తీసుకువస్తాడని ఎదురుచూసిన మానస ఆశ నిరాశే అయింది.

''సారీ మానసా! నీ కోరిక తీర్చలేక పోతున్నాను''బాధగా అన్నాడు.

''తమ్ముడ్ని తీసుకురాలేదా వాళ్లు ?''

''లేదు. వాడినెక్కడో అనాథ శరణాల యంలో చేర్పించేశారట. ఆ సంగతి మీ చెల్లెలు చెప్పింది. కనీసం వాడి అడ్రసు తెలిసినా వెళ్లి తీసుకువద్దామనుకున్నాను. ఆ పని మీ నాన్న చేశాడట. ఇంట్లో వాడెక్కడున్నదీ ఎవరికీ తెలియదట—''

''మావాళ్లు ఎవరూ మిమ్మల్ని పలకరించ లేదుగదూ ? నాకు తెలుసు, వాళ్ల బుద్ధులు మంచివిగావు. అనవసరంగా మిమ్మల్ని అక్కడకి పంపి అవమానించాను—'' అని బాధను వ్యక్తం చేసింది మానస.

విజయ్ చిరునవ్వుతో భార్యను దగ్గరకు తీసుకుని ఓదార్చాడు.

''వాళ్ల దృష్టిలో నేను అల్లుడను. కులం తక్కువవాడిని. ఇంకెలా గౌరవిస్తారు. అయినా వాళ్ల గౌరవాంతో మనకు పనేమిటి చెప్పు ? మనిద్దరం సుఖంగా అన్యోన్యంగా వున్నాం. నీకు నేను—నాకు నీవు వుండగా మనకు లోటులేదు—''

ఆర్తిగా భర్త గుండెల్లో ముఖం దాచు కుంది మానస.

32

ఆ రోజు విజయ్ ప్రక్క గ్రామంలో అల్లర్లు—కొట్లాటలు జరిగాయని తెలిసి డ్యూటీ మీద వెళ్లాడు. పనిమనిషి వెంకమ్మ కూతురు కాన్పు అయిందని పనిలోకి రాకుండా మానేసింది. నౌకరు అప్పలస్వామి ఇంట్లోకి సరుకులు తేవడానికి బజారు కెళ్లాడు.

మానస ఒంటరిగా తన గదిలో పడుకుని ఏదో నవల చదువుకుంటోంది.

ఇంతలో గుమ్మంవద్ద శబ్దంకాగా పుస్తకం లోంచి తలెత్తింది మానస.

గుమ్మంలో తలుపుకానుకుని నవ్వుతున్న వ్యక్తిని చూసి ఆమె గుండె ఒక్క క్షణం జలదరించినట్లయింది.

''నువ్వా !'' భయాందోళనలతో చటుక్కున మంచం మీద నుంచి లేచింది.

సుకుమార్ క్రూరంగా నవ్వుతూ చటుక్కున గది లోపలకు వచ్చి తలుపులు బిగించాడు. ఆమె నిలువునా వణికిపోయింది.

''ఏమిటీ దౌర్జన్యం ? అసలిక్కడకు ఎందుకు వచ్చావు ?''—

అతను ఇటు తిరిగి ఆమె కెదురుగా తలుపు కానుకుని నిలబడ్డాడు.

''ఎవరికోసమో ఈ ఇంటికి రావాల్సిన అవసరం నాకేముంది ? నేను ఎందుకు వచ్చానో నీకు తెలియదా ?—''

ఆమె శరీరం చిగురుటాకులా కంపించింది.

''సుకుమార్ నీకిది న్యాయంకాదు. గతంలో ఇలాగే ప్రవేశించి నా సంసారంలో కలతల్ని సృష్టించావు. నేను శాంతంగా సుఖంగా బ్రతకడం నీ కిష్టం లేదా ? నేను నీకు ఏమి అపకారం చేశానని నన్నిలా వెంటాడుతున్నావు ? నీకిది తగిన పనికాదు. చదువుకున్నవాడివి ఒక ఆడదాని క్షోభ అర్థంచేసుకోలేవూ ? దయచేసి నలుగురూ చూడకముందే ఇక్కడ నుంచి వెళ్ళిపో—'' దీనంగా చేతులెత్తి నమస్కరించింది మానస. సుకుమార్ తమాషాగా నవ్వాడు.

''నలుగురూ చూడ్డానికి చుట్టుప్రక్కల ఎవరూ లేరు. ఎదురింటివాళ్లు పర్మిష్‌కు వెళ్లారు. ప్రక్కింటి ముసలి దంపతులు పురాణ కాలక్షేపానికి వెళ్లారు. నీ పతిదేవుడు క్యాంపులో వున్నాడు. మీ నౌకరు బజారుకు వెళ్లాడు. ఇప్పుడు మిగిలింది మనిద్దరమే. ఆ పైన మనిద్దరకు కావల్సినంత ఏకాంతం...''

మానస గుండె ఆగినంత పనయింది.

''ఎంత ధైర్యం వీడికి! అన్ని సమాచారాలు కనుక్కుని, అదునుచూసే వచ్చాడన్నమాట. ఈ రాక్షసుని చేతిలోంచి ఎలా తప్పించుకోవడం ? గట్టిగా అరుద్దామంటే వినే నాథుడెవ్వరు ?''—

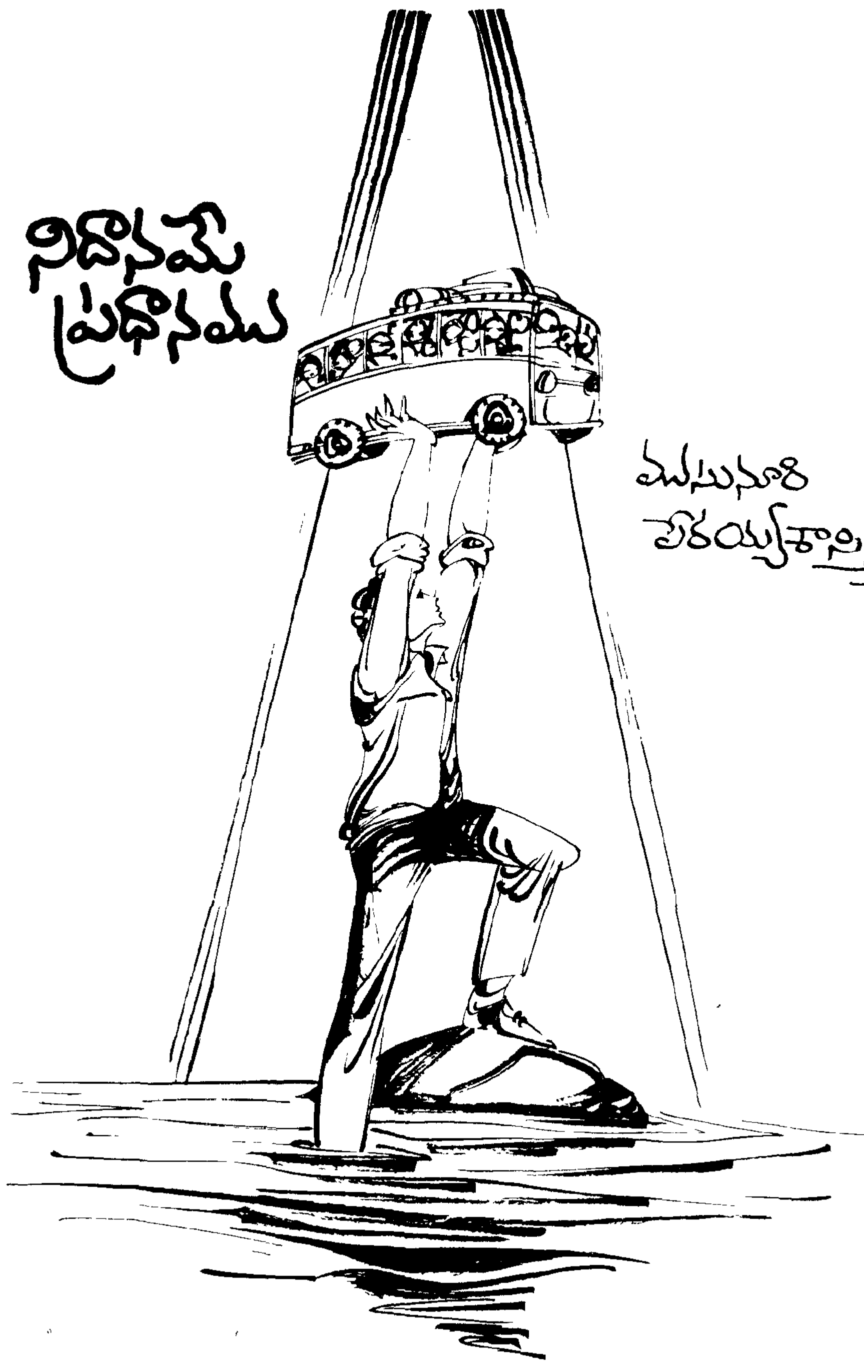
''ఏమిటి ఆలోచిస్తున్నావు ? ఒక్కసారి నా కోరిక తీరిస్తే ఇంకెప్పుడూ నీ కోసం రాను. నీవు కాదని తిరస్కరించేకొద్దీ నాలో మోజు పెరుగుతుంది. ఈ రోజు నా మోజు తీరనిదే వెళ్లను — '' ఖచ్చితంగా అంటూ రెండు అడుగులు ముందుకు వేశాడు సుకుమార్.

''దయచేసి ముందుకు రాకు...... నేను ఇప్పుడు గర్భవతికి...నన్ను కోరడం ధర్మంకాదు.. నన్ను వదిలిపెట్టు—'' దీనాతి దీనంగా అర్థించింది మానస.

జరిగిన కథ — 15 : తన చిన్ననాటి స్నేహితుడు శ్రీరామ్ వ్రాసిన ఉత్తరాన్ని చూపి మండిపడతాడు విజయ్. విజయ్ డ్యూటీలో వుండగా అతని దగ్గరకు ఓ పేద బ్రాహ్మణుడు వచ్చి లేచిపోయిన తన కూతుర్ని వెదికి పెట్టమని ప్రాధేయపడతాడు. ముసలి బ్రాహ్మణుని కుమార్తె దమయంతిని, శశికర్‌ను రఘురామ్ లాడ్జిలో పట్టుకొని దమయంతికి మంచి మాటలు చెప్పి ఆమెను ఆమె ఇంటికి చేరుస్తాడు విజయ్. రాజశేఖరంగారి కుమార్తె వాసంతి వివాహ సందర్భంగా ఏర్పాటైన మ్యూజికల్ పార్టీకి వెళ్లిన విజయ్ అక్కడ చందనను చూస్తాడు. చందన తను చందన కాదని చెప్పగా వేదనతో ఇంటికెళ్లి గతాన్ని తలుస్తాడు. విజయ్‌కు చందన దగ్గరనుంచి ఉత్తరం వస్తుంది. గతంలో చందన తనకు చేసిన సహాయాన్ని, చూపిన అభిమానాన్ని తలుస్తాడు. ఆమెను చూడడానికి గండవరం వెళుతాడు. రెండేళ్లనుంచి మంచంలో పడి రోజులు లెక్కపెడుతున్న చందనను చూసి చలించిపోతాడు విజయ్. చందన చివరి కోరిక తీర్చడానికై ఆమెకు తాళి కడతాడు. తనవల్ల తన బావ భవిష్యత్తు అంధకారం కాకూడదనే ఉద్దేశ్యంతో అతనికి దూరమవుతుంది చందన – ఆ విధంగా దూరమయిన చందన గాయనిగా ప్రత్యక్షమయింది. హోటల్ రిడ్జ్‌లో ఆమెను కలుసుకుంటాడు విజయ్. విజయ్ పెళ్లి చేసుకొన్నాడని తెలుసుకొన్న చందన అతనికి దూరంగా వెళ్లిపోతుంది. గర్భవతి అయిన మానసకు ఏలోటూ రాకుండా చూసుకొంటుంటాడు విజయ్.

నిదానమే ప్రధానము

ముసునూరి వీరయ్యశాస్త్రి

భీమవరం వెళ్ళే బస్సుకోసం ఎదురుచూస్తున్న రమేష్ మిత్రబృందానికి దూరం నుంచి వస్తున్న రెండు బస్సులు కనిపించాయి. మెయిన్ రోడ్డు రద్దీగా ఉండటంవల్ల బస్‌స్టాప్ దగ్గరకి రావడానికి అయిదు నిముషాలు పట్టింది. బస్సులు వచ్చి ఆగగానే జనం పరుగెత్తసాగారు. ఏ బస్సులో ఎక్కాలో తెలియక కొంతమంది నిలబడి ఆలోచనల్లో పడ్డారు.

"ఒరే, వెనక బస్సు లిమిటెడ్ హాల్టు. ఆ బస్సు ఎక్కుదాం" అన్నాడు రమేష్ మిత్రుల నుద్దేశించి.

మిగతా మిత్రబృందం సరేనన్నారు.

అందరూ బిలబిలా బస్సెక్కేశారు.

"ఒరే, డ్రైవర్ కుర్రవాడేరోయ్" బస్సెక్కాక ఆనందం పట్టలేక అన్నాడు వీరేంద్ర.

రమేష్ నవ్వి. "అయితే మన బస్సు గాలిలో తేలి పోతుందన్నమాట" అన్నాడు.

'అంతేగదా!' మిగతావారు అతని తీర్మానాన్ని ఆమోదించారు.

లిమిటెడ్ హాల్టు, ముందున్న పాసెంజర్ బస్సును తప్పించుకుని బయలుదేరింది.

రమేష్ తన అన్నగారి పెళ్ళికి మిత్రులను దగ్గరుండి తీసుకెడుతున్నాడు. అందరూ మంచి ఉత్సాహవంతులే! అల్లరి తమ సొత్తుగా ఉంది. వారి ప్రవర్తన పెళ్ళివారి బస్సులా హడావిడిగా— అల్లరిగా— ఆందోళన కలిగించేలా వుంది బస్సు లోపల.

బస్ గూడెం దాటింది. ఇంతలో—

వెనకనుంచి పాసింజర్ బస్సు ఎవరూ ఊహించని విధంగా లి. బస్సును ఓవర్ టేక్ చేసుకొని వెళ్ళిపోవడం దానిలోని రమేష్ బృందానికి మనస్తాపం కలిగిస్తోంది. ఇది తల తీసేసినట్లుగా అనిపిస్తోంది. అంతే కాదు, పా—బస్సు కండక్టర్ చూసిన చూపు, నవ్విన నవ్వు వారిని దహించివేస్తోంది.

"ఏమండీ డ్రైవర్‌గారూ ఇది బస్సా, రెండెడ్ల బండా!" కడుపులో మంట బయట పెట్టేశాడు రమేష్.

"డ్రైవర్ బాబుది కొత్త సర్వీసేమో!"

"కొత్త సర్వీసైతే ఈ బస్సెందుకు డ్యూటీ ఎక్కాలట్ట, మనల్ని చంపకపోతే. ఏదో తొందరగా వెడుతుందని యిదెక్కితే—సాయంత్రానికి చేరేట్టుంది." చికాగ్గా అన్నాడు శర్మ.

అయినా వేగం పెరగలేదు.

"డ్రైవర్ బాబూ" అని, మిత్రుల చెవుల్లో ఏదో చెప్పాడు రమేష్.

జిందాబాద్ ఏకకంఠంతో అరిచారందరు.

"వేగం పెరగని ఈ బస్సు" అన్నాడు రమేష్.

"దీర్ఘాయుష్మాన్ భవ"

అలా సాగుతున్నవారి అల్లరి సాటి ప్రయాణీకులకి ఇబ్బంది కలిగించింది. ఒకరిద్దరు చెప్పారు. అయినా ఆగుతుందా వారి అల్లరి. స్పీడుగా బస్సు నడపని డ్రైవర్లందరూ వారి దృష్టిలో దద్దమ్మలే!

ముసునూరు వచ్చింది. అక్కడ స్టేజి దగ్గర పా. బస్సు ఆగింది. రమేష్ ఆనంద పడిపోతూ, "గురూ, మనం పాసెంజర్ బస్సును దాటి వెళ్ళిపోతున్నాం" అన్నాడు జనాన్ని దింపు కుంటున్న పా. బస్సును చూసి. వారందరూ ఆశించినట్టుగానే లి. బస్సు ముందుకు వచ్చింది. వేగం కూడా పెరిగింది. యువకులు పాటల్లో పడ్డారు. ముసలివాణ్ణి సైతం నవయువకునిలా చేసే వాతావరణం బస్సులో క్రియేటుచేస్తున్నారు యువకబృందం.

ఇంతలో పిడుగుపాటులా పా. బస్సురావడం లి. బస్సు డ్రైవర్ దానికి దారి ఇవ్వడం, అది రాకెట్‌లా ముందుకు దూసుకుపోవడం—బస్సులో యువకులు నీరుకారిపోవడం క్షణాల్లో జరిగి పోయాయి. మళ్ళీ యువకులు డ్రైవర్ని రెచ్చగొట్టాలని, అతనిలో పౌరుషం తేవాలని అల్లరి మొదలుపెట్టారు. అయినా లాభం లేకపోతోంది.

"ఖర్మకాలి ఈబస్సెక్కాము నాయనోయ్" పైకి రాగాలు తీసాడు రమేష్.

"పెళ్ళికి బయలుదేరిన వాళ్ళం, కార్యానికి వేళ్ళేలా వున్నాము దేవుడోయ్" వీరేంద్ర అన్నాడు.

తప్పట్లు ....

ఇ'వేమన' పద్యాలు

స్త్రీల జంపువాని శివుడు మెచ్చగలేడు
స్త్రీల జంపువాడు శిథిలమగును
స్త్రీల జంపువాడు శివశివా నరకంబు
చెప్ప నేరనయ్య చెందు వేమ.

''డ్రైవర్''
''డాన్ డాన్''
''కండక్టర్''
''డాన్ డాన్''
''బస్సు వేగం''
''పెరగాలి''

నిదానమే ప్రధానము

ఇంతలో బస్సు ఆగింది.

''ఏమయ్య బాబూ, చీమ ఏదైనా అడ్డం వచ్చిందా, బస్సాపావు'' గట్టిగానే అన్నాడు శర్మ.

బస్సులో నవ్వులు.

''ఏమిటయ్యా మీ అల్లరి. మంచి మర్యాదా లేకుండా ఏమిటి ?'' కోపంగా అడిగాడు డ్రైవర్ బస్సు ఆపి.

రమేష్ నిలబడి, ''అవునయ్యా, ఈ బస్సు పేరేమిటి ? ఈ నత్తనడక ఏమిటి?'' అడిగాడు నిలదీస్తూ.

డ్రైవర్ వెంటనే, ''ఇది లిమిటెడ్ హాల్ట్స్ బస్సేగానీ, ఎక్స్‌ప్రెస్ బస్ కాదు'' అన్నాడు.

నవ్వులు.

''పాసెంజర్ బస్సు కూడా కాదు నాయనా యిది–రెండెడ్ల బండి'' హేళనగా అన్నాడు శర్మ.

బస్సు మళ్ళీ ముందుక్కదిలింది.

కనుచూపు మేరలో కనుపించని విధంగా వెళ్ళిపోయింది పా. బస్సు.

పెంటపాడు దాటింది లి. బస్సు. చిలకంపాడు చేరుకుంది. హఠాత్తుగా సడన్‌బ్రేకుతో ఆగిపోయింది లి. బస్సు. బస్సులో వాళ్ళందరు కంగారుపడ్డారు. లేచి చూసారు. ఎదురుగా జనం. అక్కడి వాతావరణం చాలా గందరగోళంగా వుంది. లి. బస్సులోని జనం కూడా దిగి, అక్కడ దృశ్యంచూసి కొయ్యబారిపోయారు. లి. బస్సును తప్పించుకుని ముందుకురికిన పా. బస్సు కాల్వలో పడింది.

పిల్లలు ఏడుస్తున్నారు.

పెద్దవాళ్ళు దెబ్బలుతగిలి మూల్గుతున్నారు. ఇంకా బస్సులోంచి జనాన్ని బయటకి తీస్తున్నారు అక్కడి గ్రామస్థులు. ఒక మూల బస్ డ్రైవర్ కాలు విరిగి, విపరీతంగా బాధ పడుతున్నాడు. కండక్టర్‌కి పెద్దగాయాలేమీ తగల్లేదుగాని, తల బొప్పి కట్టింది. బస్సు దగ్గర జనాన్ని లాగే పనిలో నిమగ్నమై ఉన్నాడు. కార్యరంగంలోకి దిగారు రమేష్ బృందం. చాలా జనాన్ని రక్షింపగలిగారు. అదృష్టవశాత్తు ఎవరికి ప్రాణభయం లేదు. అందరూ క్షేమంగా బయటికి రాగలిగారు.

వాతావరణం కాస్త మెరుగుపడింది.

లి. బస్సు డ్రైవర్ నెమ్మదిగా రమేష్ బృందాన్ని చేరుకున్నాడు. మీరు ఆశించిన వేగానికి ఫలితం ఏమిటో చూసారాన్నట్లున్న అతని చూపుల్ని తట్టుకోలేకపోయారు వారు.

''చాలా ఘోరం జరిగింది'' అన్నాడు రమేష్ బాధగా.

''అవునండి. ఎప్పటికప్పుడు ఆ డ్రైవర్‌కి చెబుతూనే ఉంటాము. కానీ వినడు. స్పీడు లేకపోతే జీవితంలో పసలేదంటాడు. మీరుకూడా అతన్నే సమర్థిస్తారనుకుంటా'' అన్నాడు డ్రైవర్ అక్కడకు చేరిన యువకుల నుద్దేశించి.

''అయ్య బాబోయ్, వద్దండి బాబూ! కళ్ళారా చూసాకా కూడా మా అభిప్రాయాన్ని మార్చుకోకపోతే ఎలా ? మీ ఆర్టీసివారి స్లోగను వుందిగదా ! 'నిదానమే ప్రధానమని' అదే మా ఆదర్శం కూడా!'' అని రమేష్ అనేసరికి నవ్వులు వెల్లివిరిసాయి అక్కడ. ★

అతను నవ్వాడు వ్యంగ్యంగా.

"ధర్మా ధర్మాలను గురించి ఆలోచించే వాడినే అయితే ఇక్కడకు వచ్చేవాడిని కాను. ఇక గర్భవతినంటావా ? నా కలాంటి అభ్యంతరాలు లేవు—"

రోషంతో, కోపంతో ఉడికి పోయింది మానస.

"నా పేరేమిటో తెలుసా ? మానస ! మానస సరోవరం ఎంత స్వచ్ఛమైనదో నా మనసు కూడా అంత స్వచ్ఛమైనది. ఆ మనసు నిండా నా పతిదేవుడే నిండుకుని వున్నాడు. ఆ దేవుడికి తప్ప ఈ శరీరము, ఈ మనసు ఎవరికీ లొంగదు. పిచ్చి పిచ్చి ఆలోచనలు కట్టిపెట్టి వచ్చిన దారే వెళ్ళు—" ఆడ పులిలా హుంక రించింది మానస.

"నేను కూడా గట్టి నిర్ణయమే తీసుకుని వచ్చాను. ఈ రోజు నిన్ను అనుభవించకుండా వెళ్ళిపోతే నా మగతనం చిన్నబోతుంది—" అంటూ ఆకలిగొన్న సింహంలా ఆమె మీదికి దూకాడు. జంట సర్పాల్లా అతని చేతులు ఆమెను పడిపెట్టుకున్నాయి.

అతని బారి నుండి తప్పించుకోవాలని గింజు కున్నది ఆమె. కానీ సాధ్యం కాలేదు. జరగబోయే విపత్తును తలుచుకున్న ఆమెకు ఎక్కడలేని ధైర్యం, తెగింపు వచ్చాయి. వంట్లో శక్తినంతా కూడదీసుకుని రెండు చేతులతో అతని రొమ్ముల మీద ఆన్చి బలంగా వెనక్కు త్రోసేసింది.

సుకుమార్ విసురుగా వెళ్ళి గోడకు గుద్దు కున్నాడు.

అంతే ! అతని కోపం విజృంభించింది. పూర్తిగా పశుప్రాయునిగా మారిపోయాడు. చటుక్కున లేచి "ఎంత పొగరే నీకు ?—" అంటూ తలుపు తెరుచుని వెళ్ళబోతున్న మానసను జుట్టు పట్టుకుని యీడ్చి కాలితో తన్నాడు. ఆ దెబ్బ మానస కడుపుమీద తగిలింది.

"అమ్మా...!" అంటూ ఆర్తనాదం చేసి కడుపు పట్టుకుని నేలమీదపడి దొర్లసాగింది. కడుపులో పిండం విచ్ఛిన్నమైనట్లు యమబాధ కలిగింది. అంతే ఆమెలో సహనం చచ్చిపోయింది. ఆమె కళ్లకు గోడవారగా తలుపు ప్రక్కన గుండ్రాయి కనిపించింది. పంటి బిగువున బాధను అణచుకుని, గుండ్రాయి అందుకుంది రెండు చేతులతో.

మరుక్షణం... బిగ్గరగా నవ్వుతున్న సుకుమార్ నవ్వు ఆగిపోయింది ! అతని తల పగిలింది !

ఎర్రని చిక్కని రక్తం ధారలుగా కారుతూ కళ్లలోకి దిగింది. ఆ గదంతా అతనికి ఎర్రగా, భయంకరంగా కనిపించింది ఒక్క క్షణం. మరు క్షణం అతను తూలి క్రింద పడిపోయాడు అచేతనంగా.

* * *

"ఆమెకేమీ ప్రమాదం లేదుగానీ అబార్షన్ అయింది—" అని డాక్టర్ శైలజ చెప్పింది. విజయ్ ముఖం మ్లానమయింది గుండెను కుంపట్లో పెట్టి కాల్చినట్లు అమితమైన బాధకు గురయ్యాడు. కట్టుకున్న ఆశల పందిళ్లు కళ్లముందే కూలిపోతుంటే చూస్తూ నిస్సహా యంగా వుండి పోయాడు.

"డాక్టర్! ఆమెను ఒకసారి చూడవచ్చా?"

"ష్యూర్ ! కానీ ఎక్కువగా మాట్లా డించకండి."

విజయ్ ఆత్రుతగా లోపలకు వెళ్ళాడు. లోపల బెడ్‌మీద పడుకుని వున్న మానస భర్తను చూసి అలసటగా నవ్వింది. ఆ నవ్వులో ఎన్నో అపశృతులు ధ్వనించాయి.

తనను తాను సర్దుకుని "ఎలా వుంది ?" అనడిగాడు విజయ్.

"నాకేం నేను బాగానే వున్నాను. కాకపోతే కడుపులోని పాపాయికి అన్యాయం జరిగిపోయింది, అసలు వాడి గట్టి ప్రాణం. మృత్యువు నన్ను చూసి పారిపోయింది."

"ఊరుకో ! ప్రాప్తం లేని వాటికోసం పాకులాడ్డం మంచిది కాదు. నీవు నాకు మిగిలావు అంతేచాలు..." ఉదార్చుగా అన్నాడు విజయ్.

ఆమె నవ్వేసి ఊరుకున్నది. వెంటనే ఏమను కున్నదో పెదవి విప్పింది.

"బిడ్డ పోయినందుకు నాకంతగా బాధ లేదండీ ! ఒక నీచుడ్ని చంపి నా చేతుల్ని అపవిత్రం చేసుకున్నాను. ఈ చేతులతో నా దేవునికి ఎలా సేవలు చేసేది ?" ఆమె గుండెలు ఎగిసిపడ్డాయి. కళ్ళు గండితెగిన చెరువులయ్యాయి.

ఆమెనెలా అనునయించాలో అర్థంగాక వెమ్మదిగా బయటకు నడిచాడు విజయ్.

33

క్రిక్కిరిసిన జనంతో నిండివున్నది కోర్టు. అంతటా నిశ్శబ్దం చిందులేస్తుంది హాయిగా ! ఎవరూ పెదవులు కదల్చడంలేదు. లోలోపల

మానస మురళి

గుసగుసలు పోతున్నారు. అందరి చూపులు బోనులో నిల్చున్న ముద్దాయి 'మానస'మీద నిలిచాయి. కేసు ఏమవుతుందా అన్న ఆత్రుత అందరిలోనూ వుంది.

'ఇనస్పెక్టర్ భార్య' ఒకర్ని హత్య చేసిందనే వార్త ఊర్లో సంచలనాన్ని రేపింది. ఆ కేసును గురించి తెలుసుకోవాలని ఆసక్తి కలవాళ్లంతా కోర్టుకు హాజరయ్యారు. వారిలో ఇనస్పెక్టర్ విజయ్‌కూడా వున్నాడు. అతని తల క్రిందికి వాలివున్నది. మనసు మాత్రం పరిపరివిధాల పోతుంది. భార్యకు వేయబోయే శిక్షను తలుచుకుంటుంటే అతని గుండె ఆగిపోయేట్లుగావున్నది.

పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ అడుగులు బోను వైపు కదిలాయి.

బోనులో నిలుచున్న మానస ముఖంలో ఎలాంటి భావమూ గోచరమవడంలేదు. అతి శాంతంగా, నిర్లిప్తంగా వున్నది.

''నీ పేరేమిటి ? – ''

''మానస.''

''మీ నాన్నగారి పేరు – ''

''ఈ కేసులో ఆయన పేరు కూడా అవసరమా ?'' అని ఎదురు ప్రశ్న వేసింది మానస.

''అవును – ''

''అయితే నేను ఆయన పేరు చెప్పదలుచుకోలేదు. ఎందుకో తెలుసా ? 'ఫలానా' ఆయన మా తండ్రి అని చెప్పుకోవడానికి నాకు సిగ్గుగా వుంది – ''

మానస మాటలకు శ్రోతలు చాలామంది ఆశ్చర్యంగా ముఖాలు చూసుకున్నారు.

''పోనీ ఇప్పుడు నీవు ఎవరితో వుంటున్నావో చెప్పగలవా ? – ''

మానస తీవ్రంగా చూసింది ప్రాసిక్యూటర్ వంక.

''అంటే మీ ఉద్దేశ్యం ? – ''

''చూడమ్మా ఇది కోర్టు. మేము అడిగిన దానికి సమాధానం చెప్పాలేగానీ ఎదురు ప్రశ్నలు వేయకూడదు – '' కఠినంగా పలికింది ప్రాసిక్యూటర్ గొంతుక.

శ్రోతలంతా మానసనే ఆసక్తిగా ఆలకిస్తున్నారు.

ప్రాసిక్యూటర్ మరో ప్రశ్న వేసాడు.

''నీకు పెళ్లయిందా ? – ''

''అవును – ''

''ఎవరితో ?''

''ఒక దేవునితో – ''

''పెళ్లికాకముందు నువ్వు ఏంచేసేదానివి?''

''బతుకుదెరువు కోసం ఎన్నో పనులు చేసాను.''

"ఏమిటా పనులు ? వ్యభిచారం గదూ ? వ్యభిచారిణివైన నీకు ఎంతోమందితో సంబంధం వున్నది. నిజమేనా ? – "

మానస ముఖం రోషంతో ఎర్రగా కందింది.

"ఇది చాలా అన్యాయం! కేసుకు సంబంధించినంతవరకు అడగండి చెబుతాను. నా గతాన్ని గురించి నీచంగా ప్రశ్నించే హక్కు మీకు లేదు."

"వుంది! పెళ్ళికాకముందు నీవు వేశ్యా వృత్తిని చేసావు. ఆ సమయంలోనే నీకు సుకుమార్‌కు పరిచయం ఏర్పడింది. అవునా?–"

"అసలు ఈ ప్రశ్నలన్నీ ఎందుకు వేస్తున్నారు ? నేను దోషినని ఋజువు చేయ డానికే కదూ ! మీ కంత శ్రమ అక్కర్లేదు. నా తప్పును నేనే ఒప్పుకుంటున్నాను. సుకుమార్ అనే అతన్ని ఈ చేతులతో హత్య చేసాను.

అతనితో నాకు చాలా రోజుల క్రితం పరిచయం వున్నమాట వాస్తవమే ! అతన్ని చంప వలసిన పరిస్థితి ఎందుకు వచ్చిందో మీకు సవివ రంగా చెబుతాను. వినండి. కేవలం మీ తృప్తి కోసమే చెబుతాను. వాడెంతటి నీచుడో మీకు తెలియపరచడానికే చెబుతాను... – " అని ఆగి గాఢంగా నిట్టూర్చింది మానస.

అంతటా నిశ్శబ్దం అలుముకుంది రెండు క్షణాలు. ఆ నిశ్శబ్దాన్ని భంగపరుస్తూ గోడ గడియారం టిక్ టిక్‌మంటుంది. మానసతలెత్తి విజయ్ వంక చూసింది. విజయ్ ఆమె కళ్ళలోకి చూడలేక పోతున్నాడు. మానస జాలిపడుతున్న ట్లుగా నవ్వి మొదలుపెట్టి తన కథనంతా వివరంగా కోర్టుముందు పొందు పరిచింది.

"ఇప్పుడు చెప్పండి. నేను పతితనే కావచ్చు కానీ దోషిని మాత్రం కాదు. ఓ పశువును చంపాను. ఓ దుర్మార్గాన్ని హరించి వేసాను.

పరిస్థితుల ప్రాబల్యం వలన పతితనై ఈ సంఘం చేత వెలివేయబడ్డాను. అలాంటి నన్ను సానుభూతితో ఒక దేవుడు దరిజేర్చుకొని ఒక ఉన్నతమైన జీవితాన్ని అందించాడు. ఆ జీవిత మాధుర్యం పూర్తిగా అనుభవించక ముందే ఈ సమాజం కోరలు చాచి నన్ను కబళించాలని అసూయతో, ఓర్వలేని తనంతో నామీద పడింది.

ఎన్నో అవమానాలను ఎదుర్కొన్నాను. ఈ సమాజానికి భయపడి ఎన్నో ఆనందాలను కోల్పోయాను. నా చుట్టూ ఒక కోట కట్టు కుని ఆ నాలుగు గోడలమధ్యే బ్రతుకుతున్నాను. అయినా సహించలేక పోయింది.

దుర్మార్గం సుకుమార్ అనే పేరుతో ఆ కోటను బద్దలుకొట్టి లోపలకు దూసుకువచ్చి నా జీవితాన్ని కాలరాయబోయింది, పడగ విప్పి కాటు వేయబోయింది.

ఎన్నాళ్ల నుంచో దాగిన కసి రేగింది ! సహనం చచ్చి ఆవేశం హెచ్చింది.

అందుకే ! దుర్మార్గం పడగలు పగలకొట్టి నేలకు కూల్చాను.

ఎంతటి సాధు జంతువైనా, హింసలు పెడుతుంటే ఏదో ఒక రోజున కొమ్ము విసరక పోదు. సాధు రేగితే ఏమవుతుంది ? అదే జరిగింది.

నేనే సుకుమార్ని తల బ్రద్దలు కొట్టి చంపింది...ఇప్పుడు నాకెంతో ఆనందంగా వుంది ... వాడు చచ్చాడు... వాడి దుర్మార్గం చచ్చింది ... అదే నాకు మిగిలిన తృప్తి !..." అని బిగ్గరగా కోర్టు దద్దరిల్లేట్లుగా అరిచి కుప్పలా కూలిపోయింది మానస బోనులో.

అంతా కలవరంగా చూసారు.

ప్రాసిక్యూటర్ కంగారుగా దోషిని పట్టుకో బోయాడు.

కానీ; మానస అప్పటికే దబ్బున కూలి పోయింది.

జనంలో గుసగుసలు ! కలకలం !

అవన్నీ మానస చెవులకు వినిపించడంలేదు. ఎవరి మాటలతోనూ తనకు పని లేదన్నట్లు తల ప్రక్కకు వాల్చేసింది !

ఆమె కనురెప్పలు శాశ్వతంగా మూసుకు పోయాయి. క్షణం క్రితం వరకు ఆవేశంతో ఎగిసిపడిన ఆమె గుండెలిప్పుడు నిబ్బరంగా, నిశ్చలంగా వున్నాయి.

అవే ఆమె చివరి మాటలయ్యాయి.

ఒక పూవు రాలింది !

అప్పుడే విజయ్‌లో చలనం వచ్చింది !

34

కదలబోతున్న రైలుపెట్టెలోకి హడావిడిగా ఎక్కాడు విజయ్. ఆ కంపార్టుమెంటులో జనం పెద్దగా లేరు. సూట్‌కేసు పట్టుకుని లోపలకు వెళ్ళాడు విజయ్. కిటికీ ప్రక్కన సీటు ఖాళీగా వున్నది తన కోసమేనన్నట్లు. సూటుకేసును సీటు క్రిందకు త్రోసి తన సీట్లో కూర్చుని వెనక్కి వాలాడు విజయ్,

ఎదురు సీటు కూడా ఖాళీగా వుండడంతో కాళ్ళు చాపుకుని కూర్చోబోయాడు.

ఇంతలో టాయిలెట్ రూమ్‌కు వెళ్ళిన ఆ సీటు మనిషి తిరిగి వచ్చింది.

కాళ్ళు వెనక్కి లాక్కుని తలెత్తి చూశాడు విజయ్.

సరిగ్గా అదే సమయంలో ఆమె కూడా విజయ్‌ను చూసింది. నాలుగు కళ్ళు కలుసుకుని ఆశ్చర్యాన్ని ప్రకటించాయి.

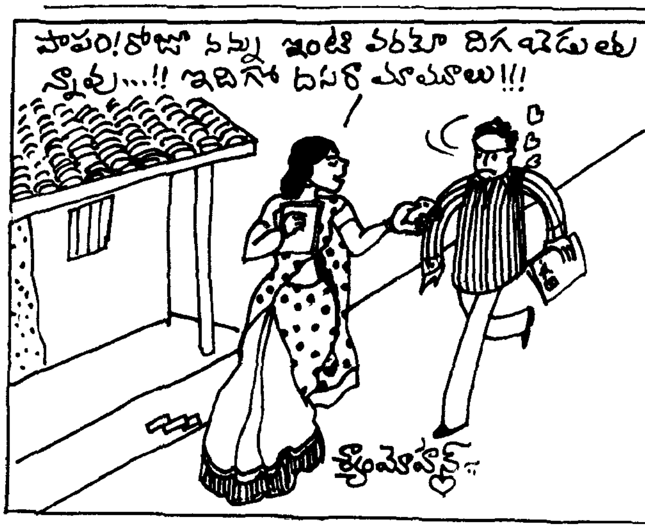
చిన్నగా నవ్వి అతని కెదురు సీట్లో ఆసీను రాలైంది మురళి.

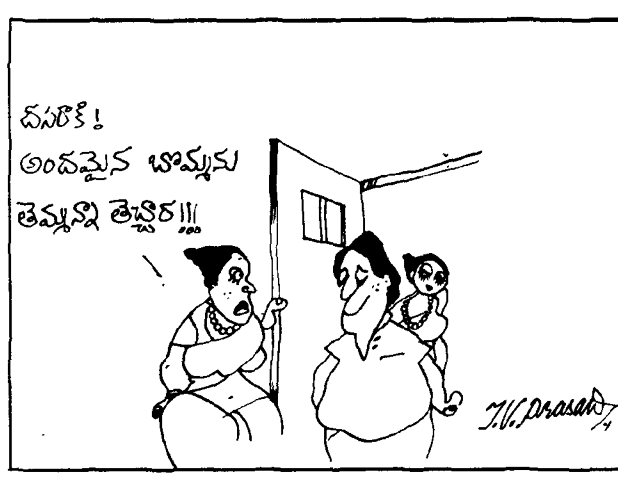
"దీన్నేమంటారు ? – " అన్నది.

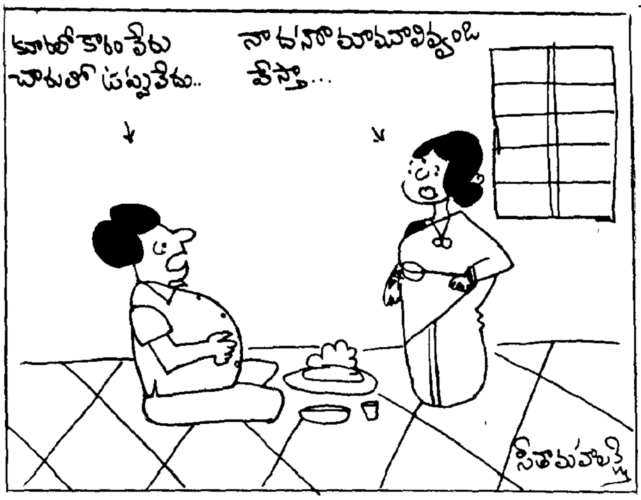
"ఏలాగయినా అనుకోవచ్చు. కాశీ వెళ్ళేప్పుడు యాదృచ్ఛికంగా రైల్లో కలిసి ప్రయాణం చేసాము. కాశీ చేరాక ఎవరిదారి వారిదయింది. తిరుగు ప్రయాణంలో మళ్ళీ యాదృచ్ఛికంగానే కలుసుకున్నాము. విధాత మనల్ని ఇలా కలపాలని తపన పడ్డాడేమో ... " అని తనూ నవ్వాడు విజయ్.

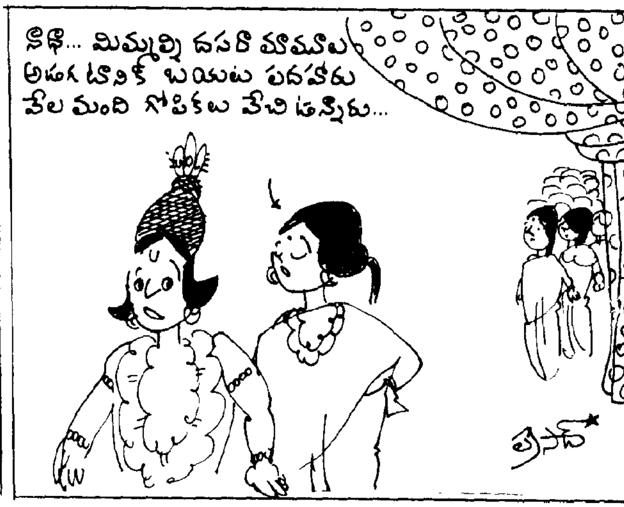
కాసేపు ఎవరూ మాట్లాడలేదు.

విజయ్‌లో ఆలోచనలు ఒకే రూపు దిద్దు కుంటున్నాయి. మురళిని చూసిన నాలుగురోజుల

నుంచి ఆమెను గురించే ఆలోచిస్తున్నాడు. ఆమె దయనీయమైన కథనం విన్నాక అతని ఆలోచనలకు బలం పెరిగింది. నిర్ణయం మాత్రం అంత త్వరగా తీసుకోలేకపోతున్నాడు. అంతరంగంలో అస్తవ్యస్తమైన ప్రతిమ ఒకటి తయారవుతోంది. దానికి రంగులు పులిమి అద్భుతమైన ప్రతిమను చేయాలని అతని తపన.

రైలు తన గమ్యం చేరుకోవాలని ముందుకు పరుగులు తీస్తోంది. అదే రైలు కాశీ ప్రయాణమపుడు వాతావరణం చాలా భీభత్సంగా, ఉరుముల మెరుపులతో కూడిన జడివాన కురిసింది. ఇప్పుడు ఆ వాతావరణం లేదు. మామూలుగా ప్రశాంతంగా వుంది ప్రకృతి. ఒక రకంగా మురళి – విజయ్‌ల మనస్సులు కూడా అలాగే ప్రశాంతంగావున్నాయి. కాశీవిశ్వేశ్వర దర్శనానంతరం వారి హృదయాలు తాత్కాలికంగా కుదుటపడ్డాయి.

"మళ్లీ మనం కలుసుకున్నాము కాబట్టి నిన్నో మాట అడగాలనిపిస్తుంది. అడగనా మురళీ ? – "

"ఏమిటది ? – "

విజయ్ ఒక్క క్షణం ఆగి "మనం ఇలా ఒక్కొ్కరొకరం వంటరిగా ప్రయాణించే కన్నా కలిసి ప్రయాణిస్తే ఎలావుంటుంది ? – " అని ఆమె ముఖంలోకి చూసాడు. ఆమె ముఖంలో ఏ భావమూ గోచరమవలేదు.

"ఇప్పుడు చేస్తున్నది అదేగా – " అన్నది.

"ఇది తాత్కాలికం. శాశ్వతంగా కలిసి ప్రయాణిస్తే బావుంటుందనిపిస్తుంది – "

"ఎవరికి బావుంటుంది ?" ఆమె కనుబొమలు ముడివడ్డాయి.

"నీకు, మరియు నాకు – "

"మన గమ్యాలు వేరు. అలాంటప్పుడు

మానస మురళి

మనం కలిసి ప్రయాణం చేయగలము ? అది జరిగే పనికాదు – "

"మనసుంటే మార్గం వుండకపోదు. ఆలోచించు – "

"మనసనేది వుంటేనేగదా మార్గం వెదకడానికి."

"ఏమైనా ఇంత వైరాగ్యం పనికిరాదు. జీవితాన్ని ప్రతిభావంతంగా సుఖమయంగా మనకు ఇష్టమైన రీతిలో దిద్దుకోవాలంటే నేర్పు – ఓర్పు కావాలి. బహుశా నా ఆంతర్యం ఈపాటికి నీకు అర్థమయే వుంటుంది కదూ ! కానీ ఒక విన్నపం. నా గురించి వికృతంగా – అసహ్యంగా మాత్రం ఆలోచించవద్దు. పోయిన వాటిని గురించి ఆలోచించి బాధపడేకన్నా వున్నవాటితోనే

"మనసు!"

ఎడారిలాంటి –
సగటు మనిషి జీవితంలో ...
ఎండమావిలా ...!

ఆశ ...
అహర్నిశలూ ...
ఊరిస్తూనే వుంటుంది... !!!
ఒంటెలా మనస్సు –
పరుగులూ తీస్తూనే వుంటుంది...!!!
మనిషి మట్టిలో కలిసేవరకూ...

ఆశ ...
ఊరించడం మానదు... !!
మనసు...
పరుగులు దీయక తప్పదు...!!!

— "సాయిబాబ"

సరిపెట్టుకోవడం మంచిదని నా అభిప్రాయం. నీ అభిప్రాయం కూడా అదేననుకుంటాను – "

మురళి మాట్లాడలేదు. ఆమె ఆంతర్యంలో ఏమున్నదో అతనికి అవగతం కాలేదు.

"వంటరితనానికి మించిన శిక్ష మరొకటి లేదు మనిషికి. ఏ జీవికైనా ఒక తోడు కావాలి. ఆ తోడు మనం కోరుకున్నదైతే మనసు తృప్తి నుంచి సంతృప్తికి ప్రయాణిస్తుంది. ఆలోచించు ... తొందరలేదు. ఈ రైలు తెల్లవార్లు ప్రయాణిస్తుంది. మన మన గమ్యాలు చేరుకునేసరికి ఇంకా చాలా సమయం వుంది – " అని అన్నాడు విజయ్.

మురళి మాట్లాడలేదు. ఒకసారి గాఢంగా నిట్టూర్చి కాళ్లు పైకి పెట్టుకుని రెండు చేతులు కాళ్లకు చుట్టుకుని గడ్డం ఆన్చి, కిటికీలోంచి ఎక్కడో చూస్తూ వుండిపోయింది.

తరువాత విజయ మరేమీ అడగలేదు.

* * *

తెల్లవారింది !

రాత్రంతా రైలు ఏవేవో స్టేషన్లలో ఆగుతూ, కదులుతూ పాతవారిని దింపుతూ, కొత్తవారిని ఎక్కించుకుంటూ ముందుకు వెళుతోంది.

విజయ్‌కు మెలుకువ వచ్చింది ! రాత్రంతా గాఢ నిద్ర పోయాడు. ఆ నిద్రలో ఎన్నో కలలు... ఆ కలల్లో తను కోరుకున్న జీవితం తాలూకు ఛాయలు దర్శన మిచ్చాయి. అంతరంగంలోని ప్రతిమ పూర్ణ ప్రతిమగా హత్తుకుపోయింది.

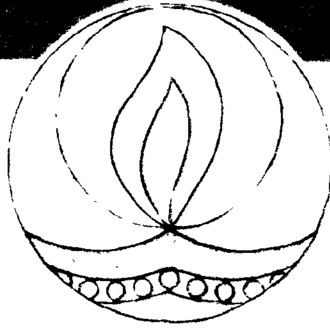
బద్ధకంగా ఆవలిస్తూ కళ్లుతెరిచి యెదురు సీటువంక చూసేడు. ఖాళీ సీటు అతన్ని చూసి ఫక్కున నవ్వినట్లుయింది......! ?

[అయిపోయింది] ●

ఎన్‌ట్రైస్®

మీ వ్యక్తిత్వాన్ని ప్రజ్వరిల్లించును

ఈ పండుగ సమయాల్లో మీ జీవితాలలో మరింత వెలుగును నింపడానికి ఇదొక సదవకాశము. మీ ఆత్మీయుల మరియు మీ సంతృప్తికి ఎన్‌ట్రైస్ బట్టలను కొనండి. ఎన్‌ట్రైస్ శ్రేణిలో పాలియెస్టర్, పాలియెస్టర్ మిశ్రమం, కాటన్‌లలో ఎన్నో రకాల చీరలు, సూటింగులు, షర్టింగులు, యూనిఫాం బట్టలు మరియు డ్రెస్ మెటీరియల్ లభించును.

మంచి అభిరుచి. తగిన ధరలు.

నేషనల్ టెక్స్‌టైల్ కార్పొరేషన్ (తమిళనాడు మరియు పాండిచెరి) లి
భారత సర్కారుపు ఒక ఉద్యోగ సంస్థ
10.64 సోమనుందరం మిల్స్ రోడు, కోయమత్తూరు 641009

MCA/NTC/91/TEL

ఇండెంటింగ్ ఏజెంట్లు : ఆంధ్ర ప్రదేశ్ బాలాజీ టెక్స్‌టైల్ ఏజెన్సీస్, 3-4-394, దొబ్బాకో బజారు, సికింద్రాబాద్-500 003 (ఏ.పి). సంగం టెక్స్‌టైల్స్ ఏజెన్సీస్, 230, మొదటి అంతస్తు, డి.బి. రోడ్డు, కోయమత్తూరు-641 002 ఆర్. పి. డిస్ట్రిబ్యూటర్స్, 3-4-394, దొబ్బాకో బజారు, సికింద్రాబాద్-500 003 (ఏ.పి)

సంతోషమే సగం అందం

అందం అనేటటువంటిది అందరి ఆధీనం లోను అందుబాటులోనూ వున్నటువంటిది. కేవలం శరీరసౌష్ఠవం ఉన్నవాళ్ళు, మొహం బాగా ఉన్నవాళ్ళు, పచ్చని ఛాయ కలిగినవాళ్ళు — వీళ్లే అందమైనవారనుకోవటం పొరబాటు. అందం, అంటే కన్ను ముక్కుతీరు చూడ చక్కగా ఉండటం ఒక్కటేకాదు.

వికాసం అనేది అందాన్ని మించినది. ఒకసారి పేరుగాంచిన ఒకాయనకి ఒక పార్టీలో ఒక యువతితో పరిచయం అయింది. ఆమెతో ఆమాటా ఈమాటా మాటాడుతూ ఉండగా రెండు గంటలు తెలియకుండా గడచిపోయాయి. తరువాత ఆమె గురించి తన స్నేహితునితో చెబుతూ, "చార్మింగ్ లేడీ" (చాలా ఆకర్షణీయమైన యువతి) అన్నారుట. ఇంటికి వచ్చాక ఆమె గురించి ఆలోచిస్తే, ఆయనకు ఒక విషయం చాలా ఆశ్చర్యం కలిగించిందట. ఆమె అమోఘమైన సౌందర్యవతికాదట. ఆమెలో అందానికి కావలసిన పడికట్టురాళ్ళ తూకపు సరకులు ఏమీ కనిపించలేదట. మాటవరసకి ఛాయ ఏమీ ఎక్కువకాదు. ముక్కు నువ్వు పువ్వులా లేనేలేదు. గట్టిగా చూస్తే కొంచం పెద్దది కూడా. కళ్లకి కమలాలకి ఎక్కడా పోలికేలేదు. పైగా పలువరస చూస్తే ముత్యాల సరం గుర్తుకిరాలేదు. కొంచెం ఎగుడు దిగుడుగా కూడా ఉన్నాయట. అయితే ఇవన్నీ, ఆమె వినయం, వందనం వల్ల, ఆమె ముఖ వికాసం ముందు, సూర్యుని ముందు నక్షత్రములలాగు ఎక్కడా కంటికి కనుపించకుండా పోయాయిట. ఆమెలో వున్న నమ్రత, ఎదుటమనిషి చెప్పే విషయంమీద కనుపరచే ఉత్సాహము సానుభూతి, మానవ స్వభావములో మంచి అనేది ఎక్కువగా వుంటుందనే ఒక నమ్మకం, యివి ఆమె ముఖానికి కళా కాంతి ఇచ్చాయి; వికాసవంతం చేశాయి.

కొందరు యెవరితోటి అయినా మాట్లాడేటప్పుడు, ఎదుటమనిషి ఏమైనా చెప్పడానికీ అసలు వీలు ఇవ్వరు. ఎంతసేపు తమ సొంత విషయాలే చెప్తారు. తను గొప్ప, తమ అభిప్రాయాలు ఇలాంటివి అన్నమాట. ఇలా కాకుండా ఎదుటిమనిషిని గౌరవించాలి. వాళ్ళ చెప్పేమాటలు సాంతం వినాలి. ఇవి మంచి గుణాలు. ఇటువంటివే అందానికి, అంటే అసలైన అందానికి లక్షణాలు.

ఆత్మవికాసం సూర్యుడిలాంటిది. ఇది వెలుగుతున్నంతసేపు, ఇతర శారీరక లోపాలన్నీ కప్పడిపోతాయి. ఎప్పుడైతే ఈ వికాసం అంతరిస్తుందో, అప్పుడు చీకటిలో నక్షత్రాలలాగ ఒక్కొక్క లోపము కొట్టవచ్చినట్లు కనుపిస్తుంది.

మనిషికి అందాన్ని ఇచ్చే గుణాలు చాలా ఉన్నాయి. చిరునవ్వు వుందే, దీనికున్న విలువ, శక్తి అపరిమితమైనవి. అందమైన ముఖము కలిగి, ప్రతినిముషము రుసరుసలాడుతూ, కనుబొమ్మలు ముడచి కళ్ళు చిట్లించుకునే వాలకము కల మనిషి ఎవ్వరినీ ఆకర్షించదు సరికదా, ఆమె కనుముక్కు తీరు అందం కూడా కనుపించదు. మొత్తంమీద అంద వికారికి ఉండే లక్షణాలు ఆమెకి సంప్రాప్తిస్తాయి.

ఒక శ్రీమంతుడికి ఇద్దరు ఆడపిల్లలు ఉండేవారుట. పెద్దమ్మాయి చాలా అందమైనది, చిన్న అమ్మాయికి అందంలేదు. తల్లి తండ్రులు, చిన్న అమ్మాయి విషయంలో చాలా కించపడుతూ వుండేవారు.

పెద్దమ్మాయికి తను అందమైనదని తెలుసు. తన అందంవల్ల తను యితరులను అడుగకుండానే తనకు కావలసిన పనులు జరుగుతాయి అన్న ఒక ధీమా వుండేది. దాంతో మనుష్యులను లెక్క చేసేది కాదు. తనకంటే అందమైన వారు లేరన్న ఒక గర్వముండేది. అందం వుండుటంవల్ల మనుష్యులు ఆ అమ్మాయి చుట్టూ చేరేవారు.

చిన్న అమ్మాయి మనసు చాలా మంచిది, అందం లేదని తెలుసు. అందువల్ల తన గురించి ఎక్కువ ఆలోచన మానివేసింది. ఇతరులయందు ఎక్కువ సానుభూతి చూపుతుండేది. ఎప్పుడూ చిరునవ్వుగల ముఖముతో ఎవరికి ఏ చిన్న సహాయము చేయగలుగుతానా అని ఎప్పుడూ చూస్తూ వుండేది. దయ, సానుభూతి, సహాయం చేసే గుణం ఇవి వుండుటవల్ల చుట్టపక్కాలు; ఇరుగు పొరుగులు ఈ అమ్మాయి చుట్టూ చేరేవారు. అభిమానము చూపేవారు. అది మొహమాటానికి చూపే అభిమానం కాదు. నిజమయినది; నిలకడ అయింది.

పెద్దమ్మాయికి తనకంటే అందమైన వారిని చూసినప్పుడల్లా అసూయ బయలుదేరేది. మాటవరుసకి ప్రపంచంలో అందం వున్నవాళ్ళు ఒకళ్లకంటే ఎక్కువ వుండకుండాపోరుగాదండి. ఆఖరికి తన చెల్లెలిని ఎవరు మంచిదని పొగిడినా కూడా చాలా అసూయపడేది; ఈ తలంపులలో తనమీద నుంచి దృష్టి యితరులమీదికిగాని, తన చుట్టూవున్న అందమైన దృశ్యాలమీదగాని పోనిచ్చేదికాదు. దాంతో ముఖముమీద చిరునవ్వు పూర్తిగా పోయింది. కళ్లచుట్టూ నల్లటి మచ్చలు ఏర్పడ్డాయి.

పెద్దమ్మాయి పెళ్లిచూపులకు, పెళ్ళికొడుకు తలిదండ్రులు అంతా తరలివచ్చారు. అమ్మాయి చాలా అందమైనదని అప్పటికప్పుడే తెలియటంవల్ల, వారి రాక కూడా పూరికే నావ్‌కే వాస్తే అనే కబురు తెలిసింది. అన్ని విషయాలు ముందే మాట్లాడుకోవడమైపోయింది, అంతా నిశ్చయమైపోయినట్లే లెక్క.

పెళ్లివారికి కాఫీ ఫలహారములు చిన్నమ్మాయి అందించింది. అక్కకి పెళ్లివారొచ్చారన్న ఉత్సాహంలో ఆ అత్తగారికి, మావగారికి, కాబోయే బావగారికి, అందరికీ ఓ చిరునవ్వు పారేసింది. మామగారు కళ్ళజోడు కోసం వెతుకుకొంటూ

శ్రీమతి టంగుటూరి సూర్యకుమారి

టంగుటూరి
సూర్యకుమారి
[సుప్రసిద్ధ సినిమా నటి]

సీత కాదలచినా, శూర్పణఖ కాదలచినా అంతా మన చేతిలోనే వుంది!

వుంటే, చెయ్యి కడుగుకోటానికీ స్నానాలగదిలోకి వెళ్ళినప్పుడు అక్కడ పెట్టారేమోన్ని అక్కడకు వెళ్ళి వెతికి కళ్ళజోడు పట్టుకవచ్చి యిచ్చింది. ఎంతో ఒద్దిక వందనం అయినపిల్ల అన్నారు అబ్బాయి తల్లిదండ్రులు. అంతా తరలి వెళ్ళిపోయారు, ముహూర్తం గురించి వ్రాస్తామని. సరే రెండు రోజులు పోయాక ఉత్తరం వచ్చింది.

"అబ్బాయికి చిన్నమ్మాయి నచ్చింది కాబట్టి పెద్దమ్మాయికి సంబంధం కుదిరేదాకా ఆగుతాము, తరువాతే చేయవచ్చు" అని వ్రాశారు!

ప్రతి వ్యక్తికి భగవంతుడు ఇచ్చిన కానుకలు వున్నాయే, చెప్పనలవి కానివి ఒక్కొక్క వ్యక్తిలో ఒక్కొక్కటైనా ఆకర్షణీయమైన గుణం వుండి తీరుతుంది.

ఎప్పుడూ, మనలో ఉన్న లోపాలను లెక్కించుకుంటూ ఉండడం, మన గొప్పని గురించి తలపోసుకుంటూ ఉండడంకంటే, నలుగురి మధ్యకు వెళ్ళేటప్పుడు మన స్వంత విషయాలు కొంతసేపు అయినా మర్చిపోవాలి. భగవంతుడు ప్రసాదించిన "మంచి" అనే గుణం మనలో ఎంతో ఉంది. దానిని ఎంతవరకు మనము ఇతరులకు ఇవ్వకలుగుతామూ? అని ఆలోచిస్తే అది మనిషికి గొప్ప వ్యక్తిత్వాన్ని, కాంతిని ఇస్తుంది. ఆత్మ వికాసానికి ఇదొక విధానం.

మంచి తలంపులు, ఇతరుల చెడుగు కోరకపోవడం, ఇతరులు బాగుపడినపుడు వారికి శుభాలు జరిగినపుడు సంతోషం పొందడం, ఇవి అందానికి ఆయువుపట్టులు. చూడండి ఒక మంచి తలంపు వచ్చినప్పుడు మనకు తెలియకుండానే మన ముఖము వికసిస్తుంది. అప్పుడు గనుక అద్దంలో చూసుకుంటే, "మనముకూడా ఫరవాలేదు. మా దగ్గవాళ్ళల్లోకే చెందుతాము" అనిపిస్తుంది! అలాగే, ఒకరిని నమిలి మింగేయాలని తోచినప్పుడు గనుక అద్దంలో ముఖము చూసుకుంటే, ఎంత అందమైన వాళ్ళైనాసరే ముడతబడిన ముఖముతో చాలా అసహ్యంగా కనుపిస్తారు. వేరే శూర్పణఖలను రావణాసురుళ్ళను చూడనక్కరలేదు.

సీతల మవుదామన్నా శూర్పణఖలమవుదామన్నా, రాములవారి మవుదామన్నా రావణాసురుల మవుదామన్నా అంతా మన చేతిలోనే ఉందంటే నమ్మండి. భగవంతుడు మనకి ఆ శక్తిని యిచ్చాడు. కాని మనము అది గుర్తించలేము. సునాయాసంగా ఏది లభిస్తే దానినే కోరుతాము. గాని కష్టతరంగా కొంత ప్రయాసపడి పొందవలసినటువంటి వాటిని అంతగా ఆశించము. రెడీమేడ్‌గా అందాన్ని భగవంతుడు ప్రసాదిస్తే దానిని చూసి మురిసిపోతామే గాని, మనలో మన్న స్వభావాన్ని మార్చుకుని దానివలన కలిగే ఆనందాన్ని, అందాన్ని పొందాలంటే, నిజమైన దృఢమైన నమ్మకం, నిశ్చయము కావాలి దీని ఫలితాలు శాశ్వతమైనవి.

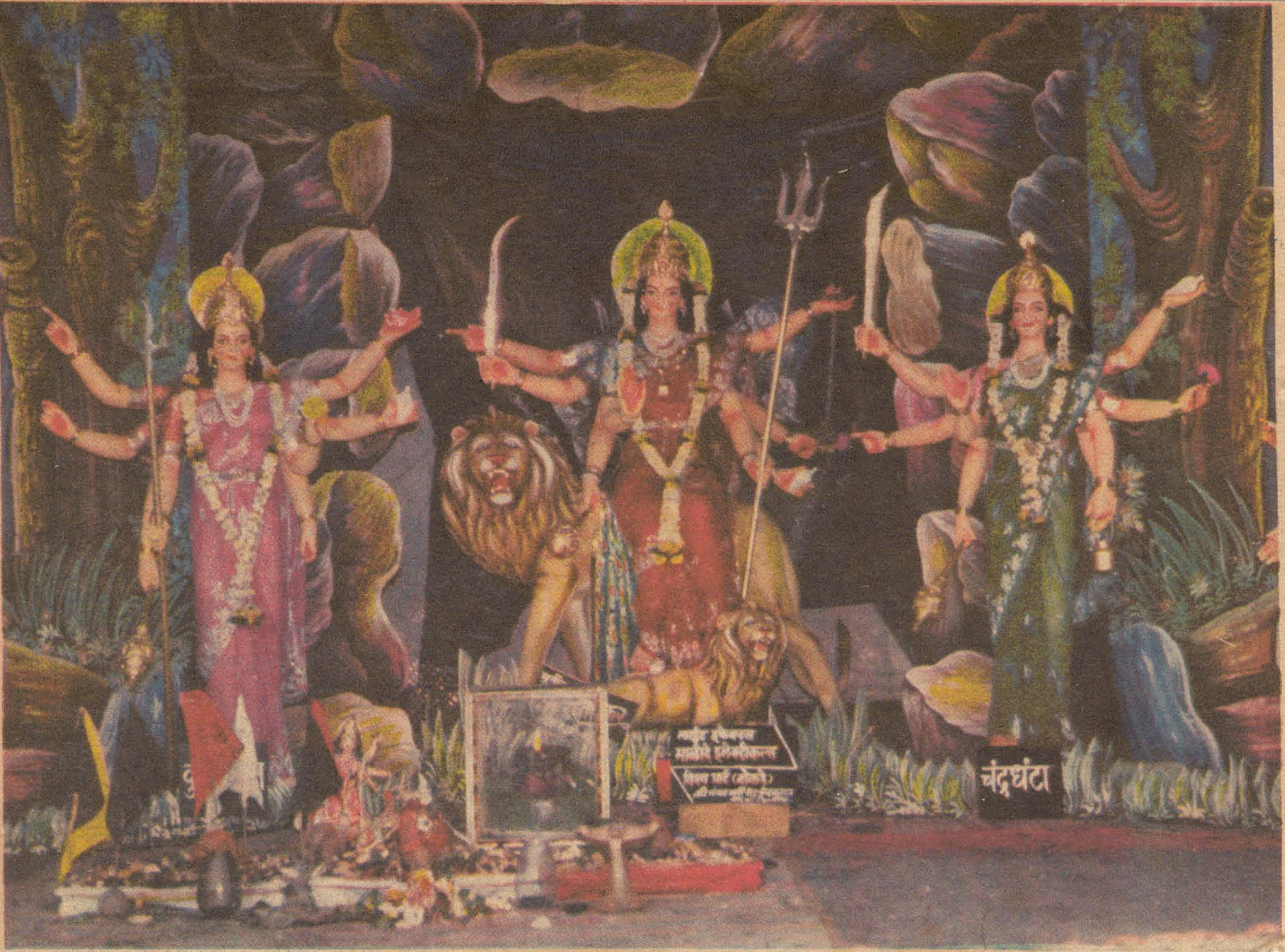
మనోవికాసాన్ని, అందాన్ని చంపే గొప్ప దుర్గుణమొకటి వుంది—అసూయ. మానవులం కాబట్టి ఇది ఎప్పటికప్పుడు యితర దుర్గుణాలలాగే తల ఎత్తుతూ ఉంటుంది. ఎప్పటికప్పుడు చంపివేసినాసరే. ప్రతిదినము స్నానము చేసినట్టుగా, మొక్కలమధ్య రోజూ మొలిచే కలుపును ఎప్పటికప్పుడు పీకివేసినట్టుగా, మనస్సుని ఎప్పటికప్పుడు శుభ్రపరుస్తూ వుండాలి. ఇది కష్టమైన పనికాదు. అభ్యాసము కూసువిద్య అంటారు. అలవాటు మానవునికి పుట్టుకతోవచ్చిన లక్షణము. ఒకసారిగనుక ప్రారంభంచేస్తే, దాని అంతట అదే తరువాత యంత్రములాగ నడచిపోతుంది. అప్పుడు మనిషి సుగుణాలపుట్ట అయిపోక పోయినా సుగుణాలు ఎక్కువ అబ్బుతాయి. దుర్గుణాలకన్న వాటిదే ఎక్కువబలం అవుతుంది.

అసలు అసూయపడటానికి మానవునికి అగత్యంలేదు. అందమైనవాళ్ళ ప్రపంచంలో చాలమంది వున్నారు.

ఒక అమ్మాయి అందంగా వుంటుంది. ఇంకోఅమ్మాయి చాలా అందంగా ఉంటుంది. మరోఅమ్మాయి అంతకన్న అందంగా ఉంటుంది. ఇలా ప్రపంచం అంతటా శారీరకమైన అందంలో అంతస్తులు ఉండవచ్చు. ఉంటాయి; అయితే, ఒకరికి ఉండే వ్యక్తిత్వం, ఆకర్షణ, ప్రత్యేకత ఇంకొకరికి ఉండవు. ఎవరి మంచి లక్షణాలు వారివే కాబట్టి ఎవరిస్థానంలోవాళ్ళే గొప్పవాళ్ళు. వాళ్ళని మించినవాళ్ళు ఉండరు. అందుచేత అసూయకి చోటు ఎక్కడ?

ఉద్యోగాలలో, డబ్బు, కుటుంబ ప్రతిష్ట, మొదలైనివాటిలో ఈ అసూయ బాగా కనబడుతుంది. లేనిచోటకి చొచ్చుకువెళ్తుంది. దీన్ని, ఈ జాతి దుర్గుణాలనూ ఎంత దూరంగా ఉంచితే అంత అందంగా ఉంటాము. ఈ అందం నిజమైనది. స్థిరమైనది. ●

ఆంధ్ర - వారపత్రిక
1956 అక్టోబరు 3
పంచిక నుంచి

వివిధ ప్రాంతాలలో దసరా పండుగ

దుష్ట శక్తుల్ని అణచివేసే దైవిక శక్తి స్వరూపమే 'దుర్గ'! దౌష్ట్యాన్ని సమసింపజేసి, శాంతిని, సౌఖ్యాన్ని ప్రభవింపజేయటం ద్వారా సర్వమానవ కళ్యాణాన్ని కలిగింపజేయటమే దైవత్వ లక్షణమని ప్రబోధించటమే దుర్గాష్టమి పర్వదినంలోని పరమార్థం !

దానవుడు, దుష్టుడై దున్నపోతు ఆకృతిలోనున్న మహిషాసురుని సంహరించే నిమిత్తమై, పది చేతులతో, అందమైన దేహంతో సింహంపై అధిరోహించిన 'దుర్గాదేవి' అవతరించింది.

ప్రాచీన భారతీయ పురాణ గాథల్ని బట్టి చూస్తే, దానవుడైన మహిషాసురుడు, తన బల గర్వంతో దేవతల్ని చిత్రహింసలూ పెడుతూ, దేవేంద్రుని సింహాసనాన్ని ఆక్రమిస్తాడు. దేవతలు తమ పదవుల్ని, స్థానాల్ని కోల్పోయి అసహాయంగా నిలిచిపోయారు. అప్పుడు బ్రహ్మ, విష్ణు, మహేశ్వరులు తదితర దేవతలు సహాయం కొరకై ఆదిశక్తిని వేడుకొంటారు. వారి ప్రార్థనలు విన్న ఆదిశక్తి, తన అంశతో అద్భుతమైన శక్తినికల్గిన 'దుర్గ'నూ సృజింపజేస్తుంది.

శ్రీశైల దేవాలయ శిల్పం

ఫొటో : వెల్లటూరి పూర్ణానందశర్మ

'దేవి' హళేబీడు శిల్పం

—ఫోటో : బి.జి. శేఖర్‌బాబు

ఇలా జనించిన 'దుర్గ'కు దేవతలు ధనుస్సుల్ని, ఆయుధాల్ని, ఆభరణాలనూ కానుకలుగా సమర్పించి, మహిషాసురుని సంహరించమని వేడుకొంటారు. ఆమెకు ఆయుధమైన సింహాన్ని హిమవంతుడు బహూకరిస్తాడు. ఆ వెంటనే ఆమె విశ్వం మొత్తాన్ని ఆవరించే రీతిలో తన చేతుల్ని చాచి, మహిషాసురుని యుద్ధానికి రమ్మని సవాలు వేసింది. పదునైన తన ఏళ్ళను చాచుకొని, మహిషాసురుడు ఆమెతో యుద్ధానికి తలపడ్డాడు. ఘోర యుద్ధం జరిగాక 'దుర్గ' తన పాశాలతో మహిషుని పట్టి బంధించి, నిస్సహాయుని చేసి, పదునైన తన కత్తితో సంహరించి వేసింది. ఇదీ సూక్ష్మంగా మహిషాసుర మర్దని అయిన 'దుర్గాదేవి' వృత్తాంతం !

మంచికీ, చెడ్డకి జరిగే తుది పోరాటంలో మంచికే విజయం లభిస్తుందని ఈ వృత్తాంతం తెలియజేస్తున్నది.

భారతదేశంలో మిగతా అన్ని ప్రాంతాలలో కన్నా బెంగాల్ రాష్ట్రంలో దుర్గా పూజ పర్వదినాన్ని ఎంతో వైభవంగా జరుపుకొంటారు. బెంగాలీలు తమ రాష్ట్రంలో ఉన్నప్పుడు ఎంత ఘనంగా జరుపుకొంటారో, రాష్ట్రం వెలుపల ఉన్నప్పుడు అంతే రమ్యంగానూ జరుపుకొంటారు.

కలకత్తాలో ఒక వారం రోజుల పాటు 'పూజ వారం'గా భావించి, ఆ వారం రోజులు ప్రతికూడలిలోనూ, దేవిని ప్రతిష్ఠించి, అలంకరించి పూజలు, భజనలు జరుపుతారు. అక్కడి పార్కులలో పెద్ద పెద్ద ప్రమాణాల్లో దేవి ప్రతిమల్ని ఏర్పరచి, పూజల్ని జరుపుతారు.

ఇక దక్షిణ భారతంలో ఈ వైభవాన్ని నవరాత్రి పేరిట జరుపుకొంటారు. తమిళనాడులో నవరాత్రిలో మూడు రాత్రులు లక్ష్మీదేవిని, మూడురాత్రులు పార్వతీదేవిని, మిగిలిన మూడు రోజులు సరస్వతిదేవిని కొలుస్తారు. దాదాపు ప్రతి గృహంలోనూ 'కొలువు' పేరిట రమ్యంగా బొమ్మల్ని ఒక కొలువుగా ఏర్పాటు చేస్తారు. ఈ కొలువులో 'కలశాన్ని' తప్పకుండా ఉంచుతారు. ఈ కలశం దుర్గాదేవికి ప్రతిరూపంగా భావించబడుతుంది. నవరాత్రి చివరి రోజునూ నవరాత్రి సరస్వతి పూజ లేదా ఆయుధ పూజ పేరిట పుస్తకాల్ని తమ వృత్తి సంబంధమైన వస్తువుల్ని పూజ చేస్తారు. ఇక పదవరోజు 'విజయదశమి' పర్వదినం జరుపుకొంటారు. ఈ రోజును విజయారంభంగా కూడా భావిస్తారు. సామాన్యంగా ఈ రోజునే తమ పిల్లల చేత అక్షరాభ్యాసాన్ని చేయిస్తారు.

కర్ణాటకలో దసరా ఎంతో విశిష్టమైన పర్వదినంగా జరుపుకోబడుతున్నది. వేలకొద్దీ ప్రజలు చాముండేశ్వరి దేవాలయంలో ఈ పర్వదిన సందర్భంగా పూజలు జరుపుతారు. మైసూర్ నగరంలో పెద్ద చాముండేశ్వరి ఆలయం ఉంది. ఈ పర్వదిన సందర్భంగా ఆ నగరాన్ని ఎంతో రమ్యంగా తీర్చిదిద్దుతారు.

ఈ రాష్ట్రాలతో పోలిస్తే కేరళరాష్ట్రంలో ఈ పర్వదినం చిన్న పండగగానే గోచరిస్తుంది. అక్కడ ఆయుధ పూజనూ, విజయదశమిని తమ గృహాల్లోనే జరుపుకొంటారు.

వ్యాసం : శ్రీ నగేష్

కలర్ ఫొటో : గట్టా రత్తయ్య.

దసరా నీతి

నిత్య జీవితంలో నువ్వెంత
నిజాయితీ పరుడవైనా —
లంచగొండితనానికి
పూర్తి వ్యతిరేకివైనా —
ప్రియమైన సోదరా,
అడిగినవారికి
నువ్విచ్చితీరాలి
పండుగ మామూలు !

— వరాగిత్

స్త్రీలకు వారసత్వపు హక్కు లుండవలెను

శారదా చట్టం ఖచితంగా అమలు జరుపవలెను

మహిళలకు కాంగ్రెసులో ఎక్కువ ప్రాతినిధ్యం యివ్వవలెను

తూర్పుకృష్ణా మహిళాసభ తీర్మానములు

తూర్పు కృష్ణామండల ప్రథమ రాజకీయ మహిళాసభ పామర్రునందు కోయిలమూడి కోటయ్యగారి బియ్యపుమర ఆవరణలో శ్రీమతి డాక్టరు కొమర్రాజు అచ్చమాంబ, ఎల్.ఆర్.సి.పి. అండు ఎస్.యల్.ఎమ్. గారి యాధిపత్యమున సమావేశమయ్యెను. సభ జాతీయ గీతములు, కర్షక, కార్మిక సంబంధమైన పాటలతోను ప్రారంభమయ్యెను.

ప్రారంభోపన్యాసము

శ్రీమతి పెరంబూరు సుభద్రమ్మ బి. ఏ. గారు సభను ప్రారంభించి ప్రారంభోపన్యాసము నిచ్చుచూ యీ దేశమునందు యిటీవల సాగింపబడిన సహాయ నిరాకరణోద్యమమును గురించి క్లుప్తముగా నుపన్యసించుచూ, ప్రస్తుతము, ఇండియా ఆక్టు (1935) అమలులోనికి వచ్చి యుండుటయు, ఆ యాక్టు వల్ల దేశమునకుగల నష్టములను విపులముగాను సభ్యులకు తెలియపరచిరి. యీ క్రొత్త చట్టము అమలులోనికి వచ్చుటయు, గవర్నరులను వారి యొక్క ప్రత్యేకపు అధికారములను కాంగ్రెసు మంత్రులు దేశోపకారమగు కార్యములు చేయునప్పుడు వాడకుండ కాంగ్రెసు మంత్రులకు సహాయకార్లుగా యుందుమని కోరిన హామీని, గవర్నరులు యివ్వకుండుటయు నడమంత్రపు మంత్రివర్గమువారు ప్రస్తుతము రచయితులకు భూమిశిస్తులు తగ్గించుటకును, విద్యాభివృద్ధికిని చేయనున్న కార్యక్రమము, ప్రజలను మోసపుచ్చుటకేగాని దేశమునకు లాభము కలుగజేయుటకు గాదనియు, ఇకముందు జరుగనున్న స్వాతంత్ర్య పోరాటములో, మహిళామణులు త్యాగశీలురై వెనుకటివలెనే కాంగ్రెసుకు సహాయపడవలసినదని సభికులను హెచ్చరించిరి. కొత్తపట్టణము రాజకీయ పాఠశాలయొక్క అవస్థలను గురించి చెప్పి, మహిళామణులందరు దేశసేవకై పాటుపడవలసినదనియు ఉపన్యసించిరి.

వెంటనే 16 గురు సభ్యులను ఎన్నుకొని, మహిళాసభలు జరుపుచుండుటకును, ముందు జరుగవలసిన కార్యక్రమమును తయారు చేసి ఆచరణలో యుంచుటకును సంఘ మొకదానిని ఏర్పాటు చేసిరి. యీ సంఘమునకు శ్రీమతి వల్లభనేని సీతామహాలక్ష్మమ్మగారు అధ్యక్షులుగను శ్రీమతులు తంగిరాల సీతారామమ్మ, కాట్రగడ్డ బసవమ్మగార్లు సంయుక్త కార్యదర్శులుగను నియమింపబడిరి.

తీర్మానములు

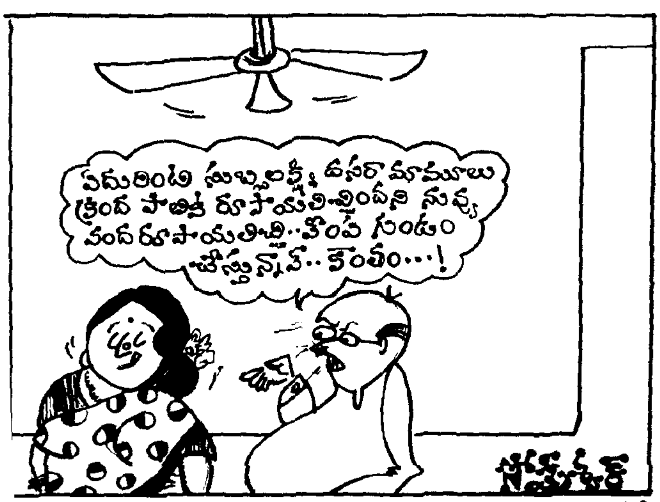
మహిళా మహాసభయందు ఏకగ్రీవముగా అమోదింపబడిన తీర్మానములలో ముఖ్యమైనవి దిగువ వివరింపబడినవి.

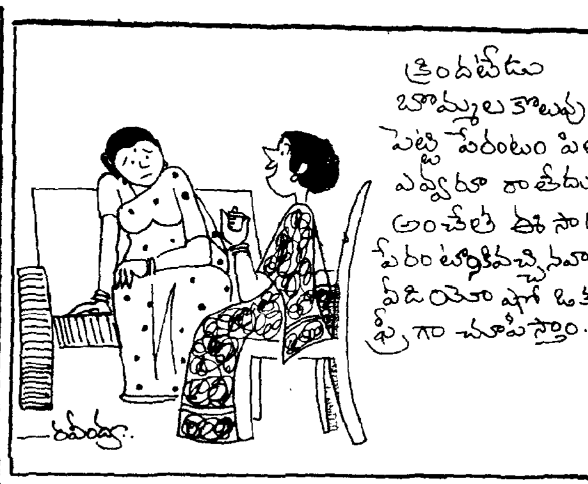
దేశముయొక్క స్వాతంత్ర్యోద్యమమందు పనిచేసి వీరమాతలనిపించుకొనినట్టి, మాతక్కి సీతారామమ్మ, ఎర్నేని పుల్లమ్మ, అరెకపూడి మహాలక్ష్మమ్మ, కొండా వెంకటసుబ్బమ్మ మొదలగువారల మరణములకు యీ సభవారు విచారము తెలుపుచూ, వీరి కుటుంబములకు యీ సభవారు సానుభూతిని తెలియజేయుచున్నారు.

2. నూతనముగా భారతదేశమునకు యీయబడిన రాజ్యాంగచట్టము భారతదేశ స్వాతంత్ర్యోద్యమమును రూపుమాపుటకనువగునట్లుగాను యిదివరకున్నట్టి స్వల్ప హక్కులను కూడ పోగొట్టి విజ్ఞానాభివృద్ధిని సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యాన్ని దాస్య విముక్తిని కాంక్షించుచున్న భారతీయులను యింకను దాస్యమునందుంచుటకు వీలగునట్లుగాను ఉన్నందున ఆ నూతన రాజ్యాంగ చట్టమును యీ సభవారు తీవ్రముగ నిరసించుచున్నారు.

(ఎ) ఆర్థిక రాజకీయశాస్త్రాన్ని ప్రజలలో పెంపొందించుటకుగాను వంగోలు తాలూకా కొత్తపట్టణము గ్రామములో రాజకీయ పాఠశాల నేర్పరచి మహిళామణులకు కూడా ప్రవేశమిప్పించిన ఆంధ్రరాష్ట్ర యువజన సంఘ సామ్యవాద సంఘములవారిని యీ సభవారభినందించుచు ఆ పాఠశాలను ప్రపంచ శాంతికి భంగకరమని నిషేధించి విద్యార్థులుగానున్నవారిని లాఠీలతో మోది నానాకష్టములు పెట్టి అరెస్టు చేసిన ప్రభుత్వపు చర్య అమానుషమనియు, క్రూరమనియు విజ్ఞానమును కాంక్షించుచున్న భారతీయుల కవమానకరమనియు యీ సభవారు నిరసించుచు తీవ్రమైన ఆందోళన చేయవలసినదిగా సోదరీమణులను హెచ్చరించుచున్నారు.

(బి) బాపట్ల తాలూకా నిడుబ్రోలు గ్రామములో ఆర్థిక, రాజకీయ శాస్త్రమును నేర్పుటకుగాను రైతాంగ విద్యాలయములు నేర్పరచిన ఆచార్య రంగాగారిని యీ సభవారు అభినందించుచు తీరికవున్న సోదరీమణులందరు ఆ విద్యాలయమును కరిగి ఆర్థిక రాజకీయ విజ్ఞానులుగా తయారు కావలసినదని యీ సభవారు గోరుచున్నారు.

“మనం పంజరాల్లో చిలుకలం కారాదు”

పురుషులతోబాటు స్త్రీలు సమాన హక్కులు కోరవలెను

డాక్టరు కొమర్రాజు అచ్చమాంబ

డాక్టరు కొమర్రాజు అచ్చమాంబ

తూర్పు కృష్ణాజిల్లా రాజకీయ మహిళా సభకు అధ్యక్షత వహిస్తూ డా॥ అచ్చమాంబ గారు ఈ విధంగా చెప్పిరి.

భారత స్త్రీలు

ఇక మన సంగతి విచారింతము. ప్రస్తుతం మనం అధోగతిలోనున్నాము. మనకు పెండ్లే వృత్తి. పిల్లలను గనుట విద్యుక్తధర్మము. ఇతరులపైన ఆధారపడియుండుట తప్పించుకొనుటకు వీలులేని విధి. మన జీవితవస్తు పరిణామమంతా మనము పురుషునిచేత కీలుబొమ్మవలె ఉపయోగింపబడుటకో, లేక యెట్టి ప్రాముఖ్యములేక పురుషుని భోగలాలసత్వమును మాత్రము తృప్తిపరచుట కుపయోగింపబడుటకో యేర్పరుపబడినట్లు అగపడుచున్నది. ఇందుకు అనుగుణ్యముగా కావింపబడిన శాసనములు ఆచారములు మనలను పుట్టుకనుంచి చావువరకు వెన్నాడి మన జీవిత పారమార్థికమును అడుగడుగునకు చీల్చివైచి, పసితనమునందుగాని పెద్దవారమైన పిదప భార్యలుగా లేక తల్లులుగాగాని మనలను పురుషులతోపాటు సమాన హక్కు బాధ్యతలను అనుభవింపకుండా ఆటంకపరచుచున్నవి. వివాహ విషయములోనేమి దత్తత, వారసత్వము, ఆస్తిసంక్రమణ వగైరా హక్కుల విషయములలోనేమి మనకొరకు విధింపబడి అమలులోనున్న శాసనములు మన జీవితములను పంజరములలోని చిలుకలుగా మార్చివేసి బంధించివైచుచున్నవి. పురుషుని యిష్టము వచ్చినంత కాలమువరకు మాత్రము, పురుషుని యిష్ట ప్రకారము పరిమితముగా స్వేచ్ఛావాయువును పీల్చుట కవకాశమిచ్చు పురుషుని భర్తగా గల్గిన భార్యయే అదృష్టవంతురాలని మనలో చాలా మంది అభిప్రాయము. ఇదియంతయు పురుషుని నిరంకుశ శాసనములకు తరతరములనుండి అలవాటుపడియున్న మన మనస్సులు కల్పించు కొన్న భ్రమలేకాని నిజములు కావు. నిజమునకు మనముకూడా పురుషునితోపాటు రాజకీయ,ఆర్థిక, సాంఘికాది అన్ని విషయములలోను సమానముగా హక్కు బాధ్యతలు కల్గి మన వ్యక్తిత్వమును సంపూర్ణముగాను స్వేచ్ఛగాను పెరుగుటకు అవకాశము కల్పించుకొనవలసియున్నది. ఇందుకు మీకు నేను చెప్పు సలహా ఏమనగా మీరుకూడా రష్యా, ఫ్రాన్సు మొదలగు యితరదేశపు స్త్రీలవలె మీమీ హక్కు బాధ్యతలను గుర్తించి స్వాతంత్ర్యేచ్ఛను పొంది మన దేశముయొక్క రాజకీయార్థిక దాస్యమును తొలగింప సిద్ధముకండు. అంతవరకు మనకును మన దేశమునకును మోక్షములేదు. ఇప్పుడమలులోయున్న హిందూ దేశ రాజ్యాంగ చట్టము ప్రకారము యిటీవల జరిగిన యెన్నికలలో 56 మంది స్త్రీలు గెలుపొంది శాసనసభ్యురాండ్రుగా యున్నారు. వీరందరూ కూడా కాంగ్రెసు ఆదర్శములనే తమ దృష్టియందుంచుకొని మాతృదేశ రాజకీయార్థిక స్వాతంత్ర్యమునకై తమ యావచ్ఛక్తిని వినియోగింతురని నమ్ముచున్నాను. ●

ఆంధ్రపత్రిక 1937 జూన్ 9
పంచిక నుంచి

స్త్రీలకుకూడ పురుషులతోపాటు ఆస్తియందు వారసత్వపు హక్కు విధిగా నుండవలెనని అభిప్రాయపడుచూ యీ విషయమై త్వరలో చట్టము చేయవలసినదిగా ప్రభుత్వమును, శాసన సభా సభ్యులను యీ సభవారు హెచ్చరించుచున్నారు.

స్వదేశ సంస్థానములందును, ఏనాం మొదలగు గ్రామములందును, శారదా చట్టమునకు విరుద్ధముగా వివాహములు జరుగుచున్నందుకు యీ సభవారు అసమ్మతి తెలియజేయుచు, యీ విషయమై తగు చర్య తీసుకోవలసినదిగా ప్రభుత్వమును హెచ్చరించుచున్నారు.

భారతీయులకు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును కల్గించుటకుగాను ప్రయత్నించుచున్నకాంగ్రెసులో మహిళామణులకు తగిన ప్రాతినిధ్యము లేనందులకు విచారపడుచు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును కాంక్షించుచున్న సోదరీమణులకుకూడ తగిన ప్రాతినిధ్యము కలిగించవలెనని యీ సభవారభిప్రాయపడుచున్నారు.

బాల్య వివాహములను, వృద్ధులకు చిన్న పిల్లలనిచ్చి వివాహము చేయుటను యీ సభవారు నిరసించుచు యీ విషయమై తగు శ్రద్ధతో ఆంధోళనము చేయవలసినదిగా సోదరీమణులను యీ సభవారు హెచ్చరించుచున్నారు.

పునర్వివాహములను ప్రోత్సహించుట ప్రతి సోదరీమణియొక్క విధియనియు ఉచిత ధర్మమనియు యీ సభవారు సోదరీమణులను హెచ్చరించుచున్నారు.

తోడి మానవులను అంటరానివారినిగా చూచుట అమానుషమని, ప్రస్తుత కాల పరిస్థితులబట్టి యిది ఎంత మాత్రము పనికి రాదనియు, యీ సభవారు అభిప్రాయపడుచు అంటరానితనమును రూపుమాపుటకు ప్రయత్నములు చేయవలసినదిగా సోదరీమణులను హెచ్చరించుచున్నారు.

ఆంధ్రపత్రిక 1937
జూన్ 9 పంచిక నుంచి

స్త్రీలలో విద్యావ్యాప్తి అధికముగ లేనందున అనేక కష్టములకు గురికావలసివచ్చుటచే ప్రతి సోదరీమణి స్త్రీలలో విద్యావ్యాప్తికి తగిన కృషి చేయవలసినదిగా యీ సభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

శాసనసభా కార్యక్రమావలంబనమువలన స్వరాజ్యసిద్ధి కానేరదనియు, యీ తూర్పు కృష్ణాజిల్లా, మహిళా సభవారు అభిప్రాయపడుచూ, ఆ కార్యక్రమముతోపాటు బయట తీవ్రమైన కార్యక్రమము అవలంబించుట, అత్యవసరమని యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

సభను ముగింపు చేయుచూ, అధ్యక్షురాలగు అచ్చమాంబగారు, మహిళామణులకు విద్యాభివృద్ధి చేయవలయుననియు బాల్య వివాహములను చేయరాదనియు, యీ సభా సమయమందు ఏర్పరుపబడిన సంఘమునకు ఆర్థికముగా సహాయము చేయవలయుననియు సభికులను హెచ్చరించిరి. ●

భారతీయ కళ్యాణ సంస్కృతి

భాగ్యోదయ చరిత్రలో మన జాతి విశిష్టత మకుటాయమానమైనది. మన సంప్రదాయం ఎంతో శ్రేష్ఠమైనది. మన సంస్కారం ఆదర్శప్రాయమైనది. ఇది స్వోత్కర్ష కాదు. ఈ మాట అనడానికి వెనుకాడనక్కరలేదు. ప్రపంచంలోని ఏ జాతికీ లేనంత భావసంస్కారం మన జాతికుంది. అందుకు ప్రమాణాలు కోకొల్లలు. అందులో కల్యాణ సంప్రదాయం కేవలం ఒక్క ఉదాహరణం మాత్రమే!

గురుకులంలో విద్య పూర్తి చేసుకొన్నపిమ్మట బయలుదేరి వెళ్లేటప్పుడు శిష్యుని ఉద్దేశించి 'సత్యం వద ధర్మం చెర'అని గురువు ప్రబోధిస్తాడని తైత్తిరీయోపనిషత్తు చెబుతుంది. అందులోనే అతిముఖ్యమైన మాటను గురవంటాడు. 'ప్రజా తంతుం మా వ్యవచ్ఛేత్సీః' అని సంతతి అనే సూత్రాన్ని త్రెంచవద్దని దీని తాత్పర్యం. మనిషి నేడు ఉండి రేపు పోవచ్చును. కాని మానవజాతి శాశ్వతం. అట్టి ఆ జాతి వికాసం కోసం మనిషి తన ధర్మాన్ని తాను నిర్వహించాలి. దాంపత్యం సృష్టి ధర్మం. ప్రకృతి ఋణాన్ని, పితౄణాన్ని, ఋషి ఋణాన్ని తీర్చుకోడానికి అదొక సాధనం. ప్రకృతిని అర్థం చేసుకొని ప్రకృతిని అర్థవంతంగా అనుభవిస్తూ ప్రకృతిపరమైన వారసత్వపు సంపదను పదిల పరచుకోవడమే ప్రకృతి ఋణాన్ని తీర్చుకోవడం! జన్మసంబంధమైన అనుబంధాలను నిర్దిష్టమైన అవగాహనతో గుర్తించి వాటికి గౌరవాన్ని కల్పించడమే పితౄణాన్ని తీర్చుకోవడం! గురుశుశ్రూష ద్వారా సాధించిన విద్వత్తును పదిమందికీ అందించి అందరిలోనూ కర్తవ్య నిర్వహణ అనెడి విద్యుత్తు తృష్ణను కలిగించడమే ఋషి ఋణాన్ని తీర్చుకోవడం! త్రివిధాలైన ఈ ఋణానుబంధాలను అనుభవించడానికి రాజ మార్గం దాంపత్యం!

సకల విద్యాపారంగతుడై తిరిగివచ్చిన బ్రహ్మచారి వివాహయోగ్యతను సంపూర్ణంగా పొందినట్లు భావన. గురువుచే అనుజ్ఞాతుడైన స్నాతకునికే కన్యాదానం చేయవలెనని ఏ తండ్రైనా కోరుకోవడం అత్యంత సహజం! వినయాన్ని నేర్పే విద్య, సంస్కారాన్ని ఇనుమడింపజేసే అక్షర జ్ఞానమే అతిముఖ్యమని గ్రహించాలి. కాశీ యాత్రకు వెళతానని చెప్పి "అనుజ్ఞాం దేహి మే శుభాం" అని వరుడనగానే కన్యాదాత "నా పుత్రికను అగ్నిసాక్షిగా పెండ్లి యాడుము.

ఆలుమగల తలంబ్రాల వేడుక

వరుని కాశీయాత్ర దృశ్యం

రమ్మ్మ" అని పిలుచుకొని రావడం, అందుకు వరుడు అంగీకరించడం మన నిష్ఠకు, క్రమశిక్షణకు చక్కటి తార్కాణాలు. వివాహ దీక్షను స్వీకరించిన పిమ్మట యజ్ఞోపవీత ధారణము గావించి వరుడు గృహస్థదీక్షకు కావలసిన విధంగా ప్రవర్తించగలనని ఎన్నియో ప్రమాణాలను చేస్తాడు. ఈ ప్రమాణాలన్నీకూడ మానవజాతి వికాసాన్ని సుగమ్యం చేయడానికే పూనుకొని ఉండడం హర్షదాయకం. అన్నివిధాల లక్షణవతియైన కన్యను స్వీకరించడానికి వరుడు తరలిరావడాన్ని వరాగమనమని పిలుస్తారు. "శ్రీ మహావిష్ణు ప్రత్యర్థం కన్యా పరిగ్రహం కరిష్యే" అని అంటాడు. మహావిష్ణువంటే ప్రకృతనే భావం! ప్రకృతి ధర్మాన్ని పాటించి, ప్రకృతిక్షేమాన్ని ఆశించి త్రివిధాలైన ఋణాలను తీర్చుకొనేందుకే, కన్యను పరిగ్రహించడం మనవారి శాస్త్రీయ అవగాహనకు తిరుగులేని సాక్ష్యం!

కన్యకోసం వరుడు సంకల్పం చేసి గోత్రములు చెప్పి కన్యాదాతను అభ్యర్థించడం 'జన్య సంభావన' పట్ల మన పూర్వీకుల సునిశిత దృష్టికి ప్రతిబింబంగా భావించవచ్చు. మహా సంకల్పానంతరం కన్యాదాత వరపూజ చేసి కాళ్లు కడిగి అర్ఘ్యపాదాదులు ఇస్తాడు. "శ్రీ లక్ష్మీ నారాయణ స్వరూప వర అయం తే మధుపర్కః" అని అనడంతో కన్యాదాత వరుని దైవసమానంగా భావిస్తున్నాడని చెప్పవలసివస్తుంది యువ శక్తిలోనే తరాల వారధ్యాన్ని అనితరసాధ్యంగా కొనసాగించే తేజస్సు ఇమిడి ఉంటుందని చెప్పడమే

ప్రశ్నావళి

కె. రామలక్ష్మి

ఎస్.వి.ఆర్. — గుడివాడ

పూర్తి అసంతృప్తితో జీవితాన్ని కొనసాగిస్తున్నాను. జీవితంలో ఏదో సాధించాలని వుంటుంది. కాని అది ఒక కార్యరూపాన్నిగాని, గమ్యాన్నిగాని చేరలేకపోతోంది.

★ ఏ పనికేనా కాలం కలిసివచ్చేదాకా — మానవ ప్రయత్నం మానకూడదు, అసంతృప్తితో పనులు చేయకూడదు. విజయం సాధిస్తామన్న గట్టి నమ్మకంతో ముందుకి సాగాలి. అప్పుడు అపజయం ఎదురైనా — పొరపాటు మనదన్న బాధ పీడించదు. ఏడుస్తూ వ్యవసాయం చేస్తే కాడీ మోపూకాని చక్కా పోయిందన్న సామెత గుర్తు పెట్టుకోండి.

వి. కె. కె. — పిడివర్రు

భక్తి అనేది మనిషి మనస్సులో వుండడం అనేది ఆ దేవుడు పెట్టడమేనా? భక్తి లేకపోవడం మనవల్లనంటారా?

★ భక్తి — మనిషి మనసు శక్తినిపట్టి వుంటుందేమో ననిపిస్తుంది నాకు. పిరికితనం ఆవహించినకొద్దీ భక్తి హెచ్చిపోతుంది నాకు!... అంచేత భక్తిశ్రద్ధలు మనం మనసులో పెట్టుకునేవేగాని ఎవరో దేవుడు సృష్టించినవికావు.

పి. ఎమ్. — చిన్న రెడ్డిపల్లె

కె. ఆర్. గారూ! మీ ఆడువారు మగవారి ఆస్తి అంతస్తులు చూసి మురిసిపోయి, తమ శీలాన్ని కోల్పోయి, చివరకు చావైనా లేక వ్యభిచార గృహాల్లోనేనా చేరిపోతారు. ఎందుకు కోల్పోవాలి?

★ మీలాంటి వారికి వివరించి చెప్పినా అర్థంకాదయ్యా మురుగా! అర్థం కాదు; మీ మగవారిలో కొందరికి కట్టుకుందుకోరకం ఆడదీ. వుంచుకుందుకు యింకొక రకం ఆడది కావాలి. ఆమె లక్షణాలు యీామెలోనూ, యీ లక్షణాలామెలో వుంటే భరించలేరు. జుట్టు పీక్కుని అనుమానాలతో చస్తారు...ఇలాంటివాళ్లు శీలం కోల్పోయిన ఆడదాన్ని అర్థం చేసుకుంటారని అనుకోవడం — శుద్ధ దండుగ. అంచేత ఆ ప్రయత్నం వదిలేయండి. నిజమే — యిలాంటి వారికి చావడం కంటే బ్రతకడానికే ధైర్యం ఎక్కువ కావాలి. అంచేత ఆమె శీలాన్ని సరదాకో, డబ్బిచ్చో కొల్లగొట్టిన పురుష పుంగవునికంటే— వ్యభిచారిణే గొప్పది కదా? ఒప్పుకోకపోయినా ఫరవాలేదు. అందుకూ ధైర్యం కావాలి.

పి. కె. ఆర్. — గొద్ద (శ్రీకాకుళం)

అక్కయ్యా, స్త్రీకి సిగ్గెందుకు పురుషుని కంటే?

★ స్త్రీ పురుషుడు అంతరంగికంలో చేసిన క్రియకి. స్త్రీ బహిరంగంగా బాధ్యత వహిస్తుంది కనుక?

ప్రేమకు పెళ్లికి మధ్యగల సంబంధమేమి?

★ ఏంలేదు! ప్రేమించి పెళ్లి చేసుకోకపోయినా ఫరవాలేదు. పెళ్లి చేసుకుని ప్రేమించకపోయినా ఫరవాలేదు. నిజం కాదా?!

పేదవాళ్లు పాపాత్ములవడానికి గల కారణం ఏమిటి?

★ పొరపాటు. పేదవాళ్లలోనే పుణ్యాత్ములెక్కువ.

పి. ఎస్. ఆర్. — సీతాగొంది

కలియుగానికి అంతం వుందా?

★ ఉన్నట్టు తోచడంలేదు!

వి. పి. ఆర్. — దొనకొండ

అక్కయ్య ప్రేమ వివాహాలు విఫలమవడానికి కారణాలు ఏమిటి?

★ పెద్దలు కుదిర్చినవి ఎందుకు విఫలమవుతున్నాయో ఇవీ అలాంటి కారణాలవల్లే — అవుతాయి — విఫలం.

బి. సిహెచ్. కె. — మునిరాబాద్

ఊలుదారాలతో గొంతు కురి బిగించి, గుండెలోనుండి సూదులు గుచ్చి కూర్చి, ముదుమ కొందురు ముచ్చట ముడులమమ్మ అక్కటా — దయలేనివారు మీ ఆడువారు (జంద్యాల) ఒప్పుకుంటారా?

★ ఎలా ఒప్పుకోవడం? లలిత లలిత కవిత్వాలు విని పరవశించే రోజులా యివి!?

వి. జి. — పాడేరు

మన దేశంలో ప్రతి మనిషి తన దేశానికి కనీసపు ఉపకారం వరకట్నం కులమత భేదాలు లేకుండా చేయాలంటాను. మీరు?

★ ఎలా? అప్పుడు అబ్బాయిల గతేం కాను? రాజకీయ అతిరథ మహారథుల గతేం కాను?!

పి. వి. — సరిపల్లె

వరకట్నం సంఘ దురాచారమని విమర్శిస్తున్నారే, రేపు కన్యా శుల్కం వస్తే అలాగే విమర్శించకలరా?

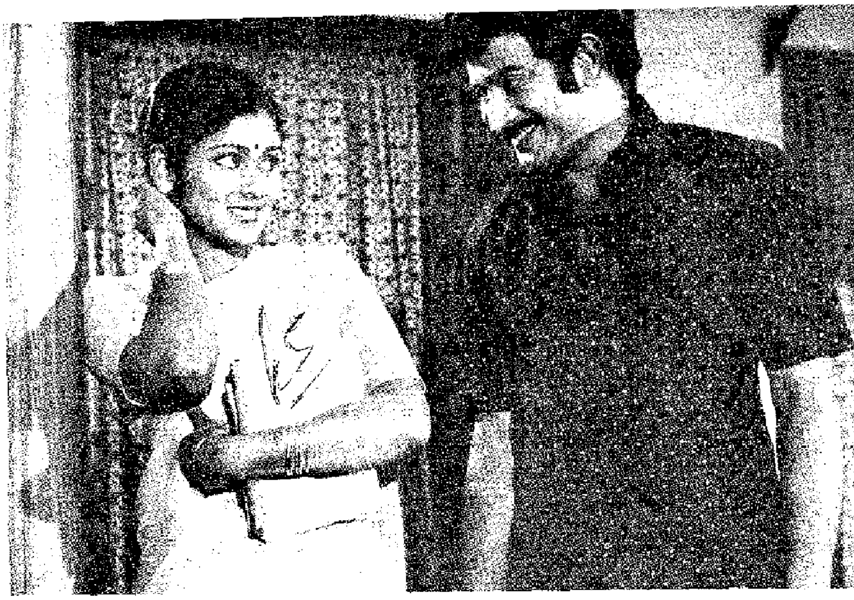
★ ఇంత బాధ వుండదపుడు? కొనగల్గిన వాడే — పెళ్లికి సిద్ధపడతాడు! కాని యిప్పుడలా కాదే — అనాకాణీకి చెల్లనివాళ్లు కూడా 'పెళ్లి చేసి తీరాలన్న' తండ్రుల గోలవల్ల కట్నానికి చేయిచాస్తున్నారు. ఇక ముందు కన్యాశుల్కం పనిచేయదు— ఎందుకంటారా? కట్నం పాళాలు తిరిగి అప్పగించరా! ఆడవాళ్లు! ★

దీని అర్థం. తరువాతి ఘట్టం కన్యాదానం! కన్యను స్వీకరించేటప్పుడు వరుని ఉద్దేశించి ధర్మార్థ కామమోక్షాల సాధన కోసం మాత్రమే కన్యను పరిగ్రహించవలసినదని కన్యాదాత అంటాడు. అటులనే అని వరుడు 'నాతి చరామి' అంటాడు. మరి ఈ మాటను నే డెందరు పాటిస్తున్నారో ఎవరికి వారే ఆత్మ విమర్శ చేసుకొని పర్యాలోకించాలి.

శుభ ముహూర్తం ఆసన్న మౌతుంది. మంగళ తోరణాన్ని కట్టుకోవడం జరుగుతుంది. 'మాంగల్యం తంతునా అనేన మమ జీవన హేతునా కంఠే బధ్నామి సుభగే త్వం జీవ శరదశ్శతం' అంటూ తాళిబొట్టు కట్టడం జరుగుతుంది. తరువాత అక్షతారోహణం జరుగుతుంది. అంటే తలంబ్రాలు అన్నమాట. జీవితంలో ఈ మధుర ఘట్టాన్నెవరూ మరచిపోరు. రక్షాబంధనము, బ్రహ్మముడి, ప్రధాన హోమము, పాణిగ్రహణము, సప్తపది వరుసక్రమంలో కొనసాగుతాయి. అటు పిదప అగ్నిహోత్రుని సాక్షిగా హోమాలు నిర్వహిస్తారు. నక్షత్ర దర్శనంతో వివాహం తంతు ముగిసినట్లే! శోభనం మధురిమలతో జీవన సరిగమలు వికసిస్తాయి. దాంపత్య వీణ శ్రుతుల ఆలపిస్తూ జాతి వికాసం కోసం ఆరాట పడుతుంది. సఫలీకృత యత్నంతో భారతీయ సంస్కృతిని పునః పునః శోభాయమానంగా వికసింప జేస్తూనే ఉంటుంది. అందుకే మన సంస్కృతి చిరంజీవి!

'సర్వేజనో సుఖినో భవంతు' అన్నది మన సంప్రదాయం!

—డాక్టర్ గుమ్మనూరు రమేష్‌బాబు

జయసుధ, కృష్ణ 'పోరాటం'

సినిమా విశేషాలు

-జి. వి. జి.

"మంత్రిగారి వియ్యంకుడు"లో మంత్రిగారి సంబంధం

సుబ్బారాయుడి (అల్లు రామలింగయ్య) నెయిల్ క్లిప్పర్‌తో గోళ్ళు గిల్లుకుంటున్నాడు. పెద్ద కూతురు కనక (శ్రీలక్ష్మి), అల్లుడు లోపల్నించి సుబ్బారాయుడు హడావిడిగావచ్చి, సర్కిలు (రాళ్ళపల్లి) కూచొని ఉన్నారు. సర్కిలు అల్లుడ్ని చూడగానే "సర్కిలూ, అలా గోళ్ళు గిల్లుకుంటూ కూకోబోతే — మన మిల్లు కాడికీ తోటకాడికీ యెల్లి — పనోళ్ళని గదమాయించ సమ్మెలూ గిమ్మెలూ ఆపరాదూ ?" అన్నాడు.

"అలాగే... ఊళ్ళోకెళ్లనిస్తే — గుళ్ళు కాదు; గోపురాలూ పడగొట్టగల్ను. ఇలా సెలవ మీద సెలవు పెట్టించి ఇంట్లో పడేస్తే ఎలా?' అన్నాడు సర్కిల్ ధైర్యంచేసి కోపం ప్రదర్శిస్తూ.

"కోపం జేస్కోమాకల్లుడూ ! ఈ పాలి సెలవులయ్యేలోగా నీ కుర్చీ మార్పించి ఎస్పీలో డీయెస్పీలో, ఐజీపీలో వేయింజేస్తానుగా ! యిదో ఈ మంతిరిగారి సమ్మంధం సెటిల్మెంటయిపోయి, మన శివుడు సర్కారోళ్ళ కల్లుడై పోతే — యిహ సెక్కరం దిప్పుతా చూసుకో, అల్లుడా !" అంటూ సుబ్బారాయుడు అప్రయత్నంగా అక్కడున్న దినపత్రికను చూసి సంబర పడిపోతూ, "అరెరె ! నా మాటకి నూరేళ్ళు, నాకు నూరేళ్ళు ! నేడే నూతన మంత్రివర్గ ప్రమాణ స్వీకారం," అన్నాడు.

"పొద్దు పడిపోయిందేటి ?"

"ఆహా ! ఓహో ! పేరుకు మంత్రులే తప్ప ... పెళ్ళోడిదీ రాసటేవి, రాసపోగరే ! పేసులు ప్రెటోమాక్సులైట్లలా యెలిగిపోత న్నాయి... ఆహా ! యీళ్ళలో మన శివుడి మాంగారూ, మనకియ్యంకుడూ అయ్యే మంత్రి గారెవ్వరోగందా ?"

అంతలో అనూరాధ (పూర్ణిమాజయరాం) వొచ్చింది. "అదేమిటి, నాన్నా ! అన్నయ్యని మంత్రిగారికిచ్చి పెళ్ళిచేస్తావా ?" అంది.

అదే సమయానికి లాయర్ (నూతన్ ప్రసాద్)తో అక్కడికి శివరాం(శుభలేఖసుధాకర్) వచ్చాడు.

సుబ్బారాయుడు దినపత్రికను చూపుతూ, "రారా, శివా, రా ! నీకు నచ్చిన మాంగారి మీద ఏలెట్టు ! ఎట్టమంటే ?" అని తొందర చేశాడు.

శివరాం తటపటాయిస్తుంటే లాయర్ "చెప్పవయ్యా, పిరికి పెళ్ళికొడకా ! మీ అయ్య కొత్త మంత్రుల్ని సెలెక్షన్ చేస్తున్నాడు. నువ్వు లవ్ చేసి, మనసిచ్చిన మంత్రిగారి పేరు చెప్పు!" అన్నాడు.

సుబ్బారాయుడు వింటూపోతూ, "ఏటేటీ ? ఎలాగెలాగా ? యీడు ఓ మినిస్టర్నిగార్ని ప్రేమించాడా ? యెవుడారు ? కూలిపోయి కుర్చీ దిగేసిన బాపతు కాదు గందా ?" అన్నాడు.

"ఛీఛీ ! కొత్తమంత్రి...కుర్చీ ఎక్కబోయే మంత్రి," అన్నాడు లాయర్.

అనూరాధ అయోమయంగా చూసింది. "అబ్బా ! ఏమిటీ గోల ? మంత్రిగార్ని ప్రేమించడం ఏమిటి ? చెప్పు, శివా !" అంది.

'కోటీశ్వరుడు'లో శరత్‌బాబు, చంద్రిక

★ తారలు కన్న కలలు ★

విజయశాంతి :

ఒకరోజు రాత్రి ... పన్నెండు గంటలు దాటి ఉంటుందేమో ... విజయా గార్డెన్‌లో ఒక తమిళ చిత్రం షూటింగ్. నేను ఒక చెట్టుకింద మేకప్ టచ్ చేసుకుంటున్నా. ఉన్నట్టుండి డైరెక్టరు, కెమెరామన్, యూనిట్‌లోని వారందరూ పరుగుతీయ నారంభించారు. ఏమైందని అడిగితే "పాము! పాము!" అంటూ వెళ్ళిపోతున్నారు. నేను

అమాంతంగా కొయ్యబారిపోయినట్లనిపించింది. కాలు కదపలేకపోయాను. చెట్టుమీది నుంచి ఓ పాము హఠాత్తుగా నా ఒంటిని చుట్టేసింది...అది ఒక పెద్ద కొండచిలువ... ముందు నా చీర కొంగును కొంతవరకు మింగేసింది. అది చూసి గావుకేకెడ్తా లేచాను. లేస్తే, ఇంకేముంది ... మంచంమీద కూర్చొనున్నాను! పామూలేదు; షూటింగూ లేదు. నా ఒంటి చుట్టూ దుప్పటి చుట్టుకొని ఉన్నాను.

రాజ్యలక్ష్మి :

నేను నటించిన "మూన్రాం ముఖం" తమిళ చిత్రాన్ని హిందీలో తీస్తున్నారట, అందులో కూడా రజనీకాంత్ హీరో, అట; నేనూ హీరోయిన్ అట! అబ్బ! ఈ కల నిజమైతే ఎంత బావుణ్ణు!

సులక్షణ :

డిసోటో కారు విమానంలా దూసుకు పోతోంది. కారులో మా వారు ... ముద్దొచ్చే మా పిల్లలు ముగ్గురు. థేమ్సు నది వంతెన

మీద పోతోంది మా కారు...మేము లండన్‌లో నివసిస్తున్నామన్నమాట. మా వారు ఒక పెద్ద సంస్థలో ఉన్నతాధికారి ... ఈ కమ్మటి కలను వాహినీ స్టూడియోలోని మేకప్ రూమ్‌లో కన్నాను ... అసలింతవరకు నా పెళ్ళి గురించి ఎప్పుడూ ఏమీ తలపోయలేదే — మరి, నాకీ కలేమిటి ?

శ్రీదేవి :

ఆ రాత్రి నాకు విపరీతమైన జ్వరం. అమ్మకు తెలిస్తే, ఇంకేమైనా ఉందా ?

వెంటనే డాక్టర్‌కు కబురు చేస్తుంది. డాక్టరొచ్చి ఇంజెక్షనిస్తారు. ఇంజెక్షనంటే నాకు చిన్నప్పట్నుంచీ భయం. పెదవులు, నాలుక తెల్లగా పాలిపోయినట్లుంటే జ్వర లక్షణమని అమ్మ అనుమానిస్తుంది. అందుకని లిప్‌స్టిక్ ముక్కను కాస్త కొరికేసి బాగా చప్పరించాను. ఎప్పుడు నిద్రపోయానో నాకే తెలీదు. నిద్రలేచాక వెంటనే బాత్‌రూమ్‌కి వెళ్ళి, నోరు కడుక్కోవాలనుకున్నాను. తీరా అక్కడ అద్దంలో చూస్తే, నా నోరు ఎర్రగా లేదు. అప్పటికిగాని నాకు తెలిసింది కాదు నేనంతవరకు కన్నది కల అని !

— జి. వి. జి.

ఆ ప్రశ్నకూ లాయరే జవాబిచ్చాడు. "మంత్రంటే మంత్రి కాదమ్మా; మంత్రిగారి ప్రాణం — ఒకే డాటర్."

"అమ్మయ్యో! నిజమే ? నా బాబే... నా బంగారే... మంత్రి కూతురే! అమ్మో — అమ్మో !" అంటూ సుబ్బారాయుడు ఆనందంతో గుండెలు బాదుకుని, "చెప్పరా, శివా! పేమ నీ సైడు నించేనా, అటేపునించి కూడానా ? నా బాబే ... నా దేవుడే ... పద ... యెల్లి తాంబూలాలమేసుకొచ్చేద్దారి," అన్నాడు.

"ఆ అమ్మాయి అను...అను..." అంటూ శివరాం బెదురుతో గుడ్లు తేలవేస్తే, లాయర్ అందుకున్నాడు : "అలాక్కాదు, బావా! శివుడి లాగే ఆమెక్కూడా తండ్రి భయం. ఇంకా మంత్రిగారికి నోట్ పుటప్ చేసి చెప్పలేదు మరి," అన్నాడు.

"అయితే, ఓ పాలి మంత్రమేసో, మాయ జేసో లాక్కురా! మనం జూసి సై అనుకుంటే, నేను జామ్మని పెళ్ళి కిళ్ళీలు పురమాయిస్తా," అన్నాడు సుబ్బారాయుడు.

"అలాగే, నాన్నా!" అంటూ శివరాం కదిలాడు.

బాపు దర్శకత్వంలో జయకృష్ణ నిర్మించిన ముద్దు ఆర్ట్స్ మూవీస్ "మంత్రిగారి వియ్యంకుడు" చిత్రానికి ముళ్ళపూడి వెంకటరమణ రచయిత.

జయమాలిని 'శుభముహూర్తం'

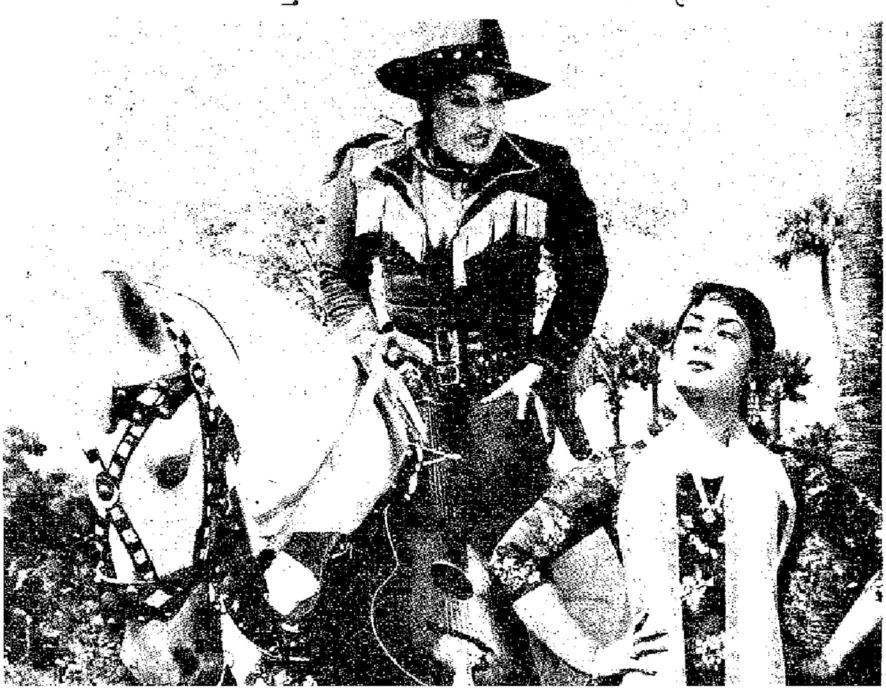
సినిమా

ప్రతాప్ ఆర్ట్ ప్రొడక్షన్స్ "త్రివేణీ సంగమం"లోని పాత్రల పరిచయం

"అహల్య కాలంనుంచీ మగాడి ఆహానికే బలవుతూ వస్తూన్నా — తాను ప్రేమించిన మగాడు మాత్రం తనకు అన్యాయం చేయడని ప్రతి ఆడపిల్లా నమ్ముతూనే ఉంటుంది. మగాళ్ళందరూ మహిషాసురులూ, దుశ్శాసనులూ, కీచకులూ కాకపోవచ్చు. కాని, తాను ప్రేమించిన మగాడు మహానుభావుడో, మహిషాసురుడో ఆడ దానికి ఎలా తెలుస్తుంది? ఒకవేళ వాడు మహిషాసురుడే అయితే, ఆడపిల్ల ఆదిశక్తి అవక తప్పదా? ఈ అంశం ప్రాతిపదికగా అల్లిన చిత్రం;" అంటూ నిర్మాత కె. రాఘవ ఇంకా ఇలా తెలిపారు:

నలభీమపాకం — వంట చేయడం మగాడి జన్మహక్కు అంటూ ఆడపిల్లల్ని కవ్వించి, నవ్వించి, బులిపించి, ఏడ్పించే పాత్రలో సుమన్.. అతనిచేత తాళి కట్టించుకోవాలనే కోరికతో సతమతమయ్యే పాత్రలో వనితశ్రీ... "ఈ దేశంలో పొదుపు కావాలి — నా కబుర్లకి తప్ప,"

ఎం.జి.ఆర్., సావిత్రి 'వేటగాడి విజయం'

అనే తమాషా పాత్రలో గొల్లపూడి మారుతిరావు. "నా చేతుల్తో ఎన్నో క్రూర మృగాలనుచంపాను. ఆ మృగాలకన్నా క్రూరమైన మగాళ్ళనుకూడా నా చేతుల్తోనే చంపనివ్వండి," అనే మిలిటరీ మేజర్ పాత్రలో డైరెక్టర్ సి. ఎస్. రావు... "నేను ఎంతో మందిని చూశాను. కాని, నాకు నచ్చిన మగాడివి నువ్వే!" అనే పాత్రలో మరో నవతార సితార, పరువుకోసం ప్రాణాలిచ్చే పాత్రలో పి. ఎల్. నారాయణ పాల్గొన్న ఈ చిత్రానికి కొంపెల్ల విశ్వం కథ, మాటలు రాశారు. జె. వి. రాఘవులు స్వరకల్పనలో సి. నారాయణరెడ్డి గీతాలు రాశారు. లక్ష్మణ్ ఛాయ, బాలు కూర్పుతో కొమ్మినేని కృష్ణమూర్తి దర్శకత్వం వహించిన "త్రివేణి సంగమం" అక్టోబర్ 14న విడుదల.

విజయ చిత్ర పిక్చర్స్

"సంసార సాగరంలో భార్యా భర్తలలో ఎవరిది పైచేయి అనే సమస్య ఎదురైనప్పుడు సంసారనౌక ఆటుపోట్లకు గురి అవక తప్పదు. ఇదే ప్రధానాంశంగా అయిదుగురు అన్నదమ్ముల సమిష్టి కుటుంబగాథ. కాస్త కామెడీ కూడా జత పరిచాం," అన్నారు వేజెళ్ళ సత్యనారాయణ. ఈయన స్క్రీన్‌ప్లే, దర్శకత్వంలో అక్కినేని శ్రీనివాసరావు సమర్పించే చిత్రం షూటింగ్ సెప్టెంబర్ 12న మొదలైంది. ఒకే షెడ్యూల్లో అక్టోబర్ 7కు పూర్తవుతుంది. గుమ్మడి, రంగనాథ్, నూతన్ ప్రసాద్, రాజేంద్ర ప్రసాద్, సాయిచంద్, వేలు, సి. సి. హెచ్. కృష్ణమూర్తి, రమణారెడ్డి, మాస్టర్ ప్రసాద్, దేవిక, పి. ఆర్. వరలక్ష్మి, రాజ్యలక్ష్మి,రాజేశ్వరి, వనితశ్రీ, కల్పనారాయ్ నటిస్తున్నారు. గణేశ్ పాత్రో సంభాషణలకర్త. ఆత్రేయ, డాక్టర్ వెల్లుట్ల గీతాలకు కృష్ణ చక్ర సంగీతమిచ్చారు. కె. రామలింగేశ్వరరావు శిల్పం, అజయ్ కుమార్ కూర్పు నిర్వహిస్తున్నారు.

"వేటగాడి విజయం"

"మద్రాసులో రెండున్నర ఏళ్ళపాటు ఏక ధాటిన నడిచి, బాక్సాఫీస్ విజయానికి సరికొత్త భాష్యం చెప్పిన చిత్రం— జంతువులతో సైతం నవరసాలు పలికించిన దేవర్ నిర్మించిన "వేటగాడి విజయం," అంటూ మమత చిత్ర కంబైన్స్ అధినేత వాశిరాజ ప్రకాశం ఇంకా ఇలా అన్నారు: "హుషారైన వేటగాడుగా, అందమైన ఆటగాడుగా, ఇంపైన-పాటగాడుగా ఎం.జి.ఆర్. నటిస్తే, అందరి అభిమాన నటీమణి సావిత్రి గ్లామరస్‌గా, కించిత్తు సెక్సీగానూ నటించింది. మహాకవి స్వర్గీయ శ్రీశ్రీ రచన అదనపు ఆకర్షణ." అతి త్వరలో విడుదలయ్యే ఈ చిత్రానికి కె. వి. మహదేవన్ సంగీత దర్శకుడు. ఏ. తిరుముగం దర్శకుడు.

"జగన్"లో దూషణ - భూషణ

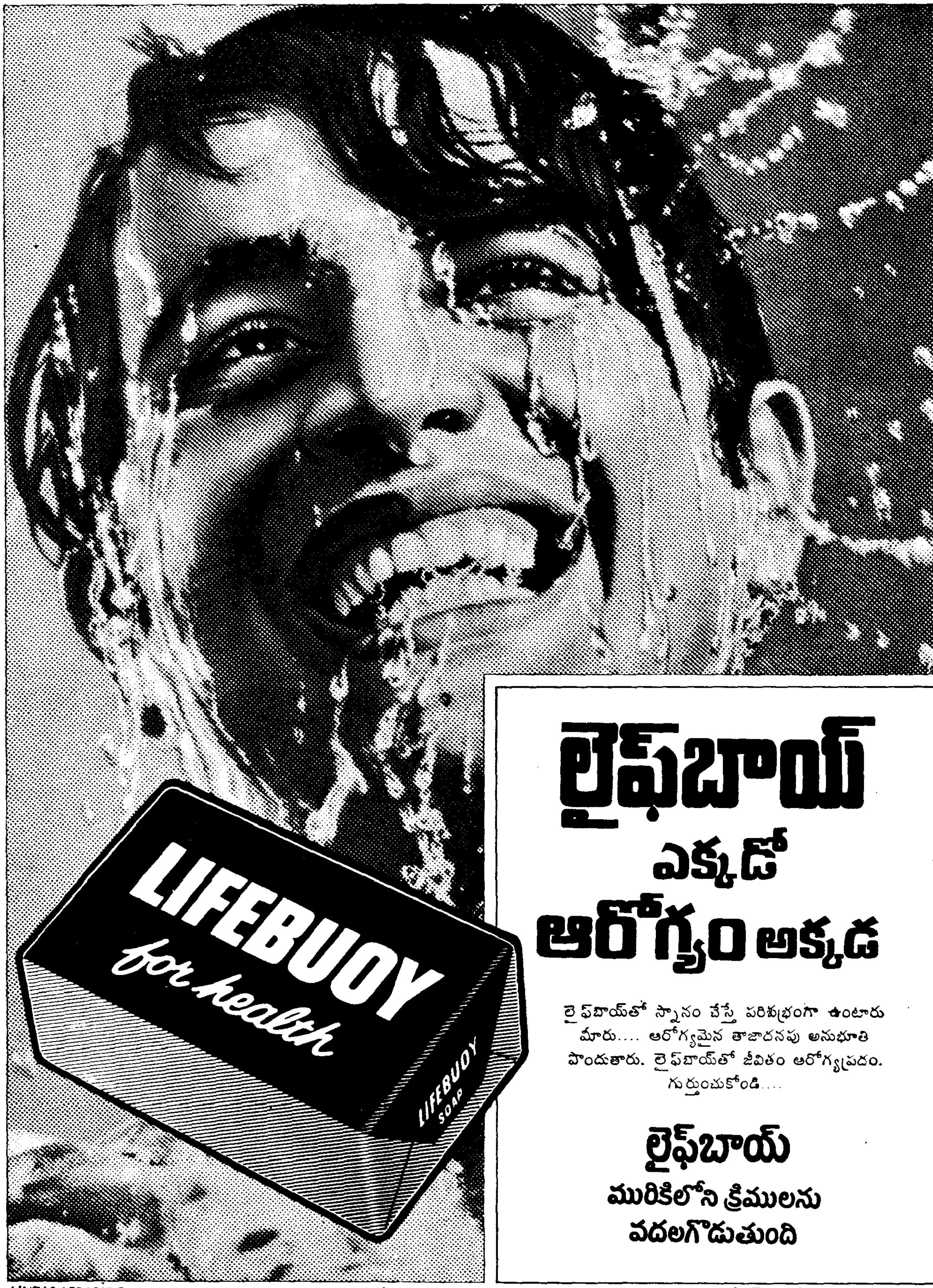
కోవలం బీచ్‌కి వెళ్ళే దారిలో కళ్యాణి రెస్ట్ హౌస్‌లో లలితాలయ మూవీ మేకర్స్ వారి "జగన్" చిత్రం షూటింగ్... మాజీ ముఖ్య మంత్రి (గొల్లపూడి మారుతీరావు) చుట్టూ ఉన్న వందిమాగధులు "ఈసారి మీరే మళ్ళీ ముఖ్యమంత్రిగా రావడం ఖాయం" అని స్తోత్ర వచనాలు పలుకుతూండగా పక్కనే ఉన్న మాజీ ముఖ్యమంత్రి ప్రధాన కార్యదర్శి (జౌనా) "పదవిలేనివాడు ప్రభుత్వం ప్రతినెలా పడిపోతుందను కుంటాడు. పదవిలో ఉన్నవాడు — మరో అయిదు సంవత్సరాలదాకా పరిరక్షణ్వేరావు; తానే కంటిన్యూ అయిపోతానని అనుకుంటాడు, ఇది ఆనవాయితీ, ఆచారం; దీన్నెవరూ కాదనలేరు. మార్చలేరు," అన్నాడు గుక్క తిప్పుకోకుండా.

జయసుధ 'అమ్మాయి మనసు'

"ఛీ! నోర్ముయ్" అన్నాడు మాజీ ముఖ్యమంత్రి.
కార్యదర్శి నోటికి అడ్డుగా చేతిని ఉంచుకునేశాడు.

దాసరి నారాయణరావు కథ, స్క్రీన్‌ప్లే, మాటలు, పాటలు, దర్శకత్వంలో ఎస్. ఎస్. భట్ సమర్పించే "జగన్" చిత్రంలో శోభన్‌బాబు, జయసుధ, జగ్గయ్య, అల్లు రామలింగయ్య పేకేటి, ఉమామహేశ్వరరావు, ప్రమోద్‌కుమార్, డాక్టర్ రాధాకృష్ణ, వై. జి. మహేంద్రన్, సుమలత, జయమాలిని. నిర్మల, కె. ఆర్. సావిత్రి పాల్గొన్నారు. సంగీతం : చక్రవర్తి. ఛాయ : కె. ఎస్. హరి. కూర్పు : కృష్ణ. శిల్పం : రామచంద్రసింగ్. నిర్వహణ : దండమూడి కోటేశ్వరరావు, సారిక రామచంద్రమూర్తి. సహ దర్శకత్వం: కమల్ తేజ్. సహకార దర్శకత్వం : డివిట్‌రావు, సత్యనారాయణ, వెంకటేశ్వరరావు. నిర్మాతలు : వజ్జె సుబ్బారావు, విజయ శంకర్.

LIFEBUOY
for health
LIFEBUOY SOAP
లైఫ్‌బాయ్
ఎక్కడో
ఆరోగ్యం అక్కడ
లైఫ్‌బాయ్‌తో స్నానం చేస్తే పరిశుభ్రంగా ఉంటారు మీరు.... ఆరోగ్యమైన తాజాదనపు అనుభూతి పొందుతారు. లైఫ్‌బాయ్‌తో జీవితం ఆరోగ్యప్రదం. గుర్తుంచుకోండి....
లైఫ్‌బాయ్
మురికిలోని క్రిములను
వదలగొడుతుంది

"దేవి – శ్రీదేవి"లో దేనికైనా ఒకే సమాధానం

ఆఫీసు రూమ్... దేవి (జయసుధ) తన టేబుల్ దగ్గర్నుంచి లేచి, మేనేజర్ (చక్రవర్తి) సీటు వద్దకు వెళ్లింది. "సార్ !"

"ఏమ్మా, నేనేం చేయగల్ను ?" అన్నాడు మేనేజర్.

"తల నొప్పిగా ఉంది, సార్... హాఫ్ డే లీవ్ కావాలి."

"కుదరదమ్మా. కొత్తగా ఉద్యోగంలో చేరినవాళ్ళు అత్యవసరమైతే రిజైన్ చెయ్యాల్సిందే తప్ప – నెల్లాళ్ళ వరకు ఒక్క రోజైనా సెలవు పెట్టకూడదని అయ్యగారు ఆర్డరు వేశారు... నేనేం చేయగల్ను ?"

'ఖైదీ'లో సంయుక్త, మాధవి, చిరంజీవి

"ఆవిడ ఉద్యోగంలో చేరినప్పట్నుంచీ – అంటే, షుమారు పదేళ్ళుగా ఎప్పుడూ ఇలాగే ప్రవర్తిస్తూంది... దానికి నేనేం చేయగల్ను ?"

ఇంతలో ప్యూన్ వచ్చి, "అయ్యగారు అర్జంట్‌గా అక్కౌంట్స్ ఫైల్ తీసుకు రమ్మన్నారు," అన్నాడు.

"లంచ్ అవర్‌లోనా ?" అంది దేవి.

"అయ్యగారు అడిగినప్పుడు లంచ్ అవర్ అయినాసరే – తీసుకెళ్లాల్సిందేనమ్మా... నేనేం చెయ్యగల్ను ?" అన్నాడు మేనేజర్.

దేవి విసుక్కుంటూ కదిలింది.

'చండీ–చాముండి'లో విజయలలిత

"అవునూ... అయ్యగారికి ఇంకా లంచ్ టయిమ్ కాలేదా ? మీరెళ్లి ఒకసారి గుర్తుచేసి రాకూడదూ ?"

"అది నా డ్యూటీ కాదమ్మా... నేనేం చేయగల్ను ?"

"పాపం ! స్టెనో కూడా అక్కడే ఉంది. ఆకలవుతుంది కదా – నే వెళ్లి పిల్చిరానా ?"

"అది నీ డ్యూటీ కాదమ్మా... నేనేం చేయగల్ను ?"

"అది కాదు... ఆ స్టెనో, బాస్‌తో అంత చనువుగా బిహేవ్ చేస్తుందే ! ఎప్పుడూ అంతేనా ?"

షాట్ ఓకే అయ్యాక డైరెక్టర్ రాజాచంద్ర "ఈ చిత్రంలో ప్రథ పాత్ర పేరు కూడా ప్రథే !" అన్నారు. మురళీమోహన్ ప్రధాన పాత్ర నిర్వహిస్తూ సమర్పించే జయభేరీ ఆర్ట్స్ ప్రొడక్షన్స్ "దేవి – శ్రీదేవి" చిత్రాన్ని కిశోర్ నిర్వహణలో మాగంటి వెంకటేశ్వరరావు నిర్మించారు.

కృష్ణ, పి. సి. రెడ్డి కాంబినేషన్‌లో "పులిజూదం"

"గ్రామీణ వాతావరణంలో సెంటిమెంట్‌తో పాటు క్రయిమ్ కథాంశం. అక్టోబర్‌లో పాటలు రికార్డవుతాయి. నవంబర్‌లో షూటింగ్ ప్రారంభించి, డిసెంబర్ జనవరి నెలల్లో మూడు షెడ్యూల్స్‌లో పూర్తి చేస్తాం," అన్నారు పి. చంద్రశేఖరరెడ్డి. ఈయన దర్శకత్వంలో పి. జె. ప్రభాకరరెడ్డి నిర్మించే ఉషశ్రీ క్రియేషన్స్ "పులిజూదం" చిత్రంలో కృష్ణ, జయసుధ, సత్యనారాయణ, ప్రభాకరరెడ్డి, నూతన్‌ప్రసాద్, కె. విజయ, అన్నపూర్ణ ఆదిగాగలవారు పాల్గొంటారు. ఉషశ్రీ సమకూర్చిన కథ, స్క్రీన్‌ప్లేకు మోదుకూరి జాన్సన్ సంభాషణలకర్త. కె. వి. మహాదేవన్ సంగీత దర్శకుడు. సుఖదేవ్ ఛాయాగ్రాహకుడు.

రాగిణి, మేనక, గిరిబాబు 'లంకెబిందెలు'

సినిమా

డైరెక్టర్ కె. ఎస్. రెడ్డి చిత్రాలు

ఇప్పుడు బిజీగా ఉన్న డైరెక్టర్‌లలో కె. ఎస్. రెడ్డి ఒకరు. 1950లో గ్రూప్ డాన్సర్‌గా సినిమా రంగంలో ప్రవేశించి, అనంతరం సోలో డాన్సర్‌గా దాదాపు 200 చిత్రాల్లో పాల్గొని, ''దేశ ద్రోహులు'' చిత్రంతో డాన్స్ డైరెక్టరై, ఆ తర్వాత దర్శక నిర్మాత అయి, ''కొరడారాణి'' నుంచి కె. మహేంద్ర చిత్రం'' బందిపోటు రుద్రమ్మ'' వరకు 12 చిత్రాలకు దర్శకత్వం నెరపిన కె. ఎస్. రెడ్డి ఇప్పుడు ''రైలు దోపిడి, చండి – చాముండి'' చిత్రాలను షూట్ చేస్తున్నారు. అనుభవజ్ఞుడైన ఈయన టేకింగ్‌లో, పాటల – నృత్యాల చిత్రీకరణలో ఈయన ప్రత్యేక ప్రతిభ కనిపిస్తుంది. సురేఖా పిక్చర్స్ ''చండి – చాముండి'' చిత్రానికి సెప్టెంబర్ 14 నుంచి నెలాఖరు వరకు ముదుమలై కీకారణ్యంలో ఒక పాట, కొన్ని కీలక సన్నివేశాలు చిత్రీకరింపబడ్డాయి. బాగా తర్ఫీదు పొందిన ఇరవై ఏనుగుల వింత విన్యాసాలు ఈ చిత్రంలో విశేషాకర్షణ. చండిగా కవిత, లేడీ టార్జాన్ చాముండిగా విజయలలిత, ఇంకా నూతన్ ప్రసాద్, జీవా, రమణమూర్తి, సాక్షి రంగారావు, వేలు, వీరభద్రరావు, శ్రీలక్ష్మి పాల్గొన్నారు. పేరాల కథ, మాటలు రాశారు.

''టిక్కెట్లు బ్లాకులో కొందామండీ! అలా అయితేనే గానీ నాకు సినిమా చూసినట్టుండదు!''

సత్యం సంగీతం, రంగా ఛాయ, బి. చలం శిల్పం, నాయని మహేశ్వరరావు, కూర్పు, ఎస్. పి. రంగారావు సహకార దర్శకత్వంతో కె. ప్రకాష్ నిర్మాత.

కె. ఎస్. రెడ్డి దర్శకత్వంలో భీమవరపు బుచ్చిరెడ్డి విజయదశమినాడు పాటల రికార్డింగ్‌తో ఒక సస్పెన్స్ చిత్రాన్ని ప్రారంభిస్తారు; క్రయిమ్‌తో పాటు సెంటిమెంట్ గల ఈ చిత్రంలో ఓ సర్పం ప్రముఖ పాత్ర వహిస్తుంది. పేరాల రచయిత. సత్యం సంగీత దర్శకుడు.

ఇవి కాకా నందినీ ఫిలిమ్స్, కోగంటి కుటుంబరావు, తమిళ నిర్మాత ఆర్. ఎం. సుందరం, నవంబర్‌లో కె. మహేంద్ర ప్రారంభించే చిత్రాలకు కె.ఎస్.రెడ్డి దర్శకుడు.

"బహుదూరపు బాటసారి" విజయోత్సవం

ఎ. ఎన్. ఆర్., దాసరి కాంబినేషన్‌లో తయారైన తారక ప్రభు ఫిలిమ్స్ ''బహుదూరపు బాటసారి'' చిత్రం 18 కేంద్రాలలో వంద రోజులకు అధిగమించిన సందర్భంగా సెప్టెంబర్ 22న మద్రాసు 'వళ్ళువర్ కోట్టం'లో విజయోత్సవం భారీ ఎత్తున జరిగింది. ఈ శుభ తరుణంలో దాసరి నారాయణ రావు బీద విద్యార్థుల సహాయార్థం మద్రాసు, ఆంధ్ర, ఉస్మానియా, శ్రీ వెంకటేశ్వరా విశ్వ విద్యాలయాలకు యాభై వేల రూపాయల చొప్పున ఆయా విశ్వవిద్యాలయాల వైస్ ఛాన్స్‌లర్‌లకు భూరి విరాళాలు అందజేశారు. ★

సీరియల్

మూగ ముత్యాలు

యలమంచిలి ఝాన్సీలక్ష్మి

ఆ రోజునే విచారణ మొదలైంది. కోర్టు హాలంతా జనం నిండిపోయారు. ఆషా తరఫున వాదించే లాయరు సారథిని ప్రశ్నించడం మొదలెట్టాడు. సారథి పిచ్చివాడిలా నిలబడి తల వంచుకున్నాడు.

"మిస్టర్ సారథీ ! మీది అగ్రహారం గదూ !" సారథి తల వూపాడు.

"మీ నాన్నగారి పేరేమిటి?"

"రాజశేఖరం !"

"మరి మీరు నీలకంఠశాస్త్రిగారింట్లో ఎందుకు పెరిగారు ?"

"చిన్నాన్నగారు నన్ను దత్తత చేసుకున్నారు !"

సారథి పైన పిడుగు పడబోతున్నట్లుగా వణికిపోయాడు సమాధానం చెబుతూ.

"మీ అమ్మగారికి మీ రొక్కరేనా ? మరెవరైనా వున్నారా ?"

"ఓ చెల్లెలుంది నాకు !"

"మీ అమ్మగారి పేరు ?"

సారథి ఒక్క క్షణం తటపటాయించాడు ! ఆ తరువాత చెప్పాడు—

"రజియా !"

"మీరు బ్రాహ్మణులు గాదా ! మరి మీ అమ్మగారికా పేరెలా వచ్చింది ?"

సారథి మాట్లాడలేదీసారి.

"మీరు సమాధానం చెప్పకపోతే కేసు మరింత జటిలమౌతుంది !"

(గత సంచిక తరువాయి)

"మా అమ్మ ముస్లిమ్ !"

"ఓ ! ఐసీ ! మీ నాన్నగారు బ్రాహ్మణులు! మీరు ముస్లిమ్ యువతికి పుట్టారన్నమాట : మై లార్డ్ ప్లీజ్ నోట్ దిస్ పాయింట్!"

"మీరు మీ పెద్దమ్మగారితో ఘర్షణపడి వచ్చేశారు గదూ ! ఆమె మిమ్మల్ని పెంచిన తల్లి గదా ఎందుకలా చేసారు ?"

"నన్నామె కట్నం తీసుకోమంది ! నేను కాదన్నాను !"

"ఏం ? మీవాళ్ళు మరీ లేనివాళ్ళా ?"

"క్షమించండి ! ఇది అడగకూడని ప్రశ్న !" సారథి కోపాన్ని దిగమ్రింగాడు.

"మీరు మీ చెల్లెలు సీత పెళ్ళికూడా వెళ్ళలేదుగదూ ?"

"వెళ్ళలేకపోయాను !"

"ఏం ఆమె అంటే మీ కిష్టంలేదా ?"

"ప్రాణంతో సమానం !......కానీ......"

"మి లార్డ్! ఈ పాయింటు కూడా నోట్ చేసుకోండి ! ఇక మీరు వెళ్ళవచ్చు ! మై లార్డ్ మరో సాక్షిని ప్రవేశపెట్టడాని కనుమతించండి దయచేసి."

సలీమ్ వచ్చి బోనులో నిలబడ్డాడు.

"మిష్టర్ ! సలీమ్ ! స్నేహానికి ప్రాణం యిస్తారని విన్నాను ! ఆ స్నేహంతో సారథిగారి కేమైనా సాయం చేశారా ?"

"చేయలేదు !" ప్లీడరు కంగారు పడిపోయారు. సలీమ్ యింటివద్ద సారథికి అప్పు యిచ్చినట్లు చెబుతానన్నాడు. కానీ కోర్టులో నిలబడి కాదన్నాడు.

"కానీ యీ నోటు చూశారా ? సారథి మీ దగ్గర పదిహేను వేలు తీసుకున్నట్లు సాక్ష్యంతో పాటు రాసింది యిది !" ప్లీడరు సగర్వంగా నోటు చూపించాడు,

సలీమ్ నవ్వాడు విరక్తిగా—

"సారథి నాకేమీ రుణపడి లేదు ! నేనే వాడికి రుణపడి వున్నాను ! ఆ నోటు మరోసారి చూడండి ! డబ్బిచ్చిన తరువాత చింపివేశాను !" నోటు పైన రెండు ముక్కలుగా చీలి వుండడం చూసిన ప్లీడరు నుదుట చెమటలు బట్టేంది.

క్రితం రోజున సలీమ్ తల్లి ప్లీడరుగారికి నోటు యిచ్చినతరువాత ఓసారి చూసి యిస్తానని చెప్పి తీసుకుని ఎవ్వరూ చూడకుండా దాన్ని చింపి యథాస్థానంలో పెట్టేశాడు నిశ్శబ్దంగా. ఆ సంగతి ప్లీడరుగారికి కోర్టులోకి వచ్చిన తరువాత తెలిసింది.

"ఆషా మరణానికి సారథే కారణం అని రాత్రి మీరు నాతో అన్నారు గుర్తుందా?"

"అలా అనమని మీరు నాకు చెప్పారు. అదే గుర్తుంది !"

రేఖ నవ్వింది. "సలీమ్ ! మీ స్నేహానికి వేల నమస్కారాలు !" ఆమె మనస్సు నివాళలర్పించింది.

"సారథి పేరు కలవరిస్తూ ఆషా చనిపోయిందని మీరు చెప్పారు !"

"చెప్పాను ! ఒకవేళ ఆషాలాగా నేను చనిపోతే... అలాగే సారథి పేరునే స్మరించుతూ చచ్చేవాణ్ణి ! మంచి మనిషి నాకు అల్లాతో సమానం !"

ప్లీడరుకి మతి పోయినట్లన్పించింది. సలీమ్ అలా తన వాదానికి విరుద్ధంగా ఎందుకు చెబుతున్నాడో అర్థంగాలేదు. క్రితం రోజున అతడు సారథిని వురికంబాని కెక్కించుతానని కోపంతో చిందులు వేశాడు యింట్లో.

"మై లార్డ్ ! సలీమ్‌కి మతి చలించినట్లుంది ! ఇతను రాత్రి వాళ్ళింట్లో అందరి ముందూ సారథే 'ఆషా' మరణానికి కారణం అని చెప్పాడు. రెండురోజులు గడువివ్వండి, ఇతనికి."

"అక్కర్లేదు మై లార్డ్ ! నాకు మతి చలించలేదు! నిజం చెప్పాలంటే రాత్రి నేనాడింది నాటకం ! దుఃఖంతో దహించుకుపోతూన్న ఆషా అమ్మగారి ముందు నాటకం ఆడకపోతే ఆమె గుండెలు పగిలిపోతాయన్పించింది ! నిజం బయట పడేవరకు వాళ్ళమ్మగారి ముందు నేను నాటకం ఆడక తప్పదు !" సలీమ్ చెప్పిన కారణం నిజంగానే ప్లీడరు మతిపోగొట్టేంది.

నిరుత్సాహాన్నీ, నిరాశను లోపలే బంధించి రేఖని పిలిచాడతడు.

"రేఖగారూ ! ..."

జరిగినకథ – 12 : సారథి, విజయ ఒకరిపై ఒకరికి గల ప్రేమను వ్యక్తం చేసుకుంటారు. సారథి హైదరాబాదుకు రాగానే శశిరేఖ తను శ్రీనివాసును పెళ్లి చేసుకోబోతున్నట్లు చెపుతుంది. అది విని బాధపడతాడు సారథి. శ్రీనివాస్ ప్రవర్తనకు అసహ్యపడి అతడిని వెళ్లిపొమ్మని శాసిస్తుంది శశిరేఖ. ఆషా, సలీమ్‌ల పెళ్లి నిశ్చయమవుతుంది. రేఖ కోసం వచ్చిన శ్రీనివాస్ సీతను చూస్తాడు. రేఖ మాటలకు తికమకపడతాడు శ్రీనివాస్. సీతని పెళ్లి చేసికోమని శ్రీనివాస్‌ను కోరుతుంది రేఖ. తను రేఖకోసమే పుట్టానంటాడు శ్రీనివాస్. ఆషా ఆత్మహత్యకు కారణం సారథేనని ఆమె మరణ వాఙ్మూలం ద్వారా తెలుసుకొన్న పోలీసులు అతన్ని అరెస్ట్ చేస్తారు. సారథిని రక్షించుకోవడానికి రేఖ, సీత, విజయ, సలీమ్ తమ తమ ప్రయత్నాలు సాగిస్తుంటారు.

''నా పేరు శశిరేఖ! పూర్తి పేరుతో పిలవండి !''

''ఓ! ఐయామ్ సారీ! శశిరేఖగారూ! సారధిగారు మీ దగ్గరకు రానంతవరకు మీరెక్కడున్నారూ ?''

''కొన్నాళ్ళు హాస్టల్లో వున్నాను! కొన్నాళ్ళు ఓ చిన్న రూమ్‌లో వున్నాను !''

''మరి మీ ఖర్చులక్కావలసిన డబ్బెవరిచ్చేవారు ?'' .

''మీరు మాత్రంగాదు !'' రేఖ మొండి సమాధానం అందర్నీ నవ్వించింది.

''సారధిగారంటే మీ కిష్టంలేదు గదూ?''

''లేదు !''

''ఎందుకో చెప్పగలరా ?''

''మీ కన్నా, నా కన్నా మంచివాడన్న బాధతో యిష్టం లేదని చెప్పేదాన్ని !''

''మీకున్న స్నేహితులంతా డబ్బున్నవాళ్ళు గదూ ?'' ప్లీడరు మరోవైపునుంచి ఆమెను బంధించాలని ప్రయత్నించాడు.

''అవును! నాస్నేహితులంతా శ్రీమంతులే!''

''అంటే బీదవాళ్ళతో మీకు స్నేహం నచ్చదా ? ''

''నచ్చదు !''

''డబ్బంటే మీకంత యిష్టమా ?''

''ఏం ? మీ కిష్టంలేదా ?' కోర్టులో నవ్వులు !

''మీరు సమాధానాలు చెప్పండి ! క్లబ్బులో రెండు మూడుసార్లు డాన్స్ చేశారు గదూ ?''

''రెండు మూడుసార్లేం ఖర్మ ! పదిహేను సార్లు చేశాను !''

''మైలార్డ్ ! ప్లీజ్ నోట్‌దిస్ పాయింట్!''

రేఖ కళ్ళు చిట్లించి చూసింది ప్లీడరు వైపు.

''మైలార్డ్ ! ఈ ప్లీడరుగారు క్లబులో నా డాన్స్ వున్న ప్రతిరోజూ అక్కడే వుండేవారు! వీరంతటి కళాపోషకులు ! ప్లీజ్ నోట్‌దిస్ పాయింట్ ఆల్సో ! ''

ఏదో అడగబోతూన్న ప్లీడరు తడబడిపోయాడు.

''ఈ ప్లీడరు సినీహీరో అయ్యుంటాడు గురూ !'' ప్రేక్షకుల్లో నుంచి ఓ గొంతు వ్యంగ్యంగా నవ్వింది.

''చూడండి ! శశిరేఖగారూ ! మీరు క్లబ్బుల్లో డాన్స్ చేశారు. అప్పుడప్పుడు తాగేవారు ! రెండు మూడుసార్లు మద్రాసులో

మూగ ముత్యాలు

గుర్రప్పందాలకూడా వెళ్లారు ! లండన్లో ఆరు నెలలున్నారు ! హైక్లాస్ హోటల్లో వున్నారు మొన్నటివరకు ! వీటన్నింటికీ మీక్కావలసిన డబ్బు మీ స్నేహితులే యిచ్చేవారు గదూ !''

''మరెవరిస్తారు ? ''

''మైలార్డ్ ! ప్లీజ్ నోట్‌దిస్ పాయింట్ ! ఈమెక్కావలసిన ప్రతిపైసా స్నేహితుల నించే రాబట్టింది !''

''మైలార్డ్ ! స్నేహితుల నుంచి నేను తీసుకున్నది డబ్బు మాత్రమే ! వాళ్లకు చెప్పి మరీ తీసుకున్నాను ! ప్లీడరుగారిలాగా అబద్ధాల్ని, నిజాల్ని కోర్టులో అమ్మడానికి నేనెప్పుడూ డబ్బు తీసుకోలేదు ! బ్రతకడానికి తీసుకున్నాను —''

''మీకు శ్రీనివాస్ అనే స్నేహితుడున్నాడని విన్నాను ! అతను మీ కేమవుతాడో చెప్పగలరా?''

''చెప్పలేను ! మిలార్డ్ ! ప్లీజ్ నోట్ దిస్ పాయింట్ ! ఈ ప్లీడరుగారెంత తెలివిగలవారో చూడండి ! నాకు శ్రీనివాస్ స్నేహితుడని ఆయనే చెప్పారు ! మళ్ళీ 'ఏమవుతారు ?' అని ప్రశ్నించారు ! సరైన ప్రశ్నలగడం చేతకాకపోతే బుద్ధిగా వెళ్ళి కూర్చోమనండి !'' రేఖ జడ్జిగారితో విన్నవించుకుంది !

''మీకు ఆషా తెలుసా ?''

''తెలుసు !''

''ఆమెని మీ సారథిగారు ఏమనిపిలిచేవారు?''

''అమ్మా ! ఆషా ! అనేవాడు !''

''ఈ ఫోటో చూడండి ! సారథిగారు ఆషాకి ఎంత సన్నిహితంగా నిలబడ్డారో ! ఆయన కళ్ళల్లో సోదరప్రేమ కనిపించడంలేదు ! చిలిపిగా నవ్వుతున్నాయి అతనికళ్ళు ! ఓ అన్నలా లేరాయన !''

''మీక్కాస్త చత్వారం వున్నట్లుంది !'' ప్రేక్షకుల్లోనుంచి నవ్వులు !

''ఫోటో దిగుతున్నప్పుడు దగ్గరగా నిలబడక స్టూడియో దాటివెళ్ళి రోడ్డుమీద నిలబడతారా? సారథి చూపుల్లో మీకు చిలిపితనం కన్పించిందన్నారు ! మీ చూపుల్లో నాకు గజదొంగ కన్పిస్తున్నాడు ! అక్కడ నాకు న్యాయం కన్పించడంలేదు ! డబ్బుకోసం నిజాన్ని అబద్ధంగా మార్చగల మోసగాడు కన్పిస్తున్నాడు ! దీని కేమంటారు ?''

''ఆర్డర్ ! ఆర్డర్ !''

''ఈయన ఆర్డరులేని ప్రశ్నలువేస్తూంటే ఆర్డరెక్కణ్నుంచి వస్తుంది మిలార్డ్ !'' తోటి ప్లీడర్లు నవ్వారు శశిరేఖ ప్రశ్నకి.

''మీకు స్నేహితుల్లో మగవాళ్లే ఎక్కువ గదూ ?''

''కావచ్చు ! నేను లెక్కపెట్టలేదు !''

''స్నేహమేనా లేక అది హద్దులుదాటి వెళ్ళిన విచ్చలవిడితనమా ?''

''వాళ్ళని అడిగిరండి వెళ్ళి ! ఏమిటో చెబుతారు !''

''మీ అమ్మగారికి శాస్త్రోక్తంగా పెళ్ళి జరగలేదు గదూ ?''

''అయితే మీ కెందుకింత బాధ? మీ అమ్మగారిక్కూడా శాస్త్రోక్తంగా పెళ్ళి జరగలేదా ?'' జనం విరగబడి నవ్వారు.

''సూటిగా సమాధానాలివ్వడం మంచిది!''

''సూటిగానే యిస్తున్నాను గదా ?''

''రాజశేఖరంగారు మీ తండ్రి అని మీ కెపుడు తెలిసింది ? ఆయనతో మీరు కలిసి వున్నారా ?''

''నేను పుట్టాక తెలిసింది మా నాన్నగారు రాజశేఖరంగారని ! ఆయనతో నేను కలిసివున్నదీ లేనిదీ అమ్మని అడిగి వచ్చి చెప్తాను !''

రేఖకి ఆ ప్రశ్నలు వింటూంటే ఒళ్లంతా కంపరంగావుంది.

''మీరు చిన్నప్పటి నుంచే యిలాగే మొండిగా మాట్లాడేవారు గదూ ?''

''అది నా స్వభావం !''

''మీకు పెద్దవారంటే గౌరవం లేదా ?''

''పెద్దవారెవరిక్కడ ?'' వ్యంగ్యంగా అడిగింది. ఆమె అడిగిన తీరు అందరికీ నవ్వు తెప్పించింది.

''మీ తల్లిదండ్రులూ, అన్నగారూ మొదలైనవాళ్ళు !''

''వాళ్లంటే నాకు భయం, భక్తి, మీరన్న గౌరవం, అభిమానం అన్నీ వున్నాయి!''

''అబద్ధం ! మీరు మీ నాన్నగారిని విమర్శించారెన్నోసార్లు !''

''నాకా హక్కుంది ! నేనాయనికి కూతుర్ని అని గుర్తుంచుకోండి !''

''వెళ్లండిక ! మిలార్డ్ ! ఈ అన్నాచెల్లెళ్ల జవాబులు విన్నారు గదా ! వీళ్లిద్దరి తల్లిదండ్రులదీ ఒక కులం గాదు ! సారథికి డబ్బంటే మహాపిచ్చి ! తీయని మాటలు చెప్పి సలీమ్ దగ్గర డబ్బు కాజేశాడు ! ఈ రేఖ డబ్బు కోసమే స్నేహాలు చేసింది ! శ్రీనివాస్ అన్న బ్యాంకు ఆఫీసరుతో కలిసివుంటోంది ! పెళ్లిగాలేదనే గుర్తుంచుకోవాలిక్కడ ! బ్రతకనేర్చిన వాళ్లిద్దరూ ! ఆ డబ్బు కోసమే సలీమ్‌తో స్నేహం ! ఆషాతో స్నేహం ! ఆ డబ్బు దాహమే అతడిని ఆషాని' వలలో వేసుకునేట్లు చేసింది ! కుల మత భేదాలు పాటించకపోవడం ఓ ఆదర్శమని చెప్పేవాడట ! అదే సాకుతో ఆషాని నాశనం చేశాడు. పెళ్లి చేసుకుంటానని చెప్పి ఆషాని నిషాలోవున్నపుడు నలిపివేశాడు ! కానీ ఆమె సలీమ్‌ను ప్రేమించింది ! అందుకే ఆత్మహత్య చేసుకుంది ! శీలాన్ని దోచుకుంటే నా మాట తప్పకుండా వింటుందని సారథి అలా చేశాడు ! మళ్ళీ తెలివిగా ఆమెని యింటికి చేర్చాడు! టాక్సీ డ్రైవరు కూడా ఆషా యితని చేతుల్లో ముఖం దాచుకుని ఏడవటం చూశాడు ! ఆషా

యితణ్ణి చూసి ఏడ్చింది ! ప్రాణాలు పోయేప్పుడు కూడా యితని పేరే చెప్పింది అందుకే ! కనుక ఆ ఆత్మహత్యకి యితడే కారణం! ఇలాంటివాళ్ళు సంఘానికి చీడపురుగులు! వీళ్ళకి కఠినాతి కఠినమైన శిక్ష విధించాలని మనవి చేస్తున్నాను ! ఇతనికి వురిశిక్షే సరైన శిక్ష అని తలుస్తున్నాను !'' ప్లీడరు వాదన విని జడ్జిగారు కేసుని మరునాటికి వాయిదా వేశారు. సారధి తరఫున వాదించే ప్లీడరు వాదన వినాలని చెప్పారు ! శశిరేఖ ప్రశ్నలూ, జవాబులూ విజయ కెంతగానో నచ్చాయి !

''రేఖా ! మీరు ప్లీడరైతే బావుండేది — '' అన్నది.

''మీరోసారి అన్నయ్యని చూసిరండి. సీతా ! మనం ఇంటికి వెళ్దాం పద !''

సీత అర్థం చేసుకుంది, రేఖ అలా ఎందు కన్నదీ! సారధి అవమానంతో క్రుంగిపోతున్నాడు. విజయ తప్ప మరొకరతని మనస్సున విశ్వాసాన్నీ, ధైర్యాన్నీ నింపలేరని రేఖకి తెలుసు. అందుకే చెప్పింది అలా.

విజయకీ వెళ్ళాలని మనస్సులో ఎంతగానో వుంది. కానీ, వాళ్ళేమనుకుంటారోనని సిగ్గు పడింది.

సారధి కళ్ళు మెరిశాయి విజయని చూడగానే.

''నీ కోసమే ఎదురుచూస్తున్నాను విజయా !''

''నాకు తెలుసు ! మీ చూపులు నన్ను వెదుక్కున్నాయని గ్రహించానులెండి !''

''రేఖ ప్లీడర్ని దులిపివేసింది ! ఇలాంటి విషయాల్లో రేఖలాంటి మనుషులే వుండాలి !''

''నువ్వు ... అంతా విన్నావా? విజయా?''

''విన్నాను ! మీరిన్నాళ్ళు నాకీ మాట చెప్పకుండా ఎందుకు దాచారో అర్థమైంది ! సీత నా కంతా చెప్పింది తరువాత ! మీ అమ్మ గారు చేసినదానికి నాకెంతో గర్వంగా వుంది ! ఆ రోజుల్లోనే కులమతాల్ని చూడకుండా మీ నాన్న గారిని గెలుచుకోగలిగారంటే ఎంతటి వున్నతమైన సంస్కారమో అర్థమైంది !''

సారధి ఆమె కళ్ళల్లోకి చూస్తూ అడిగాడు—

''అయినా నన్ను ... ప్రేమిస్తున్నావా ?''

''ఇంకా ఎక్కువగా ప్రేమిస్తున్నాను !''

''తాతయ్యకి యిష్టం లేకపోతే !''

''నన్నిక్కడికి వెళ్ళమన్నది ఎందుకను కున్నారు ? లోలోన నాలాగే తాతయ్యకూడా మిమ్మల్ని ప్రాణ సమానంగా ప్రేమిస్తున్నాడు ! మీకేవో సమస్యలున్నాయని ఆడపిల్లని నేనెలా వాటికి తట్టుకోగలనా అని ఆలోచిస్తున్నాడు ! వూళ్ళో వాళ్ళు తాతయ్యతోపాటు నన్నూ వెలివేస్తారు ! కానీ. నేను మిమ్మల్ని పోగొట్టు కోలేను. పోగొట్టుకుని ఆ వూరి వాళ్ల సంతృప్తి కోసం జీవచ్ఛవంలా బ్రతకలేను ! ''

''రేఖ సంగతి తెలుసా ? ''

''తెలియదు ! అది ఆమె స్వంత విషయం! ఆమెకు ఎందరో స్నేహితులున్నారట ! ఇంకా ఏమేమో అన్నాడు ప్లీడరు ! కానీ ఆమె ఏ పరిస్థితులవలన అలా ప్రవర్తిస్తోందో ఆ ప్లీడరుకి అక్కర్లేదు ! ఆమెకి ఎంత అన్యాయం జరిగిందో కోర్టు చూడదు ! అధికారం చేతిలో వున్నదని రేఖని ఎలా అవమానించాడో ఆ ప్లీడరు ! నాకే దుఃఖం ఆగలేదు. తోటి మనిషికి చేయగలిగితే కాస్త సాయం చేయాలి ! లేకపోతే మౌనంగా వుండాలి! అంతేగానీ కీడు తలపెట్ట కూడదు ! నా అభిప్రాయం మాత్రం యిది.''

''రేఖని శ్రీనివాస్ చేసుకోడు ! అతను అమెరికా వెళ్లిపోతున్నాట్ట !''

''ఈ ప్రపంచంలో ఒక శ్రీనివాసేనా వున్నది ? రేఖకి అంతకు మించినవాళ్లే దొరుకు తారులెండి ! ''

''ఒకవేళ... నాకీ జైలులోనే జీవితం ముగిసిపోతే...''

''మీరెందుకిలా నిరాశతో క్రుంగిపోతారు?''

''నాకు ఆశలేదు విజయా ! ''

''నాకుంది ! రేపు చూడండి ! మన ప్లీడరు ఎలా కేసు విచారిస్తాడో ?''

''కానీ నా మనస్సు అవమానంతో దహించుకుపోతోంది ! ''

''ఇది సరేగానీ— నాయీ ప్రశ్నకి జవాబు చెప్పండి ! మీరోసారి మా యింటి దగ్గర పెళ్ళయిందని చెప్పారుగదూ ! అది— అబద్ధం కాదంటాను నేను ! ''

''నిజమే ! అబద్ధంకాదు ! ''

''మరి మీ ఆ వూహా సుందరి ఎవరో చెబుతారా ? ''

''నువ్వే ! నా మనస్సున నువ్వు తప్ప మరెవ్వరూ లేరు !''

''ఏదీ ! ఇలా చేతిలో చేయివేసి చెప్పండి !''

సారధి ఆమె చేతిలో చేయివేసి చెప్పాడా మాటనే మళ్ళీ !

ఆమె వూహలు పులకించిపోయాయి అతని స్పర్శతో— అతనికి ఆమెలో నుంచి ధైర్యం పొంగి తన గుండెల్లోకి ప్రవహిస్తోందనిపించింది. ఆ చేతిని పెదవుల కాన్చుకుని ముద్దు పెట్టుకున్నాడు మృదువుగా.

''ఇక నన్ను వెళ్లనివ్వండి!'' ఆమె చెక్కిళ్లు రాగరంజితాలయ్యాయి.

సారధి గుండెల్లో పెనుభూతంలా విరుచుకు పడుతూన్న భయం, అవమానం తాలూకు భావాలు, విజయ ప్రేమతో మంత్రించినట్లు మాయమైపోయాయి.

''వెళ్ళు ! విజయా ! సీతక్కూడా ధైర్యం చెప్పు !'' అన్నాడు.

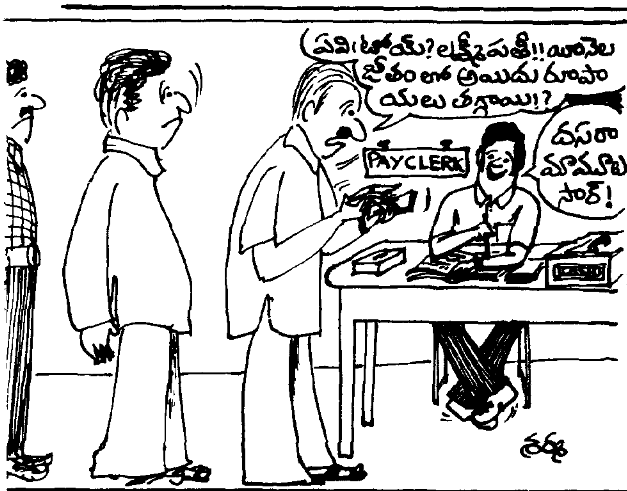
* * *

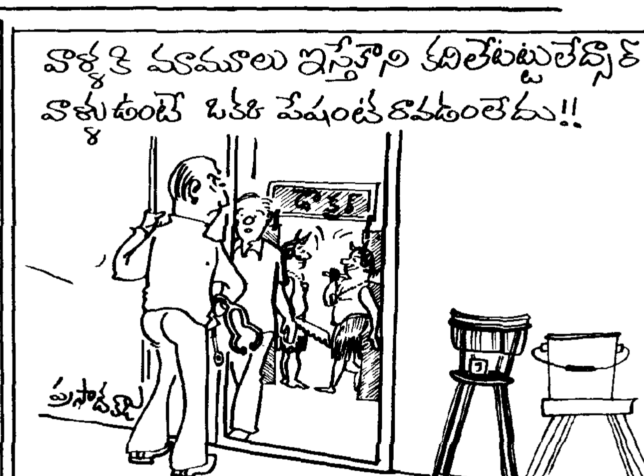
శశిరేఖ, శ్రీనివాస్ రూమ్‌కి వెళ్ళింది అతడు వచ్చాడేమోనని — తలుపులు తీసే వున్నాయి — ఆమె టేప్‌రికార్డరు కూడా అతని దగ్గరే వుండిపోయింది. ''తీసుకువెళ్ళాలి ! సీతకి కాస్త కాలక్షేపం అవుతుంది !'' అనుకుంది.

''హలో ! డాళింగ్ !'' శ్రీనివాస్, రేఖ చేతినందుకున్నాడు సంతోషంగా.

''ఏమిటి ? చెప్పా చెయ్యకుండా పారిపోయావు ?''

''జాన్‌సన్ లేడూ ! వాడికి బొంబేలో జాబ్ వచ్చింది ! పెళ్ళి అని రాశాడు ! వెళ్ళక తప్పలేదిక !''

మూగ ముత్యాలు

"అలాగా ? మరి యిన్నాళ్ళెందుకుండి పోయావ్ ?"

"ఏమిటీవేళ ? లాయరులా ప్రశ్నలు వేస్తున్నావు ?"

"మన పెళ్ళి ఎపుడు ? అసలు గుర్తుందా ఆ మాట !"

"వచ్చే నెలలో అని చెప్పానుగా ? రేఖా !"

"సారధి జైల్లో వున్నాడు ! తెలుసా ?" రేఖ అతడిని పరీక్షగా చూస్తూ అడిగింది.

"ఎందుకని ? అతను శ్రీరామచంద్రుడేమో ! ఏ నేరంమీద జైలుకెళ్ళాడు ?" హేళనగా అడిగాడు.

"ఆషా చచ్చిపోయింది !" రేఖ మరో మాట చెప్పింది జవాబు యివ్వకుండా.

"ఏవిటీ ?! ఆషా చచ్చిపోయిందా ?" అతడు ఆశ్చర్యంగా చూశాడు.

"ఎందుకో తెలుసా ?"

"ఏమైనా జబ్బు చేసిందా హఠాత్తుగా ?"

"ఎవరో ఆ అమ్మాయిని బలాత్కరించారు! ఆ అవమానాన్ని భరించలేక వాళ్ళ మేడపైనుంచి దూకి చనిపోయింది. పోతూ పోతూ పేరు కూడా... చెప్పిందట !"

"ఎవరి పేరు చెప్పింది ? మీ అన్నయ్యది కాదుగదా ?" అతడు తాపీగా అడిగాడు.

"కరెక్ట్ ! నువ్వెలా వూహించావ్ ?"

"బ్యాంకు ఆఫీసర్ని డాలింగ్ ! ఆ మాత్రం వూహించలేనా ?"

"ఆషాని... నాశనం చేసింది మా అన్నయ్య అంటావా ?"

"ఏమటి ? సారధిని అన్నయ్య అంటున్నావు ?"

"ఏం అనగూడదా ?" రేఖ కావాలనే అలా అన్నది.

"ఎందుకో యీ ప్రేమ ? ఏమైనా డబ్బిస్తానన్నాడా ?"

"నా కెందుకింకా డబ్బు ? నీది నాది గాదా ?"

"నీ అక్కౌంటులో ఎంతుంది రేఖా ?" హఠాత్తుగా మరో విషయం పైకి దూకాడతడు.

"ఓ డెబ్బైవేలుంటాయి? ఏం ఎందుకూ?"

"ఎక్కడిది నీ కంత డబ్బు ?"

"సీత డబ్బు అది ! కానీ నా పేరిట బాంకులో వేసింది !"

అతడు సిగరెట్ వెలిగించుకుని అన్నాడు—"నీ కోసం ఓ నెక్లెసు తెచ్చాను రేఖా !"

"నాకు నగలంటే యిష్టం లేదని నీకు తెలుసుగా ?"

"కానీ నా కిష్టం గదా ! నా డాలింగ్ మెళ్ళో నెక్లెసు లేకపోతే నాకు నామోషీగాదూ? రెండు పట్టు చీరలు కూడా తెచ్చాను ! పెళ్ళికి కావాలిగదా మరి ?"

అతడు లేచి వెళ్ళి పేకెట్సు తెచ్చి చూపించాడు.

రేఖ మెళ్ళో పెట్టి 'మార్వలెస్ ! బ్యూటిఫుల్ !' అంటూ చెక్కిలిపై ముద్దు పెట్టుకున్నాడు.

"నువ్వు పూర్వ జన్మలో అప్సరసవై యుంటావు రేఖా ?"

రేఖ ఆ నెక్లెసునితీసి పెట్టెలోపెట్టేసింది!

"ఏం కావాలి ? నీకు ?" నెమ్మదిగా అడిగింది.

"నాకా ? నాకేం కావాలి రేఖా ? నువ్వు తప్ప నా క్కావలసిందీ ప్రపంచంలో మరొకటి లేదు !"

"నాకు పొగడ్తలంటే అసహ్యం శ్రీనివాస్!"

"నువ్వు నన్నెపుడూ ఓడిస్తావు డియర్ ! నీతో జీవితాంతం ఎలా వేగాలో తెలియడంలేదు!" అతడు భయాన్ని నటించాడు.

"ఓ కొత్త మోడల్ కారొకటి బేరాని కొచ్చింది ! కొనమంటావా ?" అడిగాడతను.

"నాకిపుడు కారుల్లో తిరగాలన్న సరదా లేదు !"

"మరీ ముసలమ్మలా మాట్లాడకు శశీ ! ఓ పాతికవేలు నువ్విస్తే..."

"నా నుంచి పైసా రాదు నీకు !" రేఖ ఖండితంగా చెప్పివేసింది.

"మరీ యింత కోపం అయితే భరించలేను శశీ !"

"అయితే ఆషాకేసు తేలివ్వు!" అన్నదామె మనస్సు మార్చుకుని.

"ఆషాని గుర్తుజేసి మళ్ళీ మూడ్ పాడు జేశావు ? అలాంటి గొడవలు వింటే నా కెందుకో భయం డియర్ ! ఉండు ! బొంబేనుంచి ఫారిన్ సరుకు తెచ్చాను ! ఓ రెండు పెగ్గులు తాగుదాం !"

"నేనపుడు తాగడం మానేశాను !"

"వాట్ ! ఏమిటిలా మారిపోయావ్ రేఖా ?"

"ఏం నీకు బాధగా వుందా ?"

"నువ్వసలు నాకు అర్థం గావటం లేదు రేఖా ! తక్కున నోరు మూసేస్తున్నావు !"

"నువ్వు అమెరికా వెళ్తున్నావన్న దిగులు ! అందుకే అన్నీ మానేసి ఏడుస్తూ కూర్చుంటానిక సీతలా !" రేఖ నవ్వలేదు.

"ఇదెవరు చెప్పారు నీకు ?"

"నువ్వు నన్ను మోసం జేసి పారిపోలేవు డార్లింగ్ !" శశిరేఖ పెదవులపైన నవ్వు మెరిసిందీసారి !

"అయితే యిద్దరం కలిసే వెళ్ళవలసిందేనన్న మాట !"

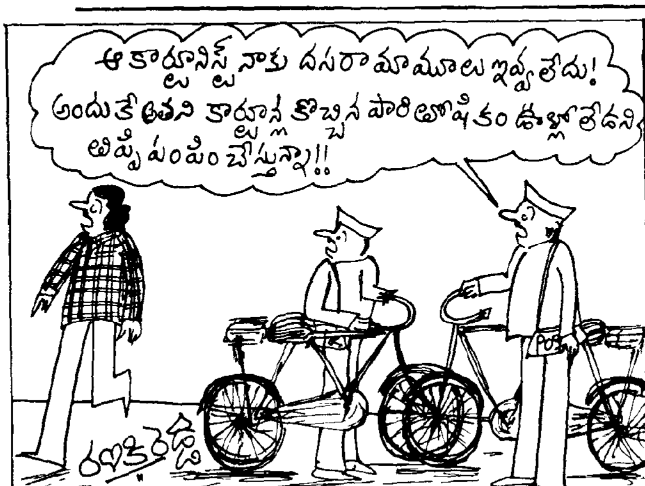
"ఆగు ! నేను వెళ్ళాక త్రాగవచ్చులే !" అతడి చేతిలోనుంచి సీసాని లాగివేసింది.

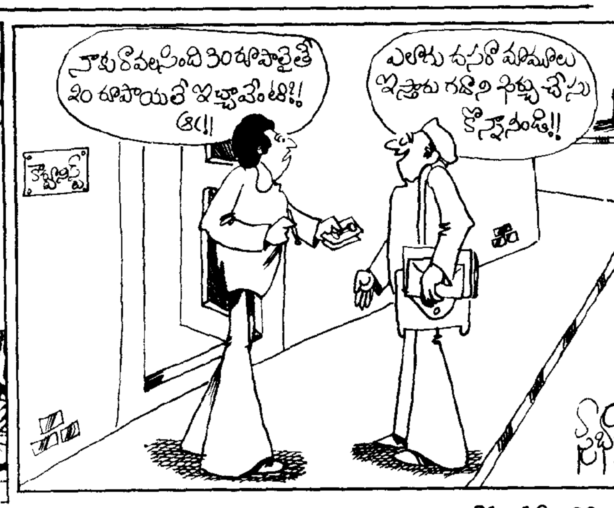
"ఏం ? నువ్విక్కడ వుండవా ?" నిరాశగా అడిగాడతడు.

"ఆషాని నువ్వు మళ్ళీ ఎప్పుడైనా కలుసుకున్నావా ? ఆ అమ్మాయి కాలేజి నుంచి రోజూ నీ రూమ్ ముందునుంచే యింటికి వెళ్తుంది గదూ ? ఓసారి ఆమెకారాపి ఏదో అన్నావటగా?"

శ్రీనివాస్ మరో సిగరెట్ ముట్టించుకున్నాడు—

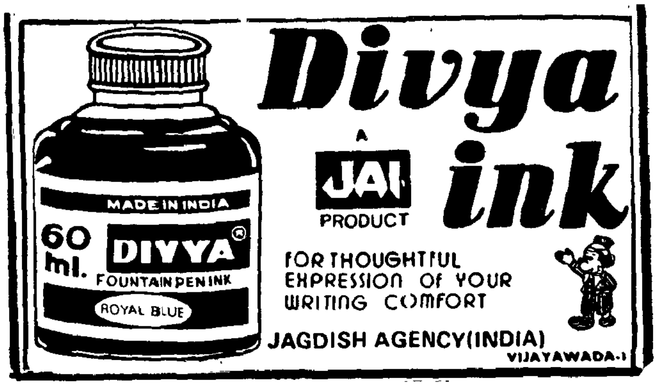
"ఏమో నాకు గుర్తులేదు మరి !"

ఇదుగో ఇక్కడే
తలనొప్పులకు
వంటినొప్పులకు,
జలుబులకు
నివారణం
AMRUTANJAN
PAIN BALM
AMRUTANJAN LTD.
14/15, Luz Church Road Madras-4
AMRUTANJAN
Pain Balm
90 ఏళ్ళు ఆర్జించిన నమ్మక అమృతాంజన్
అమృతాంజన్
ఏ ఇతర బాధలు కల్గించని
క్షేమ నివారిణిని నమ్మండి

OBM 8321 TG

మూగముత్యాలు

"నీకు తెలియదులే చెప్పినా! నువ్వు సారథిని డబ్బడిగావు గదూ ?"

"అడిగాను !"

"ఎందుకూ ?" కోపంగా అడిగిందామె.

"మన కోసమే అడిగాను ! పెళ్ళయిన తరువాత ఓ యిల్లు కొనుక్కోవద్దా ?"

"నీకు సిగ్గు వేయదా మరొకర్నుంచి డబ్బు అడుక్కోడానికి ?"

"సిగ్గెందుకూ ? కట్నం యివ్వడా మీ అన్నగారు ?"

"నీ బ్రతుక్కీ, నా బ్రతుక్కీ కట్నాలు గావాలా ? నీ సరదాలకి అన్నయ్య ఎందుకిస్తాడసలు ?"

"పోన్లే ! ఇవ్వద్దని చెప్పు !" శ్రీనివాస్ రేఖ మాటని ఖండించలేదు.

"నా ఓ.పి.రికార్డు రుండాలి ? ఎక్కడుంది? ఇదేమిటి ? మంచం క్రిందికి త్రోసేశావు ? ఆన్ చేసే వుంది !" ఆమె రికార్డుని ఆపేసింది.

"రేపు ఆఫీసుకు రాను నేను ! నువ్వుకూడా సెలవు పెట్టేయరాదూ ?" రేఖ అడిగింది.

"ఎందుకూ ? నాకు వీలుగాదు !"

"ఆషా యింటికి వెళ్లిరావాలి !"

"అయితే... నే నెందుకు రేఖా ?"

"వాళ్లమ్మగారిని పలకరించి వద్దాం ! నువ్వు వచ్చాక వెళ్ళొచ్చని వూరుకున్నాను !"

"అయినా వాళ్ళెలా రానిస్తారు నిన్ను ? మీ అన్నయ్యే ... ఆషాని..."

"ఆషా బ్రతుకుని నాశనం చేసిన రాక్షసుడెవరో నేను వెతికి పట్టుకోగలను ! అంతవరకు అన్నయ్యని అపనిందలపాలుజేస్తే నీ ముఖం కూడా చూడను !"

"నీకీమధ్య కోపం పిలిస్తే పలుకుతుంది ! సరే ! మీ అన్నగారు నిర్దోషి ! రేఖా నువ్వు పోట్లాడితే నాకెందుకో భయంగా వుంటుంది ! నీది కాస్త తొందర స్వభావం ! ఏ మాటమీదో కోపం వచ్చి నన్ను వెళ్ళిపొమ్మంటావేమోనని నాకు భయం ! నువ్వసలే మొండిదానివి ! ఆ తరువాత నువ్వు నా ముఖం కూడా చూడనంటావు ! నేను కన్న కలలన్నీ బూడిదపాలై పోతాయి !"

"నేనంటే ఎందుకింత ప్రేమ నీకు ? అదీ ఈవేళ మరింత ఎక్కువైంది ! కారణం తెలుసుకోవచ్చా ?" రేఖ అనుమానంగా చూసింది.

"భార్యని ప్రేమించడంకూడా తప్పేనంటావా ?"

"నీకు నేనింకా భార్యని కాలేదుగా ?"

"కాబోతున్నావుగదా ? అసలు నిజం చెప్పాలంటే అయినట్టే ! నేను ఆఫీసులో అందరికీ చెప్పేశాను మా పెళ్ళి అయిపోయిందని !"

"ఎప్పుడు ?"

సిగరెట్ పొగని రింగుల్లా వదుల్తూ అన్నాడతడు–

''అయినా నీకు ఆషా పైన యింత ఆసక్తి ఎందుకు ?''

''మా అన్నయ్యని విడిపించాలి ఆ కేసులో నుంచి !''

''అదెలా సాధ్యమౌతుంది ? ఆషా, స్వయంగా సారధి పేరు చెప్పిందన్నావుగా ?''

''అన్నయ్య అంత కిరాతకుడా ?'' రేఖ అతని కళ్లల్లోకి చూస్తూ అడిగింది.

''నాకేం తెలుసు ?''

''నా పేరు శశిరేఖ డార్లింగ్ ! నా ముందు అబద్ధాలాడకు ! నటించకు ! నీ మనస్సులో ఏముందో నేను తెలుసుకోలేనని అనుకోకు ! నీకు సారధి అంటే యీర్ష్య ! కోపం !''

''ఎందుకూ ?''

''విజయ నీ గురించి నాకంతా చెప్పింది !'' విజయ పేరెత్తగానే అతను వులిక్కిపడ్డాడు.

''ఏ విజయ ? ఏం చెప్పింది ?''

''అదే ! మొన్న !''

''మొన్న నువ్వు బొంబేలో వున్నావేమో !''

''మొన్న అంటే మొన్న అనే నా అర్థం ? ఆ రోజున అని రేఖా !''

''రామారావుతో నా గురించి ఏమన్నావు నువ్వు ?''

''ఏమన్నాను ? ఏమీ అనలేదే ! అయినా నీ గురించి వాడితో ఎందుకంటాను ?

''నేను... కులమూ గోత్రమూ లేనివాళ్ళకి పుట్టానని చెప్పావటగా ?''

''అబ్బే ! అలా నేనెందుకంటాను రేఖా ? నేను నీ మాట వచ్చి...''

''నా గురించి అతడితో ఏ మాటా చెప్పలేదని యిప్పుడేగా అన్నావు ?'' శ్రీనివాస్ తడబడిపోయాడు.

''మాట అంటే... చెడుగా... అదే... నీ గురించి వాడడిగితే... మీ...అమ్మ...గురించి.''

''మా అమ్మ గురించి మాట్లాడే హక్కు నీకెవరిచ్చారు ? మీ అమ్మ గురించి నేనెపుడైనా ఎవరికైనా చెప్పానా ?''

''నేను... ఏమీ చెప్పలేదు రేఖా !''

''మా అమ్మ... పెళ్ళీ... ఏమీ లేకుండానే నన్ను కన్నదని చెప్పావటగా ? మీ అమ్మ నిన్ను పెళ్ళి జేసుకుని కన్నదని రుజువేమిటి ? మీ అమ్మ అంత గొప్పమనిషి అయినపుడు నువ్వింత నీచుడివెలా అయ్యావు మరి ? నువ్వు బ్రాహ్మణుడివి గదా ? విస్కీలూ, బ్రాందీలూ త్రాగి పశువులా క్రిందబడి దొర్లుతావెందుకూ ?''

రేఖ కళ్ళల్లోనుంచి కోపం నిప్పుల్ని రాలుస్తోంది.

''నీకేమైందీవేళ ?''

''నీ అసలు రూపం తెలిసింది ! నీ బ్రతుకు నా చేతుల్లో వుందని గుర్తుంచుకో ! నీ యీ వుద్యోగాన్ని క్షణాల్లో వూడగొట్టించగలను నేను తలుచుకుంటే ! నువ్వు అమెరికా పారిపోదామనుకున్నావు ! మళ్ళీ నా డబ్బుకోసం ఆగిపోయావు!''

అతడు రేఖవైపే కళ్ళప్పగించి చూస్తూండిపోయాడు విభ్రాంతంగా.

''సుజాత నీకు తెలుసుగదూ? ఆ అమ్మాయి నా క్లోజ్ ఫ్రెండ్ ! వాళ్ళ నాన్నగారిక్కడ పోలీసు సూపరింటెంట్ ! ఒక్కసారి ఆయనతో నీ యీ రాసక్రీడల గురించి చెప్పాలనుకుంటున్నాను. నువ్వు నన్నెలా నట్టేట్లో ముంచి పారిపోవాలనుకున్నావో ఆ సంగతి చెప్పేశాన్లే !''

శ్రీనివాస్ కంగారుపడిపోయాడీసారి –

''నేను... అమెరికా నీతోటే వెళ్తాను రేఖా !''

ఏలూరు పుట్టదేవత

వీధులలో పాము నూరేగించుట

ఈ మధ్య నేలూరు పట్టణము నందొక వైశ్యుల యింటిలో త్రాచుపామొకటి కనుపడెను. అంతట నింటివారేమియుదోచక పాముల వానినొకని బిలువనంపిరి. వాడా సర్పమును బట్టుకొని తన బుట్టలో పెట్టుకొని యింటికిపోవుచుండెను. ఇంతలో వైశ్యుల యింటిలోని యొక స్త్రీకి గణముపూని "నన్ను మీరెరుగరా. ఎరుగరా. పాములవాని కొప్పగించి చిత్రం చూస్తూ వున్నారా ? నాకు ఉత్సవము జరుగుతున్న పుట్టదగ్గరకు తీసుకొనిపోయి విడువండి. లేకపోతే మీ కుటుంబ నాశనము చేస్తాను. గోవింద గోవిందా'' యని తల యూపుటకు ప్రారంభించెను. ఇంటిలోని వారందరు నేమియుదోచక నిశ్చేష్టితులై యుండిరి.''అయ్యో ఏమిపాపంపొసగిందమ్మా'' యని యాడవారు భయపడసాగిరి. ఇక పురుషులు పాములవాని వెంట బరుగిడిరి. నాలుగువీధులుపరుగెత్తి తుదకెట్లో వానిని గనుగొని పామును దెమ్మనిరి కాని వాడియ్యనుపొమ్మనెను. అంతట వీని కైదురూపాయల రొక్కమిచ్చి వానిని మెల్లగా బతిమాలి యింటికి దీసికొనిపోయి పామును వాని నెత్తిమీద బెట్టి పెద్ద యుత్సవముతో పుట్టదగ్గరకు బయలువెడలిరి. బాకాలేకాదు. డోళ్లేకాదు. సన్నాయిలేకాదు... పెద్ద గంద్రగోళముగా నుండెను. దారిలో భక్తిగల స్త్రీలు కొందరు పండ్లు, కొబ్బరికాయలు సమర్పించిరి. నమస్కరించిరి. మరికొందరు పాము నెత్తిమీద బెట్టుకొనినవాని పాదములకు మ్రొక్కిరి. ఈ మహోత్సవమంతయు రెండు మైళ్ళ దూరమునందున్న పుట్టదగ్గర జేరెను. డోళ్ళు మరింత గట్టిగాబాదిరి. గణాచారులు చిందులు త్రొక్కిరి. పుట్టదేవునికి ధూపదీప నైవేద్యములు సమర్పించిరి. పామును పుట్టకలుగులో విడువుమనిరి. కాని యాకలుగులు చెదలు మట్టితో పూడియుండెను. ఏమియుదోచక కొందరు పుట్ట కాకున్న చెట్టులలో వదలవచ్చుననిరి. అంతట సర్పమొక పొదలోనికి విడువబడెను. ఇది గణాచారుల యాజ్ఞకు విరుద్ధమని కొందరు పలుకసాగిరి. మరికొందరిది అశాస్త్రీయమనిరి, అక్రమమని కొందరు కేకలువేసిరి. ఏమిచేయుటకు దోచెకుండెను. ఆ మహా సంఘములో నుండి యొకపురుషుడు ముందుకు వచ్చెను. అతని చూపులు పౌరుషము గ్రక్కుచుండెను. 18 సంవత్సరములుండునో ఉండవో రివ్వున పొదగ్గరకుబోయి పామును లాగెను. వెంటనే యాపాముదేవుడు దయయైనములేక, పాపమా చిన్నవాని నొక కాటు వేసి,బుస్సులు కొట్టుచు ముందుకు వచ్చెను. భక్తులందరునలుగడల బరుగెత్తిరి. గణాచారుల చింటులణగి దూరమునకేగిరి. వాద్యగాండ్రు భారములగు డోళ్ళను వేసికొని పరుగిడలేక రెండుమూడుచోట్ల బోర్లగిలపడిరి. ఆ చిన్నవాడు మాత్రము కదలలేదు. ధైర్యముతో నచ్చటనే నిలువబడెను. సర్పమును దిరిగి బట్టుకొని పుట్టదగ్గరకు పోయెను. కలుగుల నొక కర్రతో పొడిచి, వెడల్పుచేసి పామును దానిలో వదలెను. ఒక్కసారి దూరమున నుండి చూచుచుండిన జనులందరు జయధ్వనులు సల్పిరి. వాద్యములు తిరిగి మ్రోగుటనారంభించెను. గణాచారులు తిరిగి చిందులు ప్రారంభించిరి. ఇంతలో పోలీసువారికీ గడబిడ తెలిసి వారును పరుగిడివచ్చి జన సమూహమును నిండ్లకు పొగనంపిరి. ●

ఆంధ్రపత్రిక
1913 ఆగష్టు 13
సంచిక నుంచి

"ధర్మపథం"

బులుసు వేంకటరమణయ్య

కలకాలం నిలిచే కానుకలు

మనం ఎవరికైనా ఏదైనా కానుక ఇస్తే అది ఎక్కువకాలం ఉండకపోవచ్చు. మనం ఇచ్చేది శాశ్వతంగా ఉండాలనే కోరిక ఉన్నా, స్థిరంగా ఉండేవి అతి స్వలం. దానికి ఎంతో అదృష్టం ఉండాలి, హనుమవంటి వానికి తప్ప. అందరికీ ఆ అదృష్టం అబ్బదు.

శ్రీరాముడు సీతా సమేతుడై లంక నుండి వచ్చి అయోధ్యలో పట్టాభిషేకం చేసుకునే సమయం అది. తనమీదనే బాధ్యత ఉన్నట్లు ఎవరిమట్టుకువారు చాలా హడావిడి పడుతున్నారు. ఒకరి సంగతి మరొకరు పట్టించుకోవడంలేదు. ఆ సమయంలో హనుమ ఊరి అవతల ఒక చెట్టుమీద కూర్చుని దీర్ఘంగా ఆలోచిస్తున్నాడు. అతనికేమీ తోచలేదు. పట్టాభిషేక సమయంలో శ్రీరామునికి సామంతులూ, ఆప్తబంధు మిత్రులు అనేక కానుకలు సమర్పిస్తారు. తానేమి సమర్పించాలి? ఏమి యివ్వగలడు! ఏదో ఒకటి యిస్తే సరిపోదు. ఆ కానుక కలకాలం నిలిచేదిగా ఉండాలి. ఇలా ఆలోచిస్తున్న హనుమకు ఒక చక్కని ఆలోచన తట్టింది. వెంటనే బ్రహ్మ దగ్గరికి వెళ్లాడు. వెళ్లి "పితామహా! నా దేవుని పట్టాభిషేకం జరుగుతున్న సంగతి నీకు తెలుసు. నేను ఆ రామునికే కాదు, అమ్మకు కూడా కానుక ఇవ్వాలి. ఆ కానుకలు ఆచంద్రార్కం స్థిరంగా ఉండాలి. వాటిని నువ్వే సృష్టించి ఇవ్వాలి. తప్పదు" అన్నాడు. బ్రహ్మ "నాయనా! హనుమా! నువ్వు నా తర్వాత బ్రహ్మత్వ పట్టాన్ని కట్టుకొనేవాడవు. భవిష్యద్ బ్రహ్మవు. నీ కోరిక తీర్చనా?" అంటూ రెండు జేతులతో రెండు విత్తులు పట్టుకుని చూపి "వీటిని నేలలో పాతితే, చెట్లయి ఫలిస్తాయి. ఆ ఫలాలు వారికి సమర్పించు. సీతకిచ్చేది సీతాఫలమని, రామునికి ఇచ్చేది రామఫలమని పేర్లతో కలకాలం ఉంటాయి. ఆ మధుర ఫలాలను అందరూ తింటూ వారినీ, నిన్నూ కూడా స్మరిస్తూ ఉంటారు" అన్నాడు.

హనుమంతుడు "అంతా బాగున్నది. కాని ఇవి అంకురించేది, చెట్టయేది, ఫలించేది ఎప్పుడు? పట్టాభిషేకం జరిగేక వీటి ప్రయోజనం ఏమిటి ఉంటుంది?" అన్నాడు. విరించి "విత్తిన వెంటనే మొలిచి, చెట్లయి ఫలిస్తాయయ్యా! క్షణం ఆలస్యం ఉండదు" అని చెప్పి పంపివేశాడు.

సుముహూర్త సమయ మయింది. అందరూ వచ్చారు. హనుమకోసం అందరూ నిరీక్షిస్తూ ఉండగా, రెక్కలు కట్టుకున్నట్లు అక్కడికి హనుమంతుడు అతి తొందరగా పండ్లతో ప్రవేశించాడు. అందరూ కానుకలిస్తున్నప్పుడు, తాను కూడా సీతాదేవికి సీతాఫలం, రామునికి రామఫలం– వాటి పేర్లను చెబుతూ సమర్పించాడు.

కని విని యెరుగని ఆ క్రొత్త ఫలాలు అందరినీ ఆశ్చర్య ముగ్ధులని చేశాయి.

ఇతరులిచ్చిన కానుకలు ఎన్నడో కాల గర్భంలో కలిసిపోయాయి. కాని హనుమంతుడిచ్చిన కానుకలు కలకాలం నిలిచి ఉన్నాయి. నిలవడమే కాదు, తమ మాధుర్యంతో అందరి జిహ్వలనూ, హృదయాలనూ ఆనందింపజేస్తూ ఉన్నాయి.

మన కందరికీ పరిచితాలయిన 'సీతాఫల, రామఫలాల' వెనుక ఇంత గాథ ఉన్నది.

(శ్రీ ముద్దా విశ్వనాథం గారి "దైవ స్మరణ" కథ ఆధారంగా.) ★

మూగ ముత్యాలు

అతనేం మాట్లాడుతున్నాడో అతనికే తెలియనంత భయం పట్టుకుంది.

"నాతోటి నువ్వు అమెరికా రాలేవు! నీగురించి యింత తెలిసిన తరువాత యింకా నీ చుట్టూ నేను తిరుగుతాననుకుంటున్నావా? నా దగ్గర యిపుడు లక్షన్నర రూపాయలున్నాయి! నిన్ను కొనేయగలను! అమ్మేయాగలను! నువ్వు సుజాతకి ప్రేమలేఖ రాసి పంపిన సంగతి మొన్ననే వాళ్ళ నాన్నగారు చెప్పారు. సుజాతని నీకిచ్చి పెళ్ళి జేస్తాననికూడా చెప్పారు. నేనే ఆగమని చెప్పాను. నువ్వు వెళ్ళింది బోంబేగాదు డియర్! ఢిల్లీ! నాకు తెలియదని వాదించకు! సుజాత అన్నయ్య నిన్ను ఢిల్లీలో చూశాడు!"

శ్రీనివాస్ బరువుగా నిట్టూరుస్తూ రుమాలుతో నుదుటబట్టిన చెమటని అద్దుకున్నాడు.

"నువ్వు ఢిల్లీ ఎందుకు వెళ్ళావు?"

"అమెరికాలో ఓ ఉద్యోగం దొరికింది! ఇంటర్వ్యూ కెళ్ళాను!"

"మరి నాతో చెప్పి వెళ్ళలేదేం?"

"వచ్చాక చెబుదామనుకున్నాను రేఖా?"

"రేఖా అనకు! రేఖగారూ అను! వచ్చాక చెప్పావా?"

"మరిచిపోయాను!" అతడు మాటల కోసం వెతుక్కున్నాడు.

"బోంబే వెళ్ళడం మూలానా?"

"రేఖా! నన్ను విసిగించకు! జరిగిందేదో జరిగిపోయింది! నిన్ను మోసం చేయాలని నేనెపుడూ అనుకోలేదు! కాస్త కోపం తగ్గించి నేను చెప్పేది విను! నీకు మన అమెరికా ప్రయాణం సర్ప్రయిజులా చెబుదామని ఆగిపోయాను! నువ్వేమో అపార్థం చేసుకున్నావు! నీ కోసం నెక్లెసూ, చీరలూ ఎందుకు తెచ్చాను మరి?"

"నాకు డబ్బుందని తెలిసి వల వేయాలనుకున్నావు!"

అతను నవ్వాడు—

"నువ్వు నిజంగా పిచ్చిదానివి రేఖా! నేను నెలకి పదివేల జీతంమీద అమెరికా వెళుతున్నాను! నా కిపుడు డబ్బు అక్కర్లేదు! నీ కలలన్నీ నిజం చేస్తాను!"

"ఆపు! మాట్లాడకిక!"

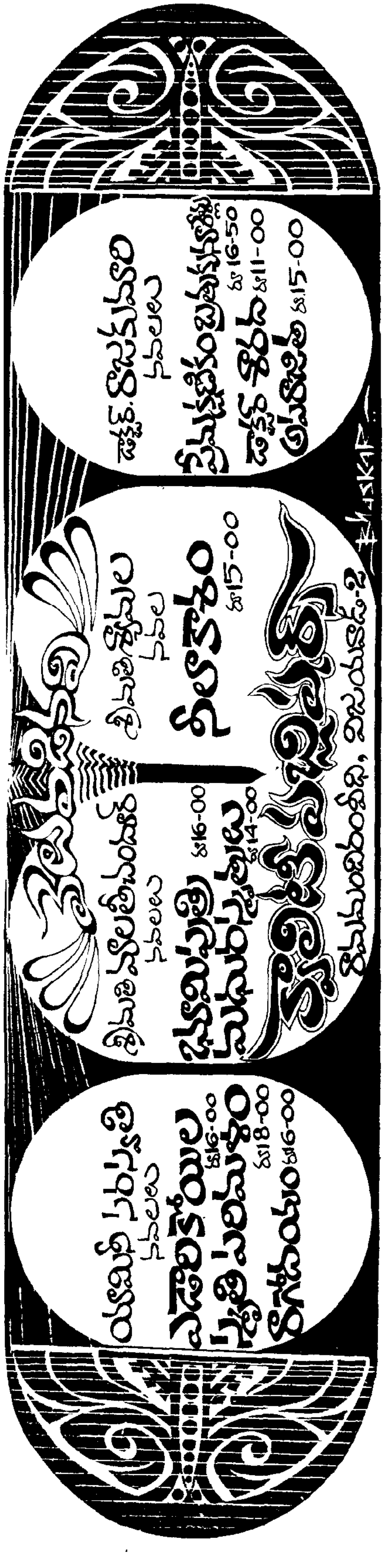
"నీకింకా కోపం పోలేదన్నమాట!"

"ఎప్పుడో నిన్ను షూట్‌చేసి పారేస్తాను! ఇలా అబద్ధాలు ఆడవద్దని నీ కెన్నోసార్లు చెప్పాను! ఈ అబద్ధాలు వినీవినీ విసుగెత్తిపోయింది నాకు! నీ మాటల్లో ఏ ఒక్కదాన్నీ నమ్మన్నేను! నీ గురించి నాకిపుడు పూర్తిగా తెలిసింది!"

"నీకిక చెప్పలేను!" అతడు నిట్టూర్చాడు.

"నువ్వు చెప్పినా నేను వినను!! నువ్వు ఎక్కడికీ వెళ్ళకు! నీతో సుజాత నాన్నగారికి చాలా పనుంది! రేపు మాట్లాడ్డానికివస్తారట!" రేఖ ఆ మాటను చెప్పి వెళ్ళిపోయింది విసురుగా.

(ఇంకా వుంది)

వారఫలం

21-10-1983 శుక్రవారం మొదలు 27-10-1983 గురువారం వరకు.

♈ మేషం: వ్యాపారం బాగా సాగిపోతుంది. యత్న కార్య సిద్ధి, గౌరవం పెంపు నందే మార్గ మున్నది. అధికార వర్గం వలన పెంపు సమకూడుతుంది. అప్రయత్న ధనలబ్ధికి కొందరకు అవకాశ మున్నది. స్త్రీలకు: కోరిన మార్పులు ఉద్యోగంలో లభిస్తాయి.

♉ వృషభం: వస్తువులు సమకూర్చుకో గలుగుతారు. ఆశించిన మార్గాన వాహనం సమకూర్చుకో గలుగుతారు. మిత్ర ప్రోత్సాహంతో ఒకానొక గృహ వ్యవహారం సానుకూలం చేసికో గలరు. స్త్రీలకు: ప్రత్యర్థులతో మనస్తాపం, ఉద్యోగం పెంపు చెందే మార్గ మున్నది.

♊ మిథునం: భూమి కొనుగోలు చేయాలని ఇలోచనచాల కాలం నుండి ఉన్నదేగదా! అది సానుకూల మయ్యే మార్గం ఈవారంలో కనిపిస్తుంది. గృహ విస్తరణ కార్యక్రమం ఏదైనా తలపెట్ట గలుగుతారు. వ్యాపారం విస్తరించే మార్గ మున్నది. రాజకీయంగా కొందరకు, వృత్తిలో కొందరకు, వైజ్ఞానికంగా కొందరకు అనుకూలం. స్త్రీలకు: వివాదాలు, వ్యవహార పరిష్కారాదులలో వారంగడుస్తుంది.

♋ కర్కాటకం: భూమిగాని, వస్తువులు గాని, విక్రయించాలని తాపత్రయ పడుతారు. ఒకవేళ అది నెరవేరే మార్గంలో కొంత ఆలస్యం జరుగ వచ్చు. వ్యర్థ ప్రయాణాలు కొందర విషయంలో చెప్పుటకు అవకాశ మున్నది. కానమానుకోవటమే మేలేమో! స్త్రీలకు: చేసిన ఉద్యోగ మార్పు యత్నం ఫలిస్తుంది.

♌ సింహం: మీ తాలూకు మనుష్యులే మిమ్ము వ్యతిరేకించనున్నారు. ప్రయాణాలలో ప్రమాదం జరిగే అవకాశం చాలమందికి చెప్పవచ్చు. వ్యవహారం ఏదయినా ఉంటే మధ్యవర్తుల ద్వారా పరిష్కరింప బడవలపి నది. శుభ కార్యాలు దైవ కార్యాలు నెరవేరుటకు ఎలాటి ఆక్షేపణలేదు. స్త్రీలకు: అన్ని రంగాలలో మెరుగు కనిపిస్తుంది.

♍ కన్య: బంధువుల నుండి శుభ వర్తమానాలు అందుతాయి. వెనుక తాపత్రయ పడిన సంబంధమే నిశ్చయం కావచ్చు. దావా తగాదా వ్యవహారాలు మీకు అనుకూల్యంగా నెరవేరుతాయి. వృత్తిలో పెంపు సమకూరుతుంది. స్త్రీలకు: వాహనం కొనుగోలు చేయ గలరు. చేసిన ప్రయత్నం రాజకియంగా గాని, వృత్తి పరంగా గాని వృధాపోదు, గ్రహించాలి.

♎ తుల: సమయానికి ధనం చేతి కందటం గమనిస్తారు. మీ అవసరాలు సర్దు కోవటం సుగమవుతుంది. గృహ విస్తరణ కార్యక్రమం సానుకూలం కాగలదు. అధికారుల రీత్యా జరుగ వలసిన పనులు నెరవేరుతాయి. స్త్రీలకు: ధనాదాయం, నూతన యత్నసిద్ధి.

♏ వృశ్చికం: పెద్దరికం, ధనలబ్ధి, సామాజికంగా పేరు వృద్ధి కావటం, వస్తు వాహనాలు సమకూర్చుకోవటం గమనిస్తారు. ఉత్తరాల మూలంగా అనేక విషయాలు తెలిసి కొంటారు. స్త్రీలకు: యత్న కార్య సిద్ధి, రావలసిన 'ప్రమోషన్' రావటం గమనింప దగిన అంశం.

♐ ధనుస్సు: ఇతరుల కొరకు శ్రమించ వలసిన ఆగత్యం ఏర్పడ గలవారం. దూర ప్రాంతాల నుండి శుభ వార్తా శ్రవణం ఆదాయంలో పెంపు, వైజ్ఞానిక రంగంలో అనుకూలత చెప్ప దగిన అంశాలు. స్త్రీలకు: త్రిప్పట, అనవసర పేచీలు, వివాదాలతో వారమంతా చికాకుతో గడవటం గమనిస్తారు.

♑ మకరం: పదిమందిలో పేరు ప్రతిష్ఠ లుంటాయి. వ్యవహార విజయం చేకూరుతుంది. కొందరకు వ్యర్థ ప్రయాణాలుంటాయి. సుఖ శాంతులకు వారాంతంలో లోపం ఏర్పడుతుంది. వివాహాది కార్యాచరణకు ఉద్యోగ యత్నాలకు చాల విధాల సుకరమైన వారం. స్త్రీలకు: అనవసరంగా వ్యర్థ కార్యాలలో కాలం వ్యయించటం గమనించ గలరు.

♒ కుంభం: బంధువుల కొరకు యిబ్బంది పడవలసిన పరిస్థితి ఉంటుంది. వృత్తియందు పెంపు కనిపిస్తుంది. సోదర సోదరీమణులతో ఏదో మార్గాన పేచీలు రానున్నవి. మీ ఆదాయంలోకూడా లోపం కనిపిస్తుంది. స్త్రీలకు: ప్రతిభ రాణించటం, వృత్తిలో పెంపు గమనిస్తారు.

♓ మీనం: దూర ప్రాంతాల నుండి ఉత్తరాలు రానున్నాయి. వైజ్ఞానిక రంగాభి వృద్ధి, అధికారుల వలన మేలు జరిగే అవకాశం ఉన్నది. వృత్తి పెంపొందాలని చేసిన యత్నాలు సానుకూలం కాగలవు. స్తోత్ర ప్రియులు దాపునకు రాగలరు, గమనించి మెలగండి. పెద్దల వలన రాజకీయంగా జరుగదగిన కార్యాలుంటే సుకరమే. స్త్రీలకు: కించిత్తు ఆదాయం, వస్తు సేకరణ, ప్రయాణం చేయవలసిన అగత్యం గమనింపదగిన ముఖ్యాంశాలు.

— విద్వాన్ కోట సత్యరంగయ్య శాస్త్రి ★

తాజా వార్తలకు, వ్యాఖ్యలకు, కొంగ్రొత్త ప్రత్యేక శీర్షికలకు ఆంధ్రపత్రిక దినపత్రిక
పెట్టింది పేరు...మీరు మీ కాపీ మీఊరి ఏజెంటుద్వారాగాని లేదా మానేజరు,
గాంధీనగరం, విజయవాడ - 3 లేదా మానేజరు, బషీర్‌బాగ్,
హైద్రాబాద్-29 కి గాని వ్రాసి పోస్టులో తెప్పించుకొనండి.

అగ్రిమెంట్

లక్ష్మీశ్రీనివాసన్

అనుకున్నట్టుగానే ఆదివారం ఉదయం ఎనిమిది గంటలకు—విశ్వనాథం, సన్యాసిరాజు— భాస్కర్రావు ఇంటికొచ్చారు.

''వెళ్దామా ?'' అన్నాడు వాళ్ళకోసమే ఎదురుచూస్తున్న భాస్కర్రావు.

''అదేంటి గురూ ! అంత దూరం నుండి మీ ఇంటికొస్తే కనీసం కాస్త కాఫీ అయినా ఇవ్వకుండా 'వెళ్దామా' అంటున్నావు. ఇదేం మర్యాదగాలేదు'' అన్నాడు నవ్వుతూ,సన్యాసిరాజు.

''పాలవాడు రాలేదురా సన్యాసీ వాడికోసం చూసి చూసి నేనే హోటలుకుపోయి త్రాగొచ్చానీ వేళ, అంతగా కాఫీ త్రాగడం తప్పదంటే పద... అచ్చమాంబా కాఫీహోటల్ తెరిచేవుంది''అంటూ అరుగుమీదున్న సైకిలు దింపాడు భాస్కర్రావు.

''వద్దులే... మనం వెళ్తున్న పని పూర్తి చేసుకొని వచ్చేటప్పుడు ఎక్కడో చోట తాగొచ్చు.. నువ్వు ముందు సైకిలెక్కు''అన్నాడు విశ్వనాథం.

నిజంగా భాస్కర్రావుతో హోటలు కెళితే జరిగేదేమిటో విశ్వనాథం, సన్యాసిరాజులకు బాగా తెలుసు — 'అరె, అలావుంచు... నేవిస్తాను... మరేం ఫర్లేదులేరా... ఎగిరిపోతే మరోటి రాసిస్తాడు బిల్లు...' అలా అంటాడేతప్ప సర్వరు రాసి పడేసిన బిల్లుమాత్రం టేబిలు మీదనుంచి తీయడు భాస్కర్రావు — బిల్లు తీసుకున్న వాడి కన్నా ముందే కౌంటరు దగ్గరకు వెళ్తాడు; జేబులోంచి ఇరవైనోటో, యాభైనోటో తీసి నిర్లక్ష్యంగా హోటల్ ప్రొప్రయిటరు ముందు పడేస్తాడు. నోటు...నోటు తర్వాత వచ్చిన బిల్లు చూసి ప్రొప్రయిటరు మొహం చిట్లించుకొని ''చిల్లర లేదండీ !'' అంటాడు—అదే కావాల్సింది భాస్కరరావుకు. చిల్లర కొరతగా వుందనీ — ప్రొప్రయిటరు ఆ మాట అని తీరుతాడనీ భాస్కరరావుకు తెలియని విషయంకాదు.

అతని దగ్గర నోట్లుతప్ప చిల్లరుండదు — చిల్లర తప్ప నోట్లుండవు సన్యాసిరాజు, విశ్వనాథాల దగ్గర. అందుచేత బిల్లు చెల్లించడం వాళ్ళిద్దరిలో ఎవరో ఒకరికి తప్పనిసరి. ఓ పావుగంట ముందే ఇళ్ళవద్ద కాఫీలు త్రాగి బయలుదేరారేమో — మళ్ళా ఇంతలోనే కాఫీ దేనికని మరేం మాట్లాడకుండా సైకిళ్ళెక్కారు విశ్వనాథం, సన్యాసిరాజులు. మరో మారు కాఫీ త్రాగాలనివున్నా వాళ్ళ ననుసరించడం తప్పలేదు భాస్కర్రావుకు.

వాళ్ళు ముగ్గురూ పన్జేస్తున్నది ఒకే ఆఫీసులో ... ఉద్యోగం చెయ్యకపోతే గడవని పరిస్థితి విశ్వనాథం, సన్యాసిరాజులది — ఉద్యోగం చెయ్యకపోయినా గడిచిపోయే వున్నత స్థితి భాస్కర్రావుది; తానుంటూండగా మూడొందలు అద్దెవచ్చే యిల్లు ... సంవత్సరానికో పాతిక బస్తాలు ధాన్యం వచ్చే పొలం ... పదిహేనువేలకు తగ్గని బ్యాంకి బేలన్సు వున్నవాడు భాస్కర్రావు.

సంవత్సరానికి మూడుసార్లు పెరుగుతున్న ఇంటి అద్దె యిచ్చుకోలేని బాధతో; నలుగురేసి పిల్లలున్న నిండైన సంసారాల్ని మొండిగా ఈడ్చుకొస్తున్న జీవితాలు విశ్వనాథం, సన్యాసిరాజులవి.

'గోడకు మేకు కొట్టారనో ... పిల్లవాడు మూత్ర విసర్జన చేశాడనో ... బల్బు పదిగంటల తర్వాత కూడా వెలిగించే వుంచుతున్నారనో ... బాత్రూం కడగటం లేదనో ... బంధువుల రాకపోకలు ఎక్కువైపోయాయనో ... ' ఇలాంటి అర్థం పర్థంలేని ఇంటి యజమానుల ఆంక్షలతో, సాధింపులతో విసుగెత్తిపోయిన విశ్వనాథం, సన్యాసిరాజులు — ఇంకా ఆఫీసులో మరికొంత మంది మిత్రులూ కలిసి చౌకలో ఏదైనా స్థలం దొరికితే కొనుక్కోవాలని ఈ మధ్యే నిర్ణయించుకున్నారు. కూడబెట్టిన కొద్దో -గొప్పో డబ్బుతో బాటు ఎప్పుడో పెరిగిన జీతాల తాలూకు ఎరియర్స్ రావడంతో వాళ్ళ నిశ్చయానికి మరింత బలం చేకూరింది.

అప్పటికి రెండు మూడు వారాలుగా ప్రయత్నిస్తున్నా వాళ్ళకింతవరకూ స్థలం బాగుంటే రేటు ఎక్కువయ్యో — రేటు తక్కువైతే స్థలం బాగుండకపోవడమో జరుగుతూ వస్తూంది.

ఆ ముందురోజు పసలపూడిలో ఏదో స్థలం వుందనీ...అది ఆ వూళ్ళో కూరగాయలమ్ముకునే కూర్మయ్యదనీ తెలుసుకున్న సన్యాసిరాజు తన మిత్రులందరికీ ఈ విషయం తెలియజేశాడు.

''ముందు మీరు చూసి రండం''టూ — స్థలం చూసొచ్చే కార్యభారాన్ని వాళ్ల ముగ్గురికీ అప్పగించారు మిగిలిన వాళ్లంతా. దాంతో ఆ రోజు బయల్దేరడం భాస్కర్రావు, విశ్వనాథం, సన్యాసిరాజులకు తప్పలేదు.

ఏదోకచోట స్థలం కొనుక్కొని పాకైనా వేసుకు వుండాలన్నంతగా విసిగిపోయిన విశ్వనాథం, సన్యాసిరాజులు— చూడబోయే స్థలమైనా కుదరాలని మనస్సుల్లో వేయిదేవుళ్ళకు మొక్కుకుంటూ సైకిళ్ళు త్రొక్కుతున్నారు. ఏదొకటి కొని పడేస్తే అంతకు నాలుగింతలు లాభం పొందొచ్చని ఆలోచించుకుంటున్నాడు భాస్కర్రావు.

అరగంట తర్వాత తారు రోడ్డు వదిలి ఎర్రకంకర రోడ్డు దారికి మళ్ళారు వాళ్ళు. రోడ్డుకిరువైపులా ఎటు చూసినా చామంతి ... మల్లె... మామిడి తోటలతో— అక్కడక్కడా తాటి తోపులతో ప్రకృతికి ప్రతిరూపంగా ఎంతో అందంగా వుందా ప్రదేశం. అలాంటి ప్రదేశాలంటే విశ్వనాథానికి, సన్యాసిరాజుకు విపరీతమైన యిష్టం: 'దూరమైనా ఇలాంటి ఛోట స్థలం కొనుక్కొని ఇల్లు కట్టుకుంటే ఎంత బావుంటుందో' అనుకొంటూ వూళ్ళో ప్రవేశించారు పదినిమిషాల్లో.

పట్నానికి ఎనిమిది కిలోమీటర్ల దూరంలో వున్నా ఆ వూరింకా అంతగా అభివృద్ధి చెందలేదు ... వున్న యిళ్ళలో డాబా యిళ్ళు అయిదారుకు మించి లేవు. బజార్లోకి రాగానే కూర్మయ్య గురించి తెలుసుకోవడం వాళ్ళకేం కష్టం కాలేదు.

—నలుమూలలా నాలుగు వెదురు కర్రలు పాతి, పైన తాటాకుల చాపొకటి కట్టి నాలు గైదు కూరగాయల బుట్టలు ముందెట్టుకొని కూర్చున్నాడు. కూర్మయ్య కాయ కష్టం చేసి కండలు తిరిగిన శరీరమైనా — మీద పడుతున్న వయస్సుకు లొంగిపోయి అక్కడక్కడా ముడతలు పడింది. అతడి సరసనే ఏడెనిమిది సంవత్సరాల కుర్రాడొకడు నిలబడి వున్నాడు.

అతడే కూర్మయ్య అని తెలిశాక సన్యాసిరాజు తామొచ్చిన కారణం చెప్పాడు. తన పక్కన నిలబడ్డ కుర్రాడికి కొట్టు అప్పగించి, వాళ్లను వెంటబెట్టుకొని, అయిదునిమిషాల తర్వాత వూరినానుకొని వున్న తన స్థలాన్ని చూపించాడు కూర్మయ్య.

గోదావరి కాలవ ఒడ్డునే వున్న మామిడి తోటది. ఎకరానికి కొద్దిగా ఎక్కువే వుండొచ్చు. మామిడిచెట్లతోబాటు నాలుగు నేరేడు చెట్లు, అరవైకి పైగా తాటిచెట్లు కూడా వున్నాయి

''ఎలా వుంది ?'' అన్నాడు సన్యాసిరాజు భాస్కర్రావును చూస్తూ. అతడు మాట్లాడలేదు... ''నీకు ?'' అడిగాడు విశ్వనాథాన్ని.

''చాలా బాగుంది. మరి నీకో ?'' అన్నాడు మెల్లగా విశ్వనాథం.

''నాకూ నచ్చింది'' అన్నాడు సన్యాసిరాజు. ఏ అభిప్రాయమూ వ్యక్తం చెయ్యకుండా ఆ చుట్టుప్రక్కల పరిశీలనగా చూడసాగాడు భాస్కర్రావు.

''బంగారంలాంటి తోట బాబూ! దూరమని మీరు సందేహించక్కర్లేదు. ఇక్కడ్నుంచి నాలుగడుగులేస్తే మీరు రోడ్డుమీదుంటారు. గంటకోమారు ఈ వూరిమీదుగా పోయే

పెట్టేదమ్మంది. ఈ తోట మా ముత్తాతకాలం నాటిది బాబూ! మొన్నటివరకూ ఈ తోట అమ్మాలనుకోలేదు. ఇందులోనే ఆ మొక్కా ఈ మొక్కా వేసి— అవిచ్చిన కాయలతోబాటు మరో నాలుగైదు రకాల కూరలు కొని అమ్ముకుంటూ పొట్ట పోసుకుంటున్నాం..."

"నీకు పిల్లల్లేరా?" మధ్యలో అడిగాడు సన్యాసిరాజు.

"ఓ కొడుకుండే వాడు బాబూ! వాడు త్రాచుపాము కుట్టి చచ్చిపోయాడు. వాడు పోయిన ఆర్నెల్లకు అంతుతెలియని జబ్బేదో నా కోడల్ని మింగేసింది. మీరు కొట్టు దగ్గర చూశారుగా వాడే నా మనవడు... ఈ పోయే కాలంలో ఇంకా కష్టంచేసి బతికే ఓపికలేదు. తోట అమ్మేసి ఆ డబ్బు ఏ బ్యాంకులోనో వేసుకుంటే వడ్డీ డబ్బులతో రోజులెళ్ళిపోతాయని మీలాంటివారే సలహా ఇచ్చారు. అందుకనే అమ్మకానికి పెట్టాను బాబూ!" అన్నాడు కూర్మయ్య.

"రేటెంత?" అడిగాడు అప్పటివరకూ మౌనంగా వున్న భాస్కర్రావు.

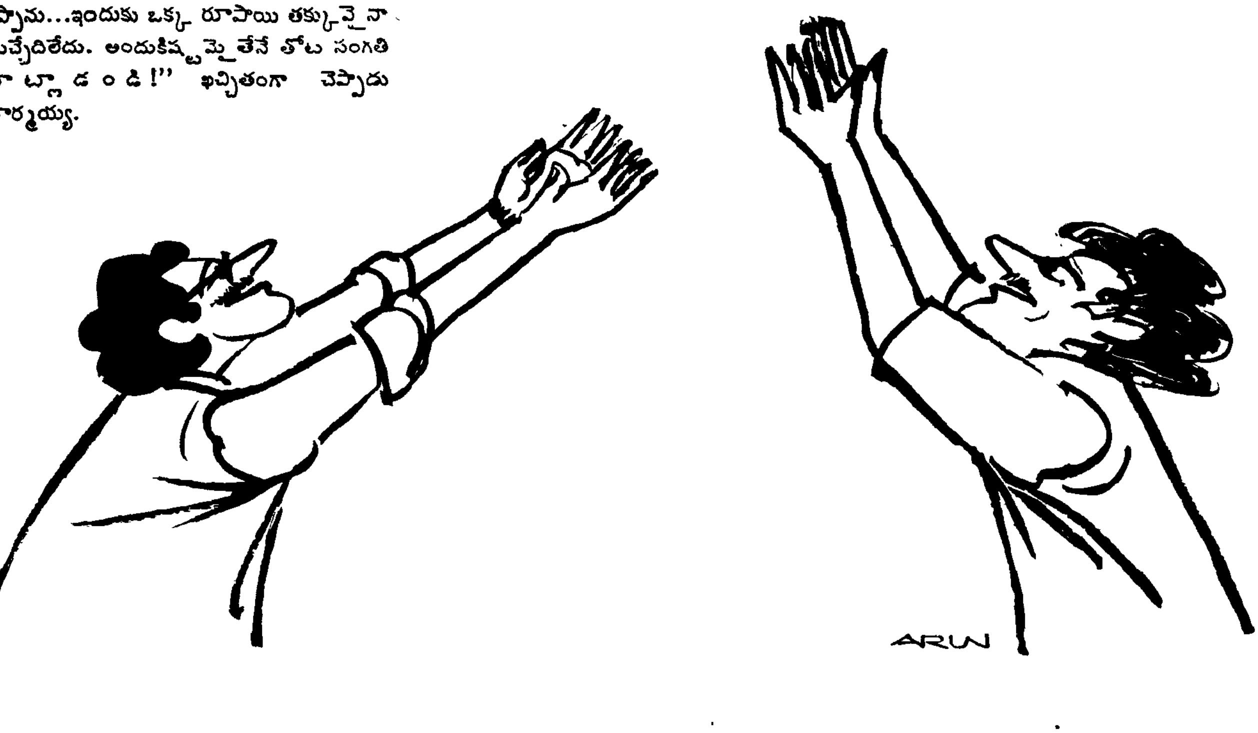
"ముప్ఫైవేలైతే ఇచ్చేద్దామనుకుంటున్నాను బాబూ!"

సన్యాసిరాజు, విశ్వనాథం ఉలిక్కిపడ్డారు. నలభై వేలకు పైమాటే అనుకుంటున్న ఆ తోట ముప్ఫైవేలకే వచ్చేస్తుందంటే — వాళ్ళలో కొంత ఆశ్చర్యమూ... ఈ కూర్మయ్యకు కాస్త పిచ్చిగాని వుందా' అన్నసందేహమూ పొడసూపాయి.

"పాతికవేలైతే ఇప్పుడే బేరం సెటిల్ చేసుకుందాం" అన్నాడు భాస్కర్రావు.

"నేను బేరం చెప్పలేదు బాబుగారూ! నేనిచ్చేయాలనుకుంటున్న రేటు తమరికి చెప్పాను...ఇందుకు ఒక్క రూపాయి తక్కువైనా యిచ్చేదిలేదు. అందుకిష్టమైతేనే తోట సంగతి మాట్లాడండి!" ఖచ్చితంగా చెప్పాడు కూర్మయ్య.

''అయితే ఏ విషయమూ రెండు మూడు రోజుల్లో చెబుతాము. అంతవరకూ ఎవరికీ మాటివ్వకు'' అన్నాడు మళ్ళీ భాస్కరరావు.

''రోజూ ఇలాగే ఎవరో ఒకరు వచ్చి— ఈ మాటే అని పోతున్నారు. ఎవరు నేననుకున్న రేటిస్తే వారి కమ్మేయడం తప్ప అలా అట్టే పెట్టి కూర్చొనేది లేదు బాబూ ?'' నిర్మొహమాటంగా అన్నాడు కూర్మయ్య.

మిత్రులు ముగ్గురూ మొహ మొహాలు చూసుకొని అతడికి కాస్త దూరంగా వెళ్లారు.

''స్థలం తీసేసుకుందాం !'' అన్నాడు సన్యాసిరాజు.

''ఈ రేటుకు ఇలాంటి స్థలం మనకెక్కడా దొరకదు. 'ఆలశ్యం అమృతం విషం' అన్నారు మన పెద్దలు'' అన్నాడు విశ్వనాథం.

''మీకు తొందరపాటు తప్ప మరొకటి తెలియదు. స్థలం బాగున్నా ఈ ఏరియా ఇంతలో డెవలప్ అయ్యేది కాదు. తెల్లారిలేస్తే మనకెన్ని అవసరాలు...ఏది కావాలన్నా టౌనుకు పోవడం తప్ప దేనికీ అందుబాటులో లేని వూరది. అదీ గాక ఈ వూరి మీదుగా టౌనుకు పోయే బస్సు ఒకే ఒక్కటుంది. ఇల్లలకగానే పండగ కానట్టు స్థలం బాగుంటే సరిపోతుందా? అన్ని సౌకర్యాలు అందుబాటులో వున్నాయో లేవో చూసుకోవాలి తర్వాత మీ యిష్టం !'' అన్నాడు భాస్కర్రావు.

అతడి మాట విన్న తర్వాత — విశ్వనాథం, సన్యాసిరాజులు ఆలోచనలో పడ్డారు.

''ఈ మూలకొచ్చి ఈ తోట ఇంతలోనే ఎవడూ కొనడుగాని — మనవాళ్ళతో ఆలోచించి వాళ్ళు అంగీకారమైతే రేపేవచ్చి 'అగ్రిమెంట్' రాయించుకుందాం ... పదండి'' అన్నాడు భాస్కర్రావు — ఆ మాటే కూర్మయ్యకు చెప్పి సైకిళ్లెక్కారు.

*   *   *

మరుసటి రోజు ఆఫీసు లంచ్ టైములో తాము చూసిన స్థలం గురించీ, అది కొనడం వల్ల కొన్నేళ్ళపాటు ఎదుర్కోవాల్సిన కష్ట నష్టాల గురించీ — స్థలం కొనాలనుకుంటున్న

అగ్రిమెంట్

వారందరికీ సవిస్తరంగా తెలియజేశాడు భాస్కర్రావు.

''వారానికొక సినిమా చూడకపోతే మా ఆడవికు నిద్రపట్టదు'' అని ఒకరు; ''మా బుజ్జిగాణ్ణి ఏదోక జబ్బు పట్టుకొని ఎప్పుడూ పీడిస్తూనే వుంటుంది. కనీసం డాక్టరు కూడా అందుబాటులో లేక పోతే ?'' అని మరొకరూ; ''అలాంటి చోట ఏం జరిగినా దిక్కూ దివాణం వుండదు...అమ్మబాబోయ్ ! ఆ అడవిలో నాకు స్థలం వద్దు'' అంటూ ఇంకొకరూ— ఇలా ఎవరికి తోచిన అభిప్రాయాలు వారు వెలిబుచ్చారు.

సూర్యం మాత్రం ''రేపే వెళ్ళి యిళ్ళు కట్టేస్తున్నట్టు మాట్లాడుతున్నారు తప్ప మీలో ఏ ఒక్కరూ భవిష్యత్తును దృష్టిలో వుంచుకొని మాట్లాడ్డంలేదు. పట్నానికి పది కిలో మీటర్ల దూరంలో ఎక్కడ స్థలం కొన్నా మనం తెలివైన పనిచేసినట్టే ... ఇంత చౌకలో వచ్చే స్థలం చేజారిపోతే తర్వాత చింతించాల్సి వస్తుందేమో ఆలోచించండి !'' అన్నాడు.

అయినా అతడి మాటల్ని ఎక్కువ మంది సమర్థించలేదు. విశ్వనాథం, సన్యాసిరాజులకు ఆ స్థలం తీసుకోవాలని మనస్సు పీకుతున్నా — అంత మంది అభిప్రాయాన్ని కాదని చేయగలిగిందేం కనిపించలేదు; 'భాస్కర్రావు స్వంత యిల్లు వున్నవాడు. తమకుండే బాధ, ఆరాటం అతనికుండవు ... అతని మాటెలా వున్నా మిగిలినవాళ్ళు స్థలం చూడకుండానే మాట్లాడేస్తున్నారు' అనుకున్నారు వాళ్ళు.

''ఇక ఆ స్థలం గొడవ వదిలెయ్యండి. మరొకటి ప్రయత్నిద్దాం ... నేను మూడు రోజులు సెలవుపెట్టి మా వూరెడుతున్నాను. ఈలోగా ఏదైనా దొరికితే చూడండి'' అన్నాడు భాస్కర్రావు—అంతలోనే లంచ్ టైము పూర్తి కావడంతో ఎవరి పనుల్లో వాళ్ళు సర్దుకున్నారు.

*   *   *

ఇది జరిగిన మూడో రోజు ఉదయం పదకొండు గంటలు దాటాక భాస్కర్రావు తన అన్న సుబ్బారావుని వెంటబెట్టుకొని పసలపూడి వచ్చాడు కూర్మయ్య మనవడు కొట్టుమీద కూర్చొని ఎవరికో కూరగాయలు తూస్తున్నాడు.

''మీ తాతయ్య ఏడీ ?'' అడిగాడు వాణ్ణి భాస్కర్రావు.

''టౌనెల్లాడండి !'' అన్నాడు కుర్రవాడు.

''ఎప్పుడొస్తాడు ?''

''మద్దెనేల కొచ్చేత్తాడండి !''

''సరే, మళ్ళా మేం ఓ గంటలో వస్తాం ... మీ తాత వస్తే ఎక్కడికీ వెళ్ళొద్దని చెప్పు'' అని ఆ కుర్రాడితో చెప్పి సుబ్బారావుని తీసుకెళ్లి మామిడితోట చూపించి ''ఎలా వుంది ?'' అన్నాడు భాస్కర్రావు.

''చాలా బాగుంది'' అన్నాడు సుబ్బారావు.

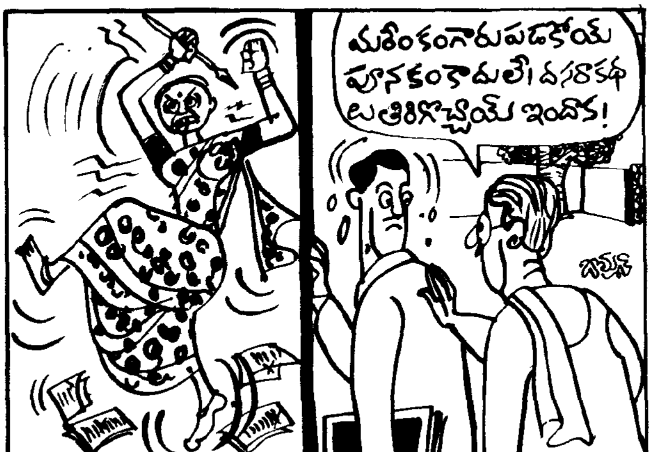
''దీని బాగు ఇప్పుడు కాదు. రెండుమూడు సంవత్సరాల తర్వాత చూడు... ఇప్పుడు ముప్పైఫ వేలకు కొన్నది—లక్షాయాభై వేలంటే ఎగరేసుకు పోతారు. తొందర్లోనే ఈ వూరు మునిసిపాలిటీలో కలిసిపోతుంది. వూరి చివరన ఏవో రెండు ఫ్యాక్టరీలు కట్టే ప్రపోజల్ కూడా వుంది. ఇవన్నీ తెలుసుకునే నీ దగ్గరకు వచ్చాను. ఏ విధంగా చూసినా మనకు లాభమే గాని నష్టం వుండదు'' అన్నాడు భాస్కర్రావు.

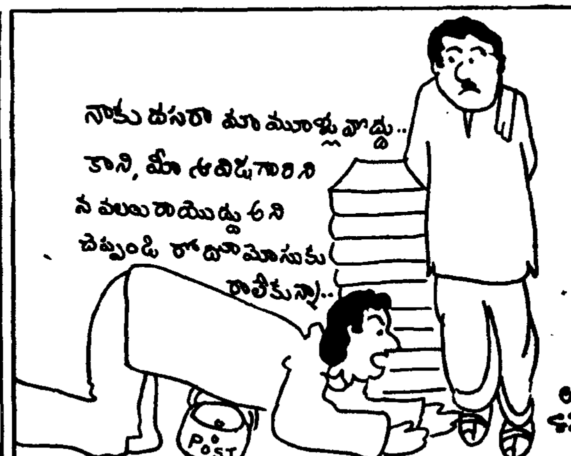
''ఔను.. అందులో సందేహం లేదు. ఈ వేళ 'అగ్రిమెంట్' రాయించుకుని వారం రోజుల్లో రిజిస్ట్రేషను చేయించేద్దాం !'' అన్నాడు సుబ్బారావు.

— అక్కడే కాస్సేపు గడిపి పన్నెండున్నరకు కూర్మయ్య కొట్టు దగ్గరకు వచ్చారు వాళ్లు. అప్పటికీ కూర్మయ్య రాలేదు.

''వెళ్లి భోజనాలు చేసివద్దాం !'' అన్నాడు సుబ్బారావు.

''ఇంకో అరగంట చూసి వెళ్దాం. ఇంతలో టీ అయినా తీసుకుందాం పద'' అంటూ కూర్మయ్య కొట్టెదురుగా వున్న టీ పాక దగ్గరకు నడిచి రెండు 'టీ'లు చెప్పాడు భాస్కర్రావు —

డాక్టర్ సలహాలు

డాక్టర్ కె. వెంకటేశ్వరరావు

ఆర్. — రాజమండ్రి

నాకు మెడ ముందు భాగాన గొంతు దగ్గర బయటకు పొడుచుకువచ్చినట్లు ఉన్నది. ఇది "గాయిటర్" వ్యాధి అని అనుమానంగా ఉన్నది. దీనికి నివారణ ఏమిటి ?

★ ఈ అనుమానం నివృత్తి గావాలంటే సర్జన్ల దగ్గర చూపించుకోవటం అవసరం. థైరాయిడ్ గ్రంధివాపు అయితే మింగేటప్పుడు ఆ వాపుకూడా పైకీ కిందికీ కదులుతుంది. ప్రతి థైరాయిడ్ గ్రంధివాపూ గాయిటర్ కానక్కరలేదు. థైరాయిడ్‌లో ఆడినోమాగాని, కెన్సర్‌గాని అయి ఉండే అవకాశం లేకపోలేదు. ఈ రోగ నిర్ధారణ సర్జన్లు ప్రత్యక్షంగా పరీక్షించి చేయవలసి ఉంటుంది.

ఎస్. — ఏలూరు

నాకు 4 సం॥ల క్రితం "థైరాయిడిజమ్" వచ్చింది. ఒక డాక్టరు జీవితమంతా ఎల్‌ట్రాక్సిన్ వాడమన్నారు. అలానే వాడుతూ ఉండాలా ?

★ మీకు ఉన్న రోగం "థైరాయిడిజం" కాదు — "హైపోథైరాయిడిజం" థైరాయిడ్ గ్రంధి మంచి ఉత్పత్తి అయ్యే థైరాక్సిన్ ప్రమాణం తగ్గటంవల్ల ఈ రోగం ఏర్పడుతుంది. ఈ రోగం ఉన్నవారు మాత్రలు వాడుతూనే ఉండాలి.

జె. ఎస్. ఆర్. — పెనుగొండ

నా వయస్సు 15 సం॥లు. నాకు తరచు ప్రతివస్తువు రెండుగా కనబడుతున్నవి. ఒక కన్ను మూసివేస్తే మామూలుగా ఉంటుంది.

★ దీనిని డిప్లోపియా అని అంటారు. మీరు నేత్ర వైద్యులను సంప్రదించి కళ్ళు పరీక్షచేయించుకోవలసి ఉంది.

మామూలుగా ఒక వస్తువు కనబడాలంటే రెండు కళ్ళు సమిష్టిగా పనిచెయ్యటం అవసరం. ఏ కొద్ది మార్పు ఉన్నా రెండుగా కనబడే అవకాశం ఉంటుంది. కొన్ని సందర్భాలలో మాత్రం కొన్ని విషపదార్థాల ప్రభావంవల్ల తాత్కాలికంగా వస్తువులు రెండుగా— కనబడవచ్చును.

సి. జె. ఎస్ — కడప

వి. డి. ఆర్. ఎల్. అంటే ఏమిటి ?

1:2 పాసిటివ్ ఉన్నప్పుడు ఏ మందులు వాడవలసి ఉంటుంది.

ఆన్‌కైలోస్టోమా అనే పురుగు గ్రుడ్లు కడుపులో ఉంటే ఏ మందులు వాడాలి ?

★ వెనీరియల్ డిసీజ్ రిసెర్చి లాబొరేటరీ అని వి. డి. ఆర్. ఎల్.కి అర్థం.

పాసిటివ్‌గా ఉన్నప్పుడు లాంగ్ యాక్టింగ్ పెన్సిలిన్ వాడటం మంచిది. వీటి వాడకం వైద్యుల పర్యవేక్షణలో జరుగవలసి ఉంది.

ఆన్‌కైలోస్టోమా అనే పురుగు ఉన్నవారు ఆల్కోపార్ అనే మందు వాడటం మంచిది.

జి. ఆర్. — కదిరి

ఫిస్టులా వ్యాధికి పై పూత మందు లేక టాబ్లెట్లతో నివారణ ఉందా ? శస్త్ర వైద్యం అనివార్యమా ?

★ పై పూత మందులవల్ల ఫిస్టులా నయంకాదు. శస్త్రచికిత్స ద్వారా నయంచేయించుకోవటం మంచిది.

సి. కె. — నరసారావుపేట

నాకు అప్పుడప్పుడు ఉన్నట్లుండి కళ్ళు తిరుగుతున్నట్లు అనిపిస్తుంది. ఒక పావుగంట తర్వాత మామూలుగా ఉంటుంది. నీరసం వలననేమో అనుకొంటే భోజనం చేసిన తర్వాత కూడా కళ్ళు ఒక్కోసారి తిరుగుతూ ఉంటాయి. ఇది ఏమైనా విటమిను లోపమా.

★ మీరు బ్లడ్ ప్రెషర్, బ్లడ్ షుగర్, చాతీ ఎక్స్-రే మొదలయినవి తీయించుకొని వైద్యులకి చూపించుకోవలసి ఉంది. నెత్తురులోని హిమోగ్లోబిన్ శాతం తగ్గినప్పుడు ఇలా జరిగే అవకాశం ఉంది. విటమిన్ల లోపం వల్ల మాత్రమే తల తిరగటం జరుగదు.

టీలు త్రాగి, సిగరెట్లు వెలిగించి పాకలో వున్న బెంచీ మీద కూర్చున్నారు. కాలక్షేపం కోసం అక్కడున్న దినపత్రిక చేతిలోకి తీసుకున్నాడు భాస్కర్రావు.

పేపర్లో చాలామటుకు నేటి అరాజకీయ పరిస్థితికి సంబంధించిన వార్తలే. ఒకచోట మాత్రం 'స్నేహితుణ్ణి మోసగించి ఇరవై వేలతో ఒక వ్యక్తి పరారీ...ఒక బాకీ సొమ్ము తెచ్చుకోవడానికి ఎంతో నమ్మకమైన ప్రకాష్ అనే మిత్రుడ్ని వెంటబెట్టుకొని వెళ్లిన హరిప్రసాద్ అనే యువకుణ్ణే— డబ్బు తీసుకుని వస్తుండగా ఆ మిత్రుడే అతడ్ని మోసగించి డబ్బుతో పరారయ్యాడు. పోలీసులు అన్వేషిస్తున్నారు...' అన్న వార్త బాక్సు కట్టి ప్రచురించబడింది.

అది చూసిన భాస్కర్రావు ఒళ్ళెందుకో ఒక్కసారిగా జలదరించింది. అతడు అర్థంలేని కోపంతో పేపరు విసిరికొట్టి, పైకి లేచి "పద" అన్నాడు సుబ్బారావును చూస్తూ. వాళ్ళు కూర్మయ్య కొట్టు దగ్గర కొచ్చేసరికి టౌన్నుంచి బస్సొచ్చి బజార్లో ఆగింది.

నలుగురైదుగురితోబాటు కూర్మయ్య కూడా బస్ దిగి కొట్టు దగ్గరకు వచ్చి, "అదేమిటి బాబూ... తమరిలా వచ్చారు ?" అక్కడున్న భాస్కర్రావును చూస్తూనే.

"నీకోసమే ఎదురుచూస్తున్నామయ్యా... ఈవేళ మంచిరోజు... స్థలం 'అగ్రిమెంట్' రాసుకుందాం. ఇతడు మా అన్నయ్య" అన్నాడు భాస్కర్రావు.

కూర్మయ్య అయోమయంగా భాస్కర్రావు వైపు చూసి "ఇప్పుడే అగ్రిమెంటుమీద సంతకం చేసి వస్తున్నాను బాబూ ! మళ్ళా అగ్రిమెంటేమిటి ?" అన్నాడు.

"అగ్రిమెంటయిపోయిందా ! ఎవరికిచ్చేశావ్ ?" ఆత్రంగా అడిగాడు భాస్కర్రావు.

"అదేమిటండి బాబూ... అయితే ఈ సంగతి మీకు తెలియదా ? నిన్న విశ్వనాథం, సన్యాసిరాజు బాబులు పది, పన్నెండుగుర్ని తీసుకొచ్చి తోట చూపించి ఈవేళ అగ్రిమెంట్ రాసుకుందాం రమ్మని చెప్పి వెళ్ళిపోయారు. అన్నమాట ప్రకారం అంతా జరిగిపోయింది లెండి... ఔనూ... ఇంతకీ వారు మీకు వాటా ఇవ్వనన్నారా బాబూ ?" అన్నాడు అమాయకంగా కూర్మయ్య.

భాస్కర్రావు హృదయం భగ్గున మండింది. అతడు కూర్మయ్యకేసమాధానం చెప్పకుండా నిస్సహాయంగా అన్నగారివైపు చూసి అక్కడ్నుంచి కదిలాడు. అసలు జరిగిందేమిటో అర్థంగాని సుబ్బారావు మౌనంగా అతడ్ని అనుసరించాడు. ★

హైదరాబాదు నోట్‌బుక్

వినాయకునికి వీడ్కోలు :

పన్నెండు రోజులపాటు వినాయకుడు జంట నగరాలను ఏలాడనవచ్చు. జంటనగరాలలో ఎటు చూచినా ప్రతివీధికీ వినాయక పూజా స్థలాలు వెలిశాయి; మైకులతో హోరెత్తిపోయాయి జంటనగరాలు. సెప్టెంబర్ 21 న వినాయక సాగర్‌లో నిమజ్జనంతో వినాయకునికి జంట నగరాల ప్రజలు మహావైభవంగా వీడ్కోలిచ్చారు. ఊరేగింపులో దాదాపు 10 లక్షల మంది పాల్గొన్నారు. దాదాపు తొమ్మిదివందల భారీ విగ్రహాలు, రెండుమూడువందల చిన్న విగ్రహాలు ఊరేగింపులో పాల్గొన్నాయి. సికిందరాబాద్ లారీ అసోసియేషన్ వారు వై. ఎం. సి. ఎ. వద్ద స్థాపించిన విగ్రహం నగరంలో కెల్లా పెద్ద విగ్రహం. దీని ఎత్తు 30 అడుగులు. ఊరేగింపులో ముఖ్యమంత్రి శ్రీ రామారావు, ఇందిరాకాంగ్రెస్ రాష్ట్ర సంఘాధ్యకుడు డాక్టర్ వై. ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి, భాగ్యనగర్ ఉత్సవ సంఘాధ్యకుడు శ్రీ వందేమాతరం రామచంద్ర రావు, మహారాణా ప్రతాప్‌సింగ్ వంశస్థుడు మహారాణా ఉదయసింగ్, నరేంద్ర మున్నగువారు పాల్గొన్నారు. జంటనగరాలు తోరణ ద్వారాలతో, పందిళ్లతో ప్రసాదం పంపిణీలతో పెండ్లి ఇల్లుగాభాసించింది. ముఖ్యమంత్రి వినాయక్ చౌక్ వద్ద ప్రసంగిస్తూ హిందువులందరూ సోదరభావంతో ప్రవర్తించాలని,మతసామరస్యంతో మెలగాలని కోరారు. గాంధీ మెడికల్ కాలేజి వద్ద డాక్టర్ రాజశేఖరరెడ్డి మున్నగు వారు ప్రసంగించారు. నిమజ్జనం అర్ధరాత్రివరకూ జరిగింది. నాలుగు క్రేనులను నిమజ్జనానికి వినియోగించారు. ఒక్క మనవి. వేల విగ్రహాల నిమజ్జనంతో వినాయక సాగర్‌లో టన్నులకొలది మన్ను చేరి, సాగర్ పూడిపోయే ప్రమాదం వుంది. ఇప్పటికే సాగరం అంచుల ఆక్రమణవల్ల అందం చెడింది. ఇంతో అంతో ఊపిరి తీసుకొనే స్థలం సాగర్ గట్టు మాత్రమే. కనుక అధికారులు ఎప్పటికప్పుడు పూడిక తీసివేయించాలి. ఊరేగింపు జరుగడానికి కారణమైన శ్రీ విజయ రామారావు అభినందనీయులు.

తెలుగు విశ్వవిద్యాలయానికి భూరివిరాళం

చీరాలలో తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం స్థాపిస్తే 35 లక్షల భూరివిరాళం ఇస్తామని గోరంట్ల వెంకన్న ధర్మనిధి నిర్వాహకులు శ్రీ ఎం. వెంకటేశ్వర్లు (ఎం. ఎల్. ఎ.) మున్నగువారు సెప్టెంబర్ 20న ముఖ్యమంత్రిని కలుసుకొని విజ్ఞప్తి చేశారు. శ్రీ గోరంట్ల వెంకన్న 40 సంవత్సరాల క్రితం కోటి రూపాయలతో ఒక ధర్మనిధిని ఏర్పాటుచేశారు. ఈ సంస్థ ఒక ప్రాచ్య కళాశాలను, ఒక హైస్కూలును, ఉచిత ఆయుర్వేద కళాశాలను, మరికొన్ని విద్యా సంస్థలను నిర్వహిస్తున్నది. హైదరాబాద్‌లో ఇదివరకే పెక్కు విశ్వవిద్యాలయాలు, కేంద్ర శిక్షణ సంస్థలు ఉన్నాయి. కనుక తెలుగు విశ్వవిద్యాలయాన్ని గ్రామీణ ప్రాంతంలో నెలకొల్పడం ఉచితం. నగరంలోనే కొన్ని సంస్థలను అనుబంధంగా ఉంచుకోవచ్చు.

బ్రాహ్మణ స్వయంవరాలు

బ్రాహ్మణులలో శాఖాభేదంవల్ల, కట్నాల దురాశవల్ల సామాన్య కుటుంబాలలో వివాహాలు జరగడం కష్టమైపోయింది. ఈ దుస్థితిని తొలగించడానికి ఎ బి సి డి (ఆల్ బ్రాహ్మిన్ కమ్యూనిటీ డెవలప్‌మెంట్) సంస్థ స్వయంవర పద్ధతిని ఏర్పాటుచేసింది. సెప్టెంబర్18వ తేదీన బర్కత్‌పురాలోని రాఘవేంద్రస్వామి మఠంలో జరిగిన 9వ స్వయంవరానికి బ్రాహ్మణ యువకులు మహోత్సాహంతో ముందుకు వచ్చారు. 150 మంది వివాహ యోగ్యులైనవారు తమ తలిదండ్రులతోపాటు వచ్చారు. పురుషులలో 26 నుండి 50 ఏళ్లవారు, స్త్రీలలో 23 నుంచి 36 ఏళ్లవారు వున్నారు. వధువులలో బ్యాంకు ఉద్యోగులు, టెక్నీషియనులు, టెలెక్స్ ఆపరేటర్లు మున్నగువారున్నారు. ఒకామె పద్మావతి కళాశాలలో ఉపన్యాసకురాలు. వరులలో అల్జీరియాలో పనిచేస్తున్న ఒక డాక్టరు, అండమానులో పనిచేస్తున్న అసిస్టెంటు ఇంజనీరు ఉన్నారు. స్వయంవర నిర్వాహకులు శ్రీ జి. వి. కృష్ణమూర్తి, శ్రీ పి. ఎస్. ప్రసాద్, శ్రీ ఎస్. ఆనందస్వరూప్, శ్రీ కె. కామేశ్వరరావు, శ్రీ సి. పురుషోత్తం మున్నగువారు వధూవరులను పరస్పరం పరిచయం చేశారు.

శ్రీ పి. రామచంద్రకు కొత్త పదవి:

ప్రముఖ కాంగ్రెస్ కార్యకర్త శ్రీ పి. రామచంద్రను అఖిలభారత యువజన కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు శ్రీ తారిక్ అన్వర్ (ఎం. పి.) ఆంధ్రప్రదేశ్ యువజన కాంగ్రెస్ (ఐ) ఉపాధ్యక్షుడుగా నియమించారు. శ్రీ రామచంద్ర విద్యార్థిగా వున్నప్పటినుంచి ప్రముఖ కార్యకర్త, అనంతపురం కళాశాల పట్టభద్రుడు. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ బాలల అకాడెమీ కార్యవర్గ సభ్యుడు.

ఉపశ్రుతి

ఏం సార్, మీరు ఈ పార్టీలో వుంటూ ప్రత్యర్థి పార్టీని సమర్థిస్తున్నారే ?— అని అడిగాను ఒక రాజకీయవాదిని. ''సంజయ్య ఇంట్లో సద్ది తిని అంజయ్య ఇంటి ఆవులు కాచినట్లు'' అనే సామెత ఇలాటి వాళ్లనుంచే పుట్టిందేమో !— అన్నారు పాత్రికేయ మిత్రుడు శ్రీ యాదగిరి.

— తిరుమల రామచంద్ర ★

అవీ ఇవీ అన్నీ

ఔత్సాహిక ఇంద్రజాలికులకు ఆహ్వానం

ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో వర్ధమాన ఇంద్రజాలికులను, ఇంద్రజాలిక అభిమానులను ప్రోత్సాహపరిచే ఉద్దేశ్యంతో 'మేజిక్' రహస్యాలను విప్పి చెప్పాలని 'భారత్ మేజిక్ సర్కిల్' నిర్ణయం తీసుకుంది. భారత ప్రఖ్యాత ఇంద్రజాలికుల వివరాలు, చిరునామాలు, ఇంద్రజాలిక పరికరాల సరఫరాదారులు, ఇంద్రజాలానికి సంబంధించిన పుస్తకాలు, మేజిక్ సంస్థలు వగైరాల గురించి తెలుసుకొన గోరువారు ''కార్యదర్శి, భారత్ మేజిక్ సర్కిల్, బి 2/ ఎఫ్ 3, విజయనగర్ కాలనీ, హైదరాబాదు–500457 అన్న చిరునామాకు ఉచిత సేవ, సలహాలకు రాయవచ్చును. స్వంత చిరునామా గల కవరు జతపరచాలి. (మేజిక్ అనేది రహస్యం కనుక)

ప్రస్తుతం భారతదేశంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ ఇంద్రజాలికులు సంఖ్యలో, ప్రమాణంలో, నిర్వహణలో కూడ ద్వితీయ స్థానంలో ఉన్నారట. ఈ సంస్థ భారతదేశంలోని ఇంద్రజాలికులను ఉన్నత శ్రేణిలో ఉంచడమే తమ ధ్యేయమని తమ ప్రకటనలో తెలుపుతోంది—

కాబట్టి అభిరుచిగల వ్యక్తులు ఈ అవకాశాన్ని వినియోగించుకొని ఈ రంగంలో గణనాత్మకమైన ఉన్నత స్థాయికి చేరుకోవాలని భారత్ మేజిక్ సర్కిల్ కార్యదర్శి ప్రొ. బి. వి. పట్టాభిరాం తెలియచేస్తున్నారు. ★

అద్వితీయమైన

వీటితో ప్రకాశవంతమైన జీవితము

మైసూర్ లాంప్స్

ల్యాంప్స్ • ట్యూబ్స్ • ల్యూమినర్స్

CAS MLW 7857

